افغانان د پیاوړي دولت جوړولو په درشل کې!

- ✓ مشورې او اندیښنې
- ✓ د افغانانو تر مینځ تفاهمات
- ✓ مذاکرات له کومه ځایه پیل شي؟
- ✓ د علماء کرامو لویه جرګه
- ✓ طالبان ولې دموکراسي یا جمهوریت نه مني؟
- ✓ ایا طالبان به له انتخاباتو سره توافق وکړي؟

Ketabton.com

محمود حقاني.................................... کال ۱۳۹۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

د پیل خبرې

الحمد لله رب العالمین و العاقبة للمتقین و الصلوة و السلام علی سیدنا محمد و علی اله و اصحابه اجمعین. فاعوذ بالله من الشیطن الرجیم، بسم الله الرحمن الرحیم: الَّذِينَ إِنْ مَكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَ آتَوُا الزَّكَاةَ وَ أَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَ نَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ وَلِلّٰهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ (الحج، 41)

اما بعد: افغانانو ښخوا هم د اوس په څېر له ویاړونو ډکې برياوې ګټلي،څو ځله یې انګریزان او بیا یې روسانو ته په نظامي ډګر کې ماته ورکړې. خو افغانان د دولت په جوړولو ندي توانیدلي، او هر ځل له سنګر ګټلو وروسته دفتر بایلل شوی دی. اوس چې بیا یرغلګر د ماتې او له هیواد څخه د وتلو په حال کې دي، او د دې وخت رارسیدلی چې مجاهدین په هیواد کې خپلواک اسلامي دولت رامینځته کړي نو د افغانانو د مسلسل دفتر بایللو تاریخچې ته په کتو د دې ډېره سخته ویره او اندیښنه موجوده ده چې خدای مه کړه یو ځل بیا به افغانان دفتر وبایلي، د جهاد او قربانیو دنیوي ثمره به ضایع کړي، مجاهدین او ملایان به په ټولنه کې ورټل شي، منفور او بې اعتباره به شي، او د یرغلګرو د بیا ځلي راتګ په صورت کې به افغانان د بیا ځلي سنګر ګټلو وړتیا او حوصله هم له لاسه ورکړي.

نو دې معقولې اندیښنې ته په کتو په کار ده چې مجاهدین د راتلونکي افغانستان لپاره په ډېر احتیاط سره ډېر پاخه او مستحکم ګامونه پورته کړي. که مجاهدین غواړي چې ټولې فتنې له مینځه یوسي او ټول دین د الله لپاره شي، نو باید ډېر په دقت او تدبیر سره وړاندې ولاړ شي، د مجاهدینو حتی ډېره لږه اشتباه، کوچنۍ غلطه پریکړه، او ناسم موقف کولای شي چې حالات د توقع خلاف په بله کړي ، اسلامي دولت ته درسیدو لاره سخته او ناممکنه کړي او د اسلامي نظام د تشکیل لپاره د مجاهدینو او مسلمانانو هیلې له خاورو سره خاورې او یو ځل بیا د سنګر له ګټلو څخه وروسته افغانان د سیاست د ډګر بایلونکي کړي.

د دې لپاره چې دا ځل بیا هم افغانان د خپلو قربانیو دُنیوي پایلې له لاسه ورنه کړي، د سیاست په ډګر کې بریا ترلاسه او د یوه پیاوړي دولت په جوړولو وتوانیږي، نو مشران دې په ځانګړې توګه د مذاکراتي ټیم غړي او د سیاسي دفتر مسئولین دې لاندې ټکی په نظر کې ونیسي.

۱ـ مجاهدین که غواړي چې په نظامي برخه کې د بریا څخه وروسته په سیاست کې هم بریالي او په هیواد کې د خپلواک اسلامي دولت په جوړولو وتوانیږي نو لازمه ده چې مشران د سولې تړون تر شا د امریکایانو ټولې ممکنه دسیسې، توطئې او فریبونه په نظر کې ولري، او د هرې ممکنې دسیسې په وړاندې لازم تدابیر ونیسي، د یرغلګرو له لوري د سولې تر پردې لاندې ټولو کیښودل شویو لومو ته متوجه او په خپلو ځیرکانه تدبیرونو سره وضعیت داسې مدیریت کړي چې امریکایان په خپلو دسیسو کې راګیر او په خپلو لومو کې یې ونښلوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲- مشران دې د نوي اسلامي دولت لپاره د شيخ هبة الله اخندزاده حفظه الله زعامت د خپلې اساسي سرې کرښې په توګه وټاکي، د مشرۍ په حلقو کې دې د نوي اسلامي دولت لپاره د نوي امير د اړتيا بې ځايه فکر ته قطعا د نفوذ اجازه نه ورکول کيږي.

۳- مشران دې د يو داسې شفاف ميکانيزم په رامينځته کولو کار وکړي چې له مخې يې د اوسني امير د شهادت يا وفات په صورت کې نوی امير په اسانۍ وټاکل شي، د بې اتفاقۍ مخه ونيول شي، او په لنډه موده کې بې د چا له خپګان، نارضايتۍ او اختلاف څخه ټول مجاهدين په نوی مشر راټول او يو موټی پاتې شي. لاندې کرښې دا ډول يو ميکانيزم کيدلای شي:

د دې ميکانيزم له مخې دې دوه کاره ترسره شي: يوه دې شورى تشکيل شي او بل دې امير دخپل وفات يا شهادت څخه وروسته د خپل ځای ناستي لپاره څو کسان ونوموي. شورى او ټول ملت ته دې وروپيژني. د امير له وفات يا شهادت څخه وروسته به شورى د فقيد امير له لوري د نومول شويو څو کسانو له ډلې څخه يو تن د رايو په اتفاق د نوي امير په توګه ټاکي او د بيعت لپاره به يې مجاهدينو او يا ټول ملت ته وړاندې کوي.

اوسنی امير دې سمدلاسه مثلا يوه دوه سوه کسيزه شورى جوړه کړي، د شورى غړي دې د هغو صفاتو خاوندان وي کوم چې اسلام د شورى غړو ته ټاکلي دي؛ په دې صفاتو متصف رجال دې له ټول هيواد څخه د ولايتي او سيمه ييز توازن په پام کې نيولو سره د شورى د غړو په توګه وګمارل شي. اوسني امير ته دې واک ورکړل شي چې د ژوند تر پايه که لازمه وي د شورى غړو کې بدلون راولي، پخواني غړي له شورى څخه ليرې او په عوض يې نوي غړي شورى ته وروپيژني. خو له لومړی امير څخه وروسته نور اميران به دا واک نه لري او يواځې د وفات شويو او تقاعد شويو غړو پر ځای به نوي غړي شورى ته ورمعرفي کولای شي. له لومړي امير څخه وروسته د نورو اميرانو له خوا شورى ته د وفات شويو او متقاعدو غړو پر ځای نوي معرفي شوي غړي بايد د شورى د اکثريت غړيو موافقه او د باور رايه ترلاسه کړي. که پراخ بنسټه نظام تشکيليږي او اوسني امير يې په رأس کې راځي نو بيا به اوسنی امير د شورى د غړو تعداد مثلا ۴۰۰ کسانو ته لوړوي، له ټول هيواد څخه به د سيمه ييز تعادل په نظر کې نيولو سره وړ اشخاص د شورى د غړو په توګه معرفي کوي. په بل او اصلي اړخ کې به اوسنی امير د شورى له تشکيل څخه سمدلاسه وروسته مثلا ۴ تنه شورى ته د خپل ځای ناستو په توګه ورپيژني، دا ۴ تنه به د شورى د اکثريت غړو د اعتماد رايه ترلاسه کوي، کوم يې چې د اعتماد رايه نشي ترلاسه کولای د هغو په عوض به امير نور نوي کسان شورى ته د خپل ځای ناستو په توګه ورمعرفي کوي... د دې ۴ تنو څخه هيڅ يو يې بايد له امير سره نَسَبي خپلوي ونه لري. دا څلور تنه به په عادي توګه خپلې چارې پر مخ وړي. د پراخ بنسټه نظام له تشکيل څخه وړاندې يا په بل عبارت په اوسنی روان وضعيت کې کله چې اوسنی امير خدای مه کړه په شهادت رسيږي او يا وفات کيږي، نو له دې څلور تنو څخه به هغه تن نوی امير وي چې د شورى د اکثريت غړو د اعتماد رايه ترلاسه او ورپسې ټول مجاهدين ورسره بيعت وکړي. د پراخ بنسټه نظام له تشکيل څخه وروسته که بيا د پراخ بنسټه نظام اوسنی امير خدای مه کړه په شهادت رسيږي او يا وفات کيږي نو مثلا د ۴۰۰ کسيزې شورى له خوا به د اکثريت رايو پر اساس له ۴ تنو ځای ناستو څخه يو تن ملت ته د بيعت(رايې) لپاره وړاندې کيږي، که د ملت د اکثريت وګړو رايه يې ترلاسه کړه نو د نوي امير په توګه به خپل کار پيلوي کنه نو له پاتې درې تنو څخه به هغه تن ملت ته د امارت د کانديد په توګه وړاندې کيږي چې مثلا د ۴۰۰ کسيزې شورى د اکثريت غړو رايه ترلاسه کړي، دا تن هم که د ملت د اکثريت غړو د رايې په ترلاسه کولو بريالی نشي بيا به نو شورى پاتې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دواړه تنه ملت ته د امارت د نوماندانو په توګه وړاندې کوي په دې دواړو کې به هغه تن نوی امیر وي چې د ملت ډېرې رايي ترلاسه کړي.

له لومړی امیر څخه وروسته امیران به اړ وي چې له ۴ تنو څخه ۳ تنه داسې کسان وټاکي چې له امیر سره هیڅ ډول نسبي قرابت ونه لري او د پاتې یوه تن په اړه به امیر اختیار ولري چې له خپلو خپلوانو(زوی، ورور...) څخه یې ټاکي او که خوښه یې وي نو هغه به هم لکه د هغو نورو ۳ تنو په څېر له داسې کسانو څخه ټاکی چې دی ورسره هیڅ ډول نسبي قرابت ونه لري. دا ځکه چې له لومړی امیر څخه وروسته به نور امیران په خلاص لاس د شورى د غړو د بدلون واک ونه لري او یواځې به د وفات شویو او متقاعدو غړو پر ځای نوي غړي شورى ته معرفي کولای شي او په هغه صورت کې به د شورى د غړو په توګه منل کېږي چې د شورى د (له وفات شویو او متقاعدو غړو څخه پرته د پاتې نورو) اکثریت غړو د اعتماد رایه ترلاسه کړي. لومړی امیر به د ژوند تر پایه په خلاص لاس د شورى دغړو د بدلون صلاحیت ولري دا ځکه چې په جګړه ییز حالت کې د ښو او وړ اشخاصو موندل وخت غواړي، نو سمدلاسه یې چې کوم کسان ټاکلي د وخت په تیرېدو شاید له هغوی څخه ښه او لا ډېر مستعد اشخاص په نظر ورشي او یا دا چې د پراخ بنسټه نظام د تشکیل په صورت کې به امیر لا ډېر وخت او امکانات ولري تر څو له ټول هیواد څخه د شورى لپاره ۴۰۰ کسان راچاڼ او تر ټولو غوره او تر ټولو وړ او ښه اشخاص سره راغونډ کړي. ځکه نو نوی امیر به له ځان څخه وروسته د امارت لپاره ۴واړه کاندیدان داسې کسان ټاکي چې دی به هیڅ ډول نسبي قرابت ورسره نه لري. که د یوه تن په اړه اختیار ورکول شي چې له خپلو خپلوانو څخه یې وټاکي بیا به نو دا ویره موجوده وي چې له ځان څخه وروسته د خپل زوی یا ورور د امیر کیدو لپاره به د شورى اکثریت غړي خپل لاسپوڅی او بلې ګوی وټاکي.

که د د مجاهد مشرانو له لوري دا میکانیزم عملي شي نو پرته له شکه چې په سیاسي برخه کې به یې بې مثاله او شانداره نوښت کړی وي. په سوله ییز شکل به یې د قدرت د انتقال پروسه تضمین کړې وي. د ډیموکراسۍ په مخ به یې کلک ګوزار ورکړی او د ډیموکراسۍ د مسخره او غیرفطري انتخاباتو ډېر ښه ، له عقل او فطرت سره برابر، ګټور او عملي موډل او بدیل به یې ټولې نړۍ ته وړاندې کړی وي. په هیواد کې به یې تر پیړیو پیړیو د پاییدونکي، باثباته، پرمختللي او ازاد دولت مستحکم او پاخه بنسټونه ایښي وي.

د پراخ بنسټه دولت له تشکیل څخه وروسته دې پر دې میکانیزم د اساسي قانون د تدوین په جرګه کې مفصل بحث او مشوره وشي او په پای کې دې د نورو موضوعاتو تر څنګ دا میکانیزم هم په واضح شکل په اساسي قانون کې درج او د اساسي قانون اساسي او غوښنه برخه دې وګرځول شي.

۴- مشران دې په بین الافغاني خبرو اترو کې په هیڅ ډول په انتخاباتو توافق نه کوي. همدا راز مشران دې په مشترک یا ائتلافي نظام کې له ګډون څخه ځانونه وساتي.

۵- له ټولو بانفوذه اشخاصو سره دې ځانګړي انفرادي مجالس ترتیب کړي د هغوی د مزاحمت د ایجاد توانایي ته په کتو دې هغوی ته په دې شرط امتیازات او ځینې چوکۍ په نظر کې ونیول شي چې له هر ډول مخالفت څخه به لاس اخلي او د اسلامي امارت له محترم امیر سره به بیعت کوي.

۶- د مجاهدینو د اوسني جګړه ییز حالت تشکیلاتي جوړښت دې مستند شي؛ که بیا ځلي امریکایان یرغل کوي نو د مجاهدینو نظم او د هر چا مسئولیت به معلوم وي لکه د همدا اوس په څېر به په منظم شکل ببرته له امریکایانو او د هغوی له غلامانو سره جهادي مبارزه دوام مومي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۷- مشران دې له ګوډاګی اداري سره د اساسي جهت او د افغانستان د دولت يا حکومت په توګه مذاکره نه کوي او په خپل دې موقف دې تر پايه ثابت پاتې شي چې د کابل اداره به د نورو افغان جهتونو په څنګ کې د يوه جهت په توګه په مذاکراتو کې ونډه اخلي.

[redacted]

۹- مشران دې په پام کې ولري چې د بهرنيو پوځونو له وتلو او د اسلامي نظام له استقرار څخه وروسته [redacted]

۱۰- مشران دې له امريکايانو سره د تړون په څېر د سيمي او نړۍ له نورو هيوادونو سره هم، د يو بل په هيواد کې د نه مداخلې او دوه اړخيزه همکاريو د تړونونو ترسره کولو ته چمتوالي ښکاره کړي.

۱۱- مجاهدين دې د ولس د ملاتړ راجلبولو لپاره تر ټولو ډېره هڅه وکړي، د ولس تعليم يافته قشر ته د قناعت ورکولو لپاره دې مجاهدين په يوه مختصر کتاب کې په واضحه او اسانه توګه د اسلام له نظره جمهوريت يا ډيموکراسي او نورې کفري مفکورې شرحه او رد کړي او د دې تر څنګ دې په همدې کتاب کې د اسلامي نظام په اړه هم بشپړو معلوماتو ته ځای ورکړل شي، دا کتاب دې چاپ او په لوړ تعداد دې په وړيا توګه په هيوادوالو ووېشل شي.

۱۲- مجاهدين دې په هيواد کې د اسلامي فکر لرونکو او د مجاهدينو د خواخوږو محصلينو او عصري تعليم يافته ګانو ليستونه چمتو کړي تر څو بيا په راتلونکي دولت کې په فني او مسلکي بستونو کې په خدمت کولو وګومارل شي.

۱۳- همدا راز مجاهدين دې په هيواد کې د هغو کړيو او ډلو د راخپلولو او د ځان د ملګري کولو هڅې وکړي چې له مجاهدينو سره مشترک اهداف لري، هيواد د امريکايانو له خوا اشغال او موجوده اداره د پرديو لاسپوڅې او ګوډاګۍ ګڼي.

۱۴- مجاهدين دې د پوځي عملياتو له لارې د ټول هيواد فتحه کول د وروستي اختيار په توګه په پام کې ولري، ټوله هڅه دې وکړي چې د خبرو او تفاهم له لارې نظام ته ورسېږي، له حده ډېر تنازل او انحراف دې هم نه کوي او داسې دې هم نه کوي چې وواييي ميم زر ما ټوله زما. بلکه د کابل د اداري اوسني مشران او نور بانفوذه سياسي مشران دې هم تر يوه وخته پورې په حکومتي واک کې راګډ کړي، د بېلګې په توګه [redacted] ته دې د ماليې يا لوړو زده کړو وزارت

(c) ketabton.com: The Digital Library

په پام کې ونیسي، ته دې د کورنیو یا بهرنیو چارو وزارت په نظر کې ولري، همداسې ځینو ته دې د ځینو ولایتونو څوکۍ په پام کې ولري. د اوسنۍ اداري د وزارتونو، ریاستونو او نورو دفترونو د اوسني تشکیل او سیستم د ساتلو او په هغوی کې د اړینو اصلاحاتو د راوستلو وعده دې وکړي. له دېرو جګړو وروسته چې مجاهدین په کندواله او ویجاړ کابل او نورو ښارونو باندې حکومت کوي ډېره غوره دا ده چې پرته له جګړې او وراني مجاهدین د هیواد د نظام په رأس کې راشي او داسې یو دولت تشکیل شي چې هر افغان خپل ځان پکې ووینې.

۱۵ـ که مذاکرات نتیجه نه ورکوي نو مجاهدین باید د پوځي عملیاتو له لارې د ټول هیواد د فتحې لپاره کافي شمیر د اسلامي فکر لرونکي، مخلص، شعوري، پاک، په ولس زړه خوږي او په اړینو دیني او عسکري زده کړو سنبال مجاهدین ولري. د دا ډول مجاهدینو د برابرولو لپاره دې مجاهدین د ۱۴ میاشتو(دامریکایانو د وتلو موده) لپاره خپل نظامي عملیات مثلا اتیا سلنه راکم او په عوض دې یې د هیواد د ټولو مجاهدینو لپاره مثلا یو دوه کلن ښوونیز او تربیوي پروګرام په لاره واچوي د دې پروګرام په جریان کې به د منظم پلان له مخې د ټول هیواد مجاهدین د تکړه استادانو له لوري په لازمو دیني ـ فکري زده کړو، او عسکري مهارتونو او پوهې باندې سنبال شي.

۱۶ـ مشران دې د راتلونکي افغانستان په اړه د مجاهدینو د ارادو او نیتونو په اړه ډېر وغږیږي؛ د راتلونکي دولت لپاره دې د پوهانو او تجربه لرونکو اشخاصو مشورې راټولې کړي او د مجاهدینو په مشرۍ د راتلونکي خپلواک اسلامي دولت لپاره دې د مجاهدینو پلانونه، ستراتیژۍ، طرحې او برنامې په یوه کتاب کې راغونډې، کتاب دې چاپ او په ټول هیواد کې دې په پراخه کچه وویشي.

تفصیلي برخه

له امریکایانو سره د مجاهدینو تړون!

له څه کم دوه لسیزو پرلپسې جهادي مبارزو څخه وروسته افغانان د الله تعالی په فضل وتوانیدل چې یرغلګر دښمن د خبرو میز ته راکش او د یونیم کال اوږدو او پیچلو مذاکرو څخه وروسته بالآخره د هیواد د استقلال ویاړمن سند پرې امضاء کړي. د تړون له مخې به بهرني ځواکونه له هیواد څخه وځي، د افغانستان له خاورې به هغوی ته ګواښ نه پیښیږي، بین الافغانی خبرې به پیلیږي، بندیان به خوشې کیږي، اوربند به اعلان او د مذاکراتو او جوړجاړی په پایله کې به نوی افغان اسلامي حکومت تشکیلیږي.

امریکایان هیواد ته د اوږدې مودې استعمار په نیت راننوتل، خپل عسکر یې له یو لک څخه ډېر کړل، خونړۍ جګړې ورسره وشوې، تلفات او اقتصادي تاوانونه یې ولیدل، خپل عسکر یې بیرته کم کړل، خپلو بیزونو او مرکزونو ته ټول شول او د جګړې کربښو ته یې افغانان مخته کړل. خپلو بمباریو او ځانګړو عملیاتو ته یې دوام ورکړ. تلفات او مصارف یې خورا کم شول. خو بریالي نشول چې مقاومت له مینځه یوسي، دې نتیجې ته ورسیدل چې دا جګړه په نږدې وخت کې د ګټلو نده. امریکایانو کولای شول چې تر لسیزو بې له کومې ستونزې روان حالت جاري وساتي. موږ هم داسې ګڼلې وه چې امریکایان به تر لسیزو دلته پاتې کیږي. موږ خپله مبارزه په دې امید جاري ساتله چې:

- د هغوی رقیبان به له موږ سره د الوتکو او د څرخکو ضد وسلو مرسته وکړي او په دې سره به موږ د جګړې لوری بدل کړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- يا به موږ په ورو ورو د هيواد د جغرافيې په لاندې کولو سره د دوی د مرکزونو د ديوالونو تر شاوو وروړسيږو، بيا به دوی مجبور وي چې يو ځل بيا خپل له يو لک څخه ډېر عسکر د جګړې کرښو ته راپياده کړي، عسکر به يې تلفاتويني او اقتصادي تاوان به يې کېږي.
- يا به چيرته دوی له کوم بل هيواد سره په جګړه کې ښکيل شي اقتصاد به يې اوبه شي.
- او يا دا چې د هيواد عام ولس به ټول راپورته شي او د هيواد د ازادۍ لپاره به سرتاسري قيام په لاره واچوي.

د دې څلورو حالاتو څخه د يوه يا زياتو د رامنځته کيدو او د هيواد د ازادۍ لپاره د شرايطو د رامنځته کيدو په طمعه موږ خپله مبارزه ژوندۍ ساتله. خو د حالاتو صفحه په بل ډول واوښته د تمې په خلاف امريکايانو خپله ماتې او د افغانستان خپلواکي ومنله او له هيواد څخه د خپلو سرتيرو ويستلو ته چمتو شول. او د افغانستان د ازادۍ تړون يې د نړيوالو په شتون کې امضاء کړ. د دې تړون تر شا د امريکا د نيت او ارادې په اړه لاندې احتمالات شتون لري:

- امريکايي ستراتيژيستان دې نتيجې ته رسيدلي چې امريکايان حتی په راتلونکو څو لسيزو کې هم په افغانستان کې مقاومت له مينځه نشي وړلای. هغه حالات دوی هم درک کړی چې په اميد يې مجاهدين خپل مقاومت دوامداره ساتي. هغوی متوجه شوي چې د دوی رقيب هيوادونه به افغان مجاهدين په انټي ايرکرفټ(د طيارو او څرخکو ضد) وسلو باندې سمبال کړي، ټول افغانان به د مجاهدينو ملګري او سرتاسري قيام به پيل کړي، مجاهدين به د هيواد ټوله جغرافيه لاندې کړي، او يا به امريکا له کوم بل هيواد سره په ملاماتوونکي جګړه کې ښکيل شي چې د دې حالاتو د رامنځته کيدو له امله به بيا امريکايان اړ وي چې په ډېر بد وضعيت کې ماتې خوړلي په منډه له افغانستان څخه پښې سپکې کړي. نو د دې لپاره چې امريکايان له دا ډول ناوړه برخليک سره مخ نشي، له مجاهدينو سره د تړون له مخې په رښتيار هم له افغانستان څخه وځي او دلته له مداخلو څخه لاس اخلي.
- امريکايان دې نتيجې ته رسيدلي چې د افغانستان جګړه د ګټلو نده، د جګړې پر ځای يې دلته اقتصادي فعاليتونه د خپل هيواد لپاره په ګټه بللي. په مجاهدينو يې منلې چې د افغانستان له پولو به بهر له چاسره کار نه لري، امريکايانو او متحدينو ته به يې له افغانستان څخه ګواښ نه پيښوي. په بدل کې يې امريکايان په افغانستان کې د مجاهدينو له خوا د مرکزي قوي دولت د رامنځته کولو مخالف ندي. په ورته وخت کې امريکايانو د منځنۍ اسيا نفتو او ګازو ته سترګې ګنډلي، په افغانستان کې د ثبات په رامنځته کېدو، هغوی د منځنۍ اسيا له هيوادونو سره د لويو اقتصادي تړونونو له لارې غواړي چې د منځنۍ اسيا انرژي د افغانستان له خاورې څخه په پاکستان کې تر سمندري بندرونو ورسوي. په افغانستان کې مرکزي پياوړی دولت کولای شي چې امنيت او ثبات رامنځته او د افغانستان له خاورې څخه د امريکايانو له لوري د انرژۍ د انتقال د لويو پايپ لاينونو غځولو ته زمينه مساعده کړي.
- امريکايان په رښتيا هم له افغانستان څخه خپل پوځيان باسي، مجاهدين وخت ترلاسه کوي، د سولې يا جګړې له لارې خپل نظام جوړوي. امريکايان په کومه بهانه بيرته په قوت سره د خپلو ګرنديو الوتکو پر مټ راستنيږي. د مجاهدينو د نظام ګڼ شمير مشران او لسګونه زره جنګيالي د جنګ په کرښو کې له مينځه وړي، ګڼ شمير مشران او جنګيالي زندانونو ته اچوي. خپل هغه لاسپوڅي چې د مجاهدينو نظام ښنلي او ژوندي پرېښي وو، له سره منظم او نوې اداره ورته تشکيلوي. د امريکايي بيا ځلي حضور په وړاندې به د مجاهدينو له سره منظمېدل، د جګړې کرښې له سره سنبالول، د مجاهدينو مشرانو ته بيا ځلي د سر خوندي کولو د ځايونو پيدا کيدل، د مؤثر مقاومت راژوندي کول، په ولس کې د يرغلګرو په وړاندې د مناسب خوځښت او عکس العمل او په مناسب

(c) ketabton.com: The Digital Library

شکل د مجاهدینو ملاتړ راټوکېدل به خورا ستونزمنې چارې وي. د هیواد ګاونډي د تېر په څېر بیا هم د امریکایانو خوا نیسي، لارې او خپل نظامي تأسیسات په واک کې ورکوي... امریکایي پوځېان ډېر لیرې ندي، افغانستان ته نږدې د خلیج په هیوادونو کې پراته دي. پخوا هم انګریزانو په افغانستان څو ځله پرلپسې یرغلونه کړي، او د امریکایانو بیا راګرځیدل هم له امکانه وتلې خبره نده.

- ❖ امریکایانو د افغانستان په نوی نظام له مجاهدینو سره مفصلې خبرې کړې او دواړه لوري د افغانستان د نوی نظام په څرنګوالي سره سلا شوي دي. په نوی نظام کې د مجاهدینو ونډه معلومه شوې ده، او قانع شوي چې د زور له لارې به ټول نظام نه خپلوي. امریکایي ځواکونه ربښتیا هم له هیواد څخه وځي، ورپسې مجاهدین له مقابل لوري سره تفاهم ته نه رسیږي، خپل بشپړ زور نشي کارولای چې خپل تیت او پرک کورني دښمنان له مینځه یوسي، لږ لږ زور کاروي تر څو یې خپله برخه قدرت بل څوک د ځان نه کړي، په دې توګه په ټول هیواد کې کورنۍ جګړه رامینځته کېږي، ښارونه او کلي ړنګېږي، سرونه رغړول کېږي، د وینو ویالې بهېږي، عزتونه او عفتونه تالا کېږي، د خلکو ناموسونه، مالونه او سرونه په جدي خطر کې لوېږي. امن او ثبات له مینځه ځي، انارشیزم او خپلسري حاکمیږي. د دې ټولو بدبختیو پړه د مجاهدینو په غاړه کېږي، مجاهدین په ولس کې خپل شته ځای، اعتماد او باور له لاسه ورکوي. امریکایي پوځیان بیا ځلي یرغل کوي، د ولس له ملاتړه بې برخې او د ولس له لوري رټل شوي مجاهدین په اسانۍ له مینځه وړي او نه پرېږدي چې بیا ځلي مقاومت خپل سر پورته کړي په دې توګه افغانستان د ډېرې اوږدې مودې لپاره د امریکا لمنې ته لوېږي او ملت یې د امریکایانو له لوري اېل او د غلامۍ په ځنځیرونو تړل کېږي.
- ❖ امریکایانو په ډېر لږ توپیر سره د جمهوریت نظام په مجاهدینو منلی او هغوی یې په انتخاباتو کې په ګډون کولو قانع کړي دي. چې په دې صورت کې هم د څه وخت لپاره امریکایان له هیواد څخه د وتلو اراده لري خو کله چې د مجاهدینو کاروان بې څاروانه شي، افراد یې تیت او پرک شي. اوسنی نظم او اتحاد یې له مینځه ولاړ شي، په هیواد کې کورنۍ جګړه خښه، کلي او ښارونه کنډواله او د جګړې له امله انساني ناورین رامینځته شي نو امریکایان به بیرته هیواد ته راوګرځي، د هغوی په وړاندې به بیا د مؤثر مقاومت راڅوندي کول د افغانانو له وسه وتلې خبره او ناممکنه چاره وي. امریکایي پوځیان به بې له کوم مزاحمته د اوږدې مودې لپاره په افغانستان کې واړوي او څه یې چې زړه غواړي هغه به په دې بدبخته ملت باندې ترسره کوي.
- ❖ امریکایانو مجاهدینو ته دا قناعت ورکړي چې د نوی اسلامی افغان حکومت په رأس کې به د مجاهدینو اوسنی مشر نه راځي، بلکه کوم بل وړ څوک به د ټولو اړخونو په خوښه ټاکل کېږي، په دې صورت کې هم د مجاهدینو اتحاد دړې وړې کېږي، افراد یې په بېلابیلو لارو په خپلو مخو درومي، ځیني مشران یې په کورو کښیني او ځیني یې د واک په سیالۍ کې ښکیل کېږي. تیت او پرک مجاهدین له خپلو غیرمتجانسو او بې اتفاقه دښمنانو سره تفاهم ته نه رسیږي، کورنۍ جګړه نښلي، وطن ورانیږي او بیا امریکایان راګرځي، مجاهدین به په ټولنه کې منفور شوي وي، افغانانو به د مقاومت د راوژندي کولو او سنبالولو توان له لاسه ورکړی وي، امریکایان به په اسانۍ سره افغانستان هضم کړي.
- ❖ د بین الافغاني مذاکراتو په جریان کې امریکایان توانیږي چې د مجاهدینو له بې پیلوټه الوتکو، چاپو او ځانګړو عملیاتو څخه ډاډه، بې احتیاطه او زړور شوی امیر ترور کړي. د مجاهدینو مشران چې ځانونه، ټول نظام ته د رسیدو په درشل کې ویني، د نوي امیر د ټاکلو په سر جوړ نه راځي، د واک شوق یې اخلي، په ناندریو سر او په پای کې په څو ډلو ټپلو ویشل کېږي. د مجاهدینو نوې ډلې ټپلې نه په خپل مینځ کې سولې ته رسیږي او نه هم د کابل له ادارې او نورو جګړه مارانو او سیاسیونو سره تفاهم او جوړجاړی کولای شي. د کورنۍ جګړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

له امله هيواد ګډوډېږي، ملک الطوايفي واکمنه او انساني تلفات خپل اوج ته رسيږي، امريکايان بيرته راځي، خپله ګوډاګۍ اداره بيا راژوندۍ او بې غمه په هيواد کې تر اوږدې مودې پورې پاتې او افغانستان خپله مستعمره ګرځوي.

د يوه نظام په لورې! که نه تر لسيزو د اوږدې جګړې لپاره چمتوالی

موږ هيله لرو چې مجاهدينو له امريکايانو سره يواځې د افغانستان د معضلې په بهرني بُعد خبرې کړې وې په کورنيو مسائلو کې يې هغوی ته د خبرو کولو وخت نه وي ورکړی. امريکايان يې پر دې قانع کړي وي چې د بهرنيو ځواکونو له خروج څخه وروسته په افغانستان کې د سولې يا جګړې له لارې رامينځته کيدونکی نوی اسلامي دولت به په رسميت پيژني، لاسوهني به نه کوي، خنډونه به نه جوړوي، بنديزونه به نه لګوي، ښې اقتصادي او ډيپلوماتيکي اړيکې به ورسره پالي.

موږ هيله لرو چې مجاهدينو به له امريکايانو سره د جمهوريت د منلو سر نه وي ښورولی، د خپل امير له امارت څخه به نه وي تېر شوي. ګډوله نظام باندې به يې توافق نه وي کړی، په افغانستان کې د بشپړ اسلامي دولت د رامينځته کولو او تر پايه د خپل اتحاد د ساتلو اراده او تکل به لري.

مجاهدين دې متوجه وي چې د لوی الله تعالی نصرت له دوی سره دی، يو لاس، متحد او منظم دي، واحد قيادت يې د الله تعالی لويه لورينه ده، د يرغلګرو پر وړاندې يې څّه کم دوه لسيزې بريالی جهادي مبارزه کړې، د يرغلګرو او د هغوی د غلامانو پر وړاندې تر څو نورو لسيزو پورې هم په باثباته توګه د جهاد د غځولو توان او امکانات لري. فعلا يې د جګړې په ډګر کې لاس بر دی، د جګړې کربښه کې د دوی برلاسی سبب شوی چې يرغلګر د سولې نغارې وډنګوي، او پرلپسې د اورکم او اوربند غوښتنه وکړي. بل پلو د افغانانو باثباته، اوږدې او حوصله ځيونکې مبارزې د يرغلګرو د صبر کاسې ډکې کړې دي او دې ته يې اړ کړي چې له افغانستان څخه په رښتيا هم لاس واخلي، سرتيري يې وباسي او دلته د خپلواک دولت منلو ته چمتو شي، او يا هم په بل احتمال په افغانستان کې د جګړې پرځای د سولې تر پردې لاندې د دسيسو، توطئو او فريبونو له لارې بريا ته د رسيدو هڅه وکړي. د مجاهدينو داخلي دښمنان غيرمتحد، غير متجانس، تيت او پرک دي، اداره او شاوخوا خلک يې د کمونستانو له پاتې شونو، بې لارې شويو پخوانيو مجاهدينو، غرب ځپلو ډموکراټانو، نشنلستانو، جګړه مارانو، ګلمجمو، څو تابعيته جاسوسانو او نورو رقم رقم حلقو څخه جوړه ده. دا غيرمتجانسي کړۍ نه دين ته ژمن دي، نه وطن ته، نه د جګړې توان لري نه هم د نظام د جوړولو او چلولو وړتيا ، نه په ولس کې باور لري، نه هم ارزښتونو ته ژمن دي. په خپل مينځ کې په سختو اختلافاتو او سياليو بوخت او يو بل ته د هر ډول کندو کندلو ته تيار دي.

نو مشران دې متوجه وي چې افراد به يې تر هغه وخته خپلې مبارزې ته دوام ورکوي تر څو چې امريکايان له هيواد څخه د بشپړ وتلو تر څنګ په افغانستان کې د خپلواک اسلامي دولت زغملو ته هم چمتو شوی نه وي. مجاهد مشرانو ته دې معلومه وي چې افراد يې تر ډېرې اوږدې مودې پورې د جګړې توان لري، د افرادو حوصلې يې لکه غرونه لوړې، ايمانونه يې فولادي او په نهايي بريا پوره باورمند دي، د يرغلګرو د شړلو تر څنګ د خپلواک اسلامي نظام تر قيام پورې د سرښندونکې مبارزې دوام ته په اخلاص چمتو دي. مشران دې متوجه وي چې افراد يې ستړي نه دي، دوی دې هم نه ستړی کيږي، افراد يې مأيوسه ندي، دوی دې هم نه مأيوسه کيږي، افراد يې د خپلو سرونو او مالونو قربانئولو ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

لا هم تر ډېرې مودې چمتو دي، دوی دې هم د ستړیاوو ګاللو ته چمتو شي، افراد یې بې صبره ندي، دوی دې هم له صبر څخه کار واخلي.

مشران دې تر لسيزو پورې اوږدې مبارزه ته چمتو وي، د ګرمې جګړې تر څنګ دې فکري جګړې ته هم اهميت ورکړي، ښوونځيو او مساجدو ته دې نصابونه جوړ کړي، مدرسو ته دې د عصري علومو د ننويستلو پر پلان کار وکړي، خپل پوهنتونونه دې ايجاد او د دولت دارۍ د سنبالولو لپاره دې د کدرونو په روزنه پيل وکړي. د لسيزو اوږده جګړه دې داسې تنظيم کړي چې انساني تلفات او مالي خسارات يې حد اقل ته راکم شي، د جګړې په څنګ کې ټولنه علمي او فکري پرمختګ وکړي، په خپله ګټه او د اسلامي نظام د قيام په يقيني کيدو دې د اوږدې جګړې د رالنډولو هڅې هم رواني وساتي.

مجاهد مشرانو ته دې معلومه وي چې د لسيزو اوږدې جګړې په جريان کې به دوی د يرغلګرو د حريفانو له لوري په انټی اير کرفټ(طيارو او څرخکو ضد) وسلو باندې سنبال شي، ټول ولس به يې تر څنګ ودرېږي او سرتاسري قيام به په لاره واچوي، مجاهدين به د هيواد د زياتره خاورې په لاندې کولو د يرغلګرو د مراکزو تر ديوالونو ځانونه ورسوي او يا به هم امريکايان له کوم بل هيواد سره په پراخه جګړه ښکيل او د افغانستان د جګړې سنبالول به يې له توان څخه ووځي. دا هغه حالات دي چې د ټولو د رامينځه کيدو امکان شته چې له کبله به يې امريکايان له هيواد څخه د تيښتې تر څنګ زموږ د اسلامي خپلواک دولت په منلو هم مجبورېږي. برسيره له دې حالاتو که موږ د الله په لاره کې جګړې ته دوام ورکړو نو الله تعالی به د بريا داسې دروازې زموږ پر مخونو راپرانيزي چې موږ به يې هيڅ فکر هم نه وي کړی.

مشران دې سوله له جګړې سخته وګڼي، له پوره غور او تدبير څخه دې کار واخلي، دې ته دې متوجه وي چې د جګړې ماته جبرانيدی شي خو په سوله کې ماتې به خدای مه کړه د ټول امت هيلې او ارمانونه له خاورو سره خاورې او ښکلی هيواد به مو د ډېرې اوږدې مودې لپاره د امريکايانو پنجو ته وغورځوي. مشران دې په امريکايانو نه خوشباوره کيږي د سولې د ترون تر شا دې د امريکايانو ټولې ممکنه دسيسې او توطيئې په نظر کې ولري. خپل موقفونه، اندونه او تګلارې دې داسې عيارې کړي چې له امريکايانو څخه د سولې او سياست ميدان هم وګټي، حالات دې د امريکايانو د تمې خلاف وڅرخوي، حالات دې پر داسې لوري روان کړي او داسې شرايط او وضعيت دې رامينځته کړي چې اصلا د امريکايانو د دسيسو او توطئيو د تحقق لپاره وخت پيدا نشي او امريکايان په اصطلاح په خپل رنګ کې کوټ، په خپله لوبه کې ناکام او په خپلو لومو کې ونښلي او د سولې ميدان هم د جګړې د ميدان په څېر وبايلي.

مشران دې لاندې لازم تدابير ونيسي:

۱- اميرالمؤمنين شيخ هبة الله (اخندزاده) حفظه الله به د نوي خپلواک اسلامي دولت زعيم وي.

ټول مجاهدين دې کلک هوډ ولري چې په هيڅ صورت به د خپل زعيم له زعامت څخه نه تيرېږي. په افغانستان کې که اسلامي پراخ بنسټيه نظام مينځته راځي نو امير به يې شيخ هبة الله اخندزاده حفظه الله وي. په هيواد کې د نوي نظام لپاره د نوی امير د اړتيا فکر ته دې د مجاهدينو د رهبرۍ په حلقو کې قطعا د ځای نيولو اجازه نه ورکول کيږي. ولو که مقابل اړخ دا هم ومني چې د ټول هيواد لپاره دې پرته د شيخ هبة الله اخندزاده څخه کوم بل څوک د مجاهدينو په خوښه وټاکل شي، بيا دې هم هيڅ مشر او کشر طالب ورسره موافقه نه کوي. که لنډ ووايم د ټولو اړخونو له خوا د نوي نظام لپاره د شيخ هبة الله اخندزاده حفظه الله د زعامت منل دې د ټولو مجاهدينو لپاره داسې سره کرښه شي لکه څرنګه چې د ټولو مجاهدينو لپاره له هيواد څخه د ټولو بهرنيو ځواکونو وتل او د اشغال خاتمه سره کرښه وه. د مجاهدينو د رهبرۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کړيو کې که خدای مه کړه دا قناعت ایجاد شو چې د هیواد د نوي نظام لپاره د نوي امیر د ټاکلو اړتیا ده، نو دا کیسه ورانه وبولئ، دفتر بیا باېللی وګڼئ، ځکه چې، ټول نظام ته د رسېدا په درشل کې به د مجاهد مشرانو د واک شوقونه راوپارېږي، له یو بل سره به د قدرت په سیالۍ کې ښکیل شي، مجاهدین به ډلې ډلې شي، اتحاد به یې له مینځه ولاړ شي. خونړیو جګړو ته به لاره هواره شي. د اوږدې جهادي مبارزې دنیوي ګټې به په سیند لاهو شي، وطن به مو کنډواله او د جګړې لوی ناورین به یې ووهي. بیا به یرغلګر بیرته راځي او څوک به یې په مقابل کې د بیا ځل راپورته کیدو او د سنګر نیولو توان هم نه لري. له یرغلګرو سره د مبارزې په جریان کې که مجاهدین څو ډلې او تر یوې رهبرۍ لاندې هم نه وي پروا نه کوي، د مجاهدینو د ټولو ډلو دښمن یو وي او د مجاهدینو ټولې ډلې د یرغلګر دښمن په ځپلو کې له یو بل سره سیالي کوي او هڅه کوي چې له نورو څخه په زیاته کچه دښمن وځپي. خو د مجاهدینو د ډېرو ډلو لوی تاوان د یرغلګرو او د هغوی د پاتې شونو له ماتې وروسته رابرسیره کېږي، دومره لوی تاوان چې حتی د یرغلګرو د یرغل او له هغوی سره د مبارزې په جریان کې هم وطن او ولس ورسره نه وي مخ شوی. د مجاهدینو بیلابیلې ډلې له یو بل سره د واک په سیالۍ بوختېږي، له یو بل سره خونړیو جګړو ته ملا تړي د پراخه کورنیو جګړو له امله ټول هیواد وران ویجاړ، ملي شتمنۍ او زیربناوې چور او تخریبېږي. هیواد په یوه تشه کنډواله بدلېږي، مجاهدین بدنام او د خلکو د نفرتونو د راپارېدو سبب کېږي. همدا کیسه موږ ټولو د روسانو او د هغوی د داخلي ملګرو له ماتې وروسته په خپلو سترګو ولیده؛ د روسانو او د کمونستانو له ماتې وروسته د کورنیو جګړو اساسي لامل د مجاهدینو عدم اتحاد او د واحد زعامت نشتون ؤ. موږ باید له همدې تجربې څخه عبرت واخلو، مؤمن له یوې سوړې څخه دوه ځلي نه چیچل کېږي. موږ چې د الله تعالی په خاصه لورینه د اوږدې جهادي مبارزې په جریان کې خپل اتحاد وساته، اوس د فتحې او بریا په درشل کې باید خپل اتحاد مات نه کړو، په هغه زماني مقطع کې باید لکه بنیان مرصوص خپل اتحاد محکم وساتو په کومه کې چې د مجاهدینو عدم اتحاد د جهاد د دُنیوي ثمرې د بربادۍ، د ملک د ویجاړۍ او د بې مهاره شر او فساد د منځته راتګ سبب کېږي. د مجاهدینو اتحاد او یو موټی پاتې کیدل د هغوی په یوه امیر پورې اړه لري که هغوی ټول د یوه امیر په شاوخوا راټول او پرې راضي وي نو د درزونو د پیدا کیدو احتمال حداقل ته راکوزېږي نو ځکه موږ په کلکه تأکید کوو چې مجاهدین دې د خپل امیر له امارت څخه په هیڅ قیمت نه تیرېږي او د راتلونکي پراخ بنسټه نظام لپاره دې د هغه زعامت خپله سره کرښه وګرځوي.

۲- د قدرت د انتقال لپاره شفاف او واضح میکانیزم

مشران دې د یو داسې شفاف میکانیزم په رامینځته کولو کار وکړي چې له مخې یې د اوسني امیر د شهادت یا وفات په صورت کې نوی امیر په اسانۍ وټاکل شي، د بې اتفاقۍ مخه ونیول شي، او په لنډه موده کې بې د چا له خپګان، نارضایتۍ او اختلاف څخه ټول مجاهدین په نوی مشر راټول او یو موټی پاتې شي. لاندې کرښې دا ډول یو میکانیزم کیدلای شي:

د دې میکانیزم له مخې دې دوه کاره ترسره شي: یوه دې شوری تشکیل شي او بل دې امیر دخپل وفات یا شهادت څخه وروسته د خپل ځای ناستي لپاره څو کسان ونوموي. شوری او ټول ملت ته دې وروپیژني. د امیر له وفات یا شهادت څخه وروسته به شوری د فقید امیر له لوري د نومول شویو څو کسانو له ډلې څخه یو تن د رایو په اتفاق د نوي امیر په توګه ټاکي او د بیعت لپاره به یې مجاهدینو او یا ټول ملت ته وړاندې کوي.

اوسنی امیر دې سمدلاسه مثلا یوه دوه سوه کسیزه شوری جوړه کړي، د شوری غړي دې د هغو صفاتو خاوندان وي کوم چې اسلام د شوری غړو ته ټاکلي دي؛ په دې صفاتو متصف رجال دې له ټول هیواد څخه د ولایتي او سیمه ییز

(c) ketabton.com: The Digital Library

توازن په پام کې نیولو سره د شورى د غړو په توګه وګمارل شي. اوسني امیر ته دې واک ورکړل شي چې د ژوند تر پایه که لازمه وي د شورى غړو کې بدلون راولي، پخواني غړي له شورى څخه لیرې او په عوض یې نوي غړي شورى ته وروپیژني. خو له لومړى امیر څخه وروسته نور امیران به دا واک نه لري او یوازې د وفات شویو او تقاعد شویو غړو پر ځای به نوي غړي شورى ته ورمعرفي کولای شي. له لومړي امیر څخه وروسته د نورو امیرانو له خوا شورى ته د وفات شویو او متقاعدو غړو پر ځای نوي معرفي شوي غړي باید د شورى د اکثریت غړیو موافقه او د باور رایه ترلاسه کړي. که پراخ بنسټه نظام تشکیلیږي او اوسني امیر یې په رأس کې راځي نو بیا به اوسنی امیر د شورى د غړو تعداد مثلا ۴۰۰ کسانو ته لوړوي، له ټول هیواد څخه به د سیمه ییز تعادل په نظر کې نیولو سره وړ اشخاص د شورى د غړو په توګه معرفي کوي. په بل او اصلي اړخ کې به اوسنى امیر د شورى له تشکیل څخه سمدلاسه وروسته مثلا ۴ تنه شورى ته د خپل ځای ناستو په توګه ورپیژني، دا ۴ تنه به د شورى د اکثریت غړو د اعتماد رایه ترلاسه کوي، کوم یې چې د اعتماد رایه نشي ترلاسه کولای د هغو په عوض به امیر نور نوي کسان شورى ته د خپل ځای ناستو په توګه ورمعرفي کوي... د دې ۴ تنو څخه هیڅ یو یې باید له امیر سره نَسَبي خپلوي ونه لري. دا څلور تنه به په عادي توګه خپلې چارې پر مخ وړي. د پراخ بنسټه نظام له تشکیل څخه وړاندې یا په بل عبارت په اوسنی روان وضعیت کې کله چې اوسنی امیر خدای مه کړه په شهادت رسیږي او یا وفات کیږي، نو له دې څلور تنو څخه به هغه تن نوی امیر وي چې د شورى د اکثریت غړو د اعتماد رایه ترلاسه او ورپسې ټول مجاهدین ورسره بیعت وکړي. د پراخ بنسټه نظام له تشکیل څخه وروسته که بیا د پراخ بنسټه نظام اوسنی امیر خدای مه کړه په شهادت رسیږي او یا وفات کیږي نو مثلا د ۴۰۰ کسیزې شورى له خوا به د اکثریت رایو پر اساس له ۴ تنو ځای ناستو څخه یو تن ملت ته د بیعت(رایې) لپاره وړاندې کیږي، که د ملت د اکثریت وګړو رایه یې ترلاسه کړه نو د نوي امیر په توګه به خپل کار پیلوي کنه نو له پاتې درې تنو څخه به هغه تن ملت ته د امارت د کاندید په توګه وړاندې کیږي چې مثلا د ۴۰۰ کسیزې شورى د اکثریت غړو رایه ترلاسه کړي، دا تن هم که د ملت د اکثریت غړو د رایې په ترلاسه کولو بریالی نشي بیا به نو شورى پاتې دواړه تنه ملت ته د امارت د نوماندانو په توګه وړاندې کوي په دې دواړو کې به هغه تن نوی امیر وي چې د ملت ډېرې رایې ترلاسه کړي.

له لومړى امیر څخه وروسته امیران به اړ وي چې له ۴ تنو څخه ۳ تنه داسې کسان وټاکي چې له امیر سره هیڅ ډول نسبي قرابت ونه لري او د پاتې یوه تن په اړه به امیر اختیار ولري چې له خپلو خپلوانو(زوی، ورور...) څخه یې ټاکي او که خوښه یې وي نو هغه به هم لکه د هغو نورو ۳ تنو په څېر له داسې کسانو څخه ټاکی چې دی ورسره هیڅ ډول نسبي قرابت ونه لري. دا ځکه چې له لومړى امیر څخه وروسته به نور امیران په خلاص لاس د شورى د غړو د بدلون واک ونه لري او یوازې به د وفات شویو او متقاعدو غړو پر ځای نوي غړي شورى ته معرفي کولای شي او په هغه صورت کې به د شورى د غړو په توګه منل کیږي چې د شورى د (له وفات شویو او متقاعدو غړو څخه پرته د پاتې نورو) اکثریت غړو د اعتماد رایه ترلاسه کړي. لومړى امیر به د ژوند تر پایه په خلاص لاس د شورى دغړو د بدلون صلاحیت ولري دا ځکه چې په جګړه ییز حالت کې د ښو او وړ اشخاصو موندل وخت غواړي، نو سمدلاسه یې چې کوم کسان ټاکلي د وخت په تیریدو شاید له هغوی څخه ښه او لا ډېر مستعد اشخاص په نظر ورشي او یا دا چې د پراخ بنسټه نظام د تشکیل په صورت کې به امیر لا ډېر وخت او امکانات ولري تر څو له ټول هیواد څخه د شورى لپاره ۴۰۰ کسان راچاپ او تر ټولو غوره او تر ټولو وړ او ښه اشخاص سره راغونډ کړي. ځکه نو نوی امیر به له ځان څخه وروسته د امارت لپاره ۴واړه کاندیدان داسې کسان ټاکي چې دی به هیڅ ډول نسبي قرابت ورسره نه لري. که د یوه تن

(c) ketabton.com: The Digital Library

په اړه اختيار ورکول شي چې له خپلو خپلوانو څخه يې وټاکي بيا به نو دا ويره موجوده وي چې له ځان څخه وروسته د خپل زوی يا ورور د امير کيدو لپاره به د شورى اکثريت غړي خپل لاسپوځی او بلې ګوی وټاکي.

که د د مجاهد مشرانو له لوري دا ميکانيزم عملي شي نو پرته له شکه چې په سياسي برخه کې به يې بې مثاله او شانداره نوښت کړی وي. په سوله ييز شکل به يې د قدرت د انتقال پروسه تضمين کړې وي. د ډيموکراسۍ په مخ به يې کلک ګوزار ورکړی او د ډيموکراسۍ د مسخره او غيرفطري انتخاباتو ډېر ښه ، له عقل او فطرت سره برابر، ګټور او عملي موډل او بديل به يې تولئ نړۍ ته وړاندې کړی وي. په هيواد کې به يې تر پيړيو پيړيو د پاييدونکي، باثباته، پرمختللي او ازاد دولت مستحکم او پاخه بنسټونه ايښي وي.

د پراخ بنسټه دولت له تشکيل څخه وروسته دې پر دې ميکانيزم د اساسي قانون د تدوين په جرګه کې مفصل بحث او مشوره وشي او په پای کې دې د نورو موضوعاتو تر څنګ دا ميکانيزم هم په واضح شکل په اساسي قانون کې درج او د اساسي قانون اساسي او غوښنه برخه دې وګرځول شي.

٣ـ مشران دې له انتخاباتو سره موافقه نه کوي

مشران دې له داخلي اړخ سره په هيڅ صورت انتخابات نه مني. مروج انتخابات په اسلام کې ناروا دي او له بلې خوا زموږ په هيواد کې انتخابات څو ځله تجربه شول، چې هر ځل ناکام، له درغليو ډک او په پای کې په مسخرو او ډرامو بدل شول، ټولو کانديدانو به د بريا ادعاوې کولې، حتى يو کانديد به هم نيتجه نه منله، له يو بل سره به چاړه او غوښنه شول، په پای کې به د انتخاباتو پايلې باطلې او بادار به يې راغی تر مينځ به يې کومه معامله وکړه او يا به يې نادر دوه سرى حکومت جوړ کړ. د انتخاباتو ډرامه په دې شپو ورځو کې ښه ګرمه روانه ده، د دوه سري حکومت مشران دواړه د رايو د ګټلو دعوې کوي او دواړه په نژدې وخت کې د لوړې د مراسمو او د خپلو حکومتونو د اعلانولو هوډ لري. نو د انتخاباتو دې تاريخچې او اوسنۍ رواني مسخرې ته په کتلو داخلي اړخ به د جوړجاړي په مذاکراتو کې په کومو سترګو په انتخاباتو تاکيد کوي او يا به مشرانيه کومو سترګو او کوم جرأت له انتخاباتو سره موافقه کوي؟

د مجاهد مشرانو له لوري خدای مه کړه د انتخاباتو منل به د مجاهدينو اتحاد ټوټې ټوټې کړي. د مجاهدينو افراد به له خپلو مشرانو څخه خپه او ناراضه شي، خپلو مشرانو ته به د منفورو او بې لارې شويو اشخاصو په سترګه وګوري، ځيني به يې په کورو کښيني او ځيني نور به يې د مقاومت په نويو ليکو کې منظم او دا ځل به د يرغلګرو او د داخلي ګوډاګي اړخ تر څنګ له خپلو منحرفو مشرانو سره هم جګړې ته ملاوې وتړي.

د مجاهد مشرانو له لوري د انتخاباتو منل به مخکي له ١۴ مياشتو څخه په هيواد کې د مقاومت کرښې ماتې او وضعيت به د امريکايانو په ګټه بدل کړي، د امريکايانو هيلې به پوره او د امريکايانو د تړون مقابل اړخ به په بنفسهي توګه منحل او بيا به داسې څوک نه وي چې د " اسلامي امارت چې متحد ايالتونه يې د دولت په توګه نه پيژني او د مجاهدينو په نوم يې پيژني" نماينده ګي او وراثت وکړي او له امريکايانو څخه تړون ته د ژمن پاتې کيدو غوښتنه وکړي. نو امريکايان به بې خاره په هيواد کې پاتې شي، ځينی مشرانبه ګوډاګې ادارې سره يو ځای شي، څه به په کورو کښيني او څه به په خپلو مينځو کې لاس او ګريوان شي افراد به يې هم تيت او پرک شي په دې توګه به اوږده جهادي مبارزې ناکامه، امريکا به بريمنه او د سولې ترعنوان لاندې به خپلو شومو اهدافو ته ورسيږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

او که له داخلي اړخ سره مذاکرات تر ۱۴ میاشتو اوږي او بهرنیان له هیواد څخه وځي او تر څه مودې پورې په هیواد کې کاذب امنیت او ثبات خپلې وزرې خوروي، ورپسې عملا د مجاهدینو په ګډون انتخابات هم ترسره کېږي نو انتخابات به له درغلیو ډک او هیڅوک به هم ترې راضي نه وي. هر اړخ به په نورو اړخونو د ډېر تقلب تورونه لګوي ورپسې به یې نتیجه څوک نه مني، بیا به موازي حکومتونه اعلانېږي، داخلي جګړه به پیلېږي، د وینو ویالې به بهېږي او هیواد به په تشه کندواله بدلېږي ورپسې به د حالاتو د قابو کولو په بهانه بیا امریکایي یرغلګر راځي او دا ځل به بشه پاخه او بې له کوم مزاحمته په هیواد کې میشت کېږي.

۴ـ مشران دې په مشترک یا ائتلافي دولت کې له ورګډېدلو څخه ځانونه وساتي.

مشران دې له کورنیو ګوډاګیانو سره د قدرت د ویشلو او د مشترک یا ائتلافي دولت د رامینځته کؤلو موافقه نه کوي. د قدرت ویشل او ګډوله دولت د هیواد ستونزه نشي حلؤلې. مشران دې په نیمه اسلامي دولت هم نه راضي کېږي؛ په نیمه اسلامي دولت یا ګډوله دولت باندې قناعت کول به عام مجاهدین ناراضه کړي، او د مقاومت نوې کرښې به رامینځته کړي که فرضا عام مجاهدین او ولس ګډوله یا نیمه اسلامي حکومت وهم مني او کرار کښیني هم، نو د نیمه اسلامي یا ګډوله دولت مشران به په خپلو مینځو کې جوړ رانشي او خپل مینځي کورنیو جګړو ته به مخه کړي چې په نهایت کې د هیواد په بربادۍ تمامېږي.

۵ـ مشران دې د هیواد بانفوذه سیاسي اشخاصو ته امتیازات ومني

مجاهدین دې په هیواد کې د ټولو هغو اشخاصو لیست ترتیب کړي چې ناراضه پاتې کیدل یې د مزاحمت او د مجاهدینو په وړاندې د جګړې د دوام لامل کېږي. له دې اشخاصو سره دې فردي او ځانګړي مجالس ترتیب شي، د هغوی نفوذ او د هغوی له لورې د ممکنه ایجادېدونکې مزاحمت کچې ته په کتو دې هغوی تطمیع کړل شي، د امتیازاتو او چوکیو وعدې دې ورسره وشي او د هغوی د راخپلؤلو پوره هڅه دې وشي. د داخلي مخالف اړخ له مهمو مشرانو سره دې حتی د وزارتونو، ولایتونو، ریاستونو او سفارتونو د چوکیو وعدې وشي. خو شرط به یې دا وي چې دوی به له هر ډول مخالفت څخه لاس اخلي او له خپلو متعلقینو او پلویانو سره یو ځای به د اسلامي امارت له قدرمن امیر سره بیعت کوي او د امیر د بشپړ اطاعت وعده به کوي. د نوی دولت په کابینه کې که د ۲۰ وزیرانو په مینځ کې ۳ یا ۴ تنه د داخلي مخالف اړخ مهم مشران وي او د امیر تر څار او امر لاندې خپلو دندو ته دوام ورکړي څه باک نه لري.

۶ـ مشران دې د جمهوریت او د اسلامي نظام په څېرنه مشتمل یو کتاب ولس ته وړاندې کړي.

مجاهدین دې یو کتاب ترتیب کړي او په هغه کې دې د اسلام له نظره جمهوریت یا ډیموکراسي په تفصیل سره وڅېړي. همدا راز په دې کتاب کې دې د اسلامي سیاست په اړه هم مفصل او روښانه علمي بحث وکړي. دا کتاب دې چاپ او په

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی ګام کې دې د داخلي مخالف اړخ په مشرانو او د داخلي مخالف اړخ د مذاکراتي ټیم په غړو وویشي او په دویم ګام کې دې دا کتاب په لکونو جلده چاپ او په ټول هیواد کې دې په وړیا توګه په هیوادوالو وویشل شي.

۷ـ د مجاهدینو د اوسنیو تشکیلاتو مستند کول

مجاهدین دې د اسلامي امارت اوسنی تشکیل مستند کړي. اسلامي امارت کوم کمیسیونونه لري، د کمیسیونونو مشران څوک دي، د رهبرۍ د شورۍ غړي څوک دي، والیان، ولسوالان او د حلقو مشران څوک دي... د اسنادو په بڼه لړۍ کې دې په منظمه توګه درج شي چې څوک، چیرته او څه مسئولیت لري... دا د دې لپاره چې که چیرته په هیواد کې د اسلامي نظام له قیام څخه وروسته بیا دوباره امریکایان راځي، یرغل کوي او زموږ نظام راپرځوي نو مقاومتي تشکیل به وار له مخه موجود وي، هر څوک به په بیړه خپلې دندې او مسئولیت ته ځان رسوي. داسې به نه کیږي چې هر څوک په خپله مخه ولاړ شي، د مؤمنانو دا لوی ټولی بې نظمه او تیت او پرک شي او د بیا منظم کیدو او منسجم کیدو لپاره کلونه کلونه وخت ضایع وشي. د اسلامي امارت ټول مسئولین او افراد دې وپوهول شي او دا انګېرنه دې ورکړل شي چې ګواکې امریکایان بیرته راګرځیدونکي دي او د هغوی د راګرځېدا په صورت کې به له هغوی سره په هغه ترتیب او تشکیل مبارزه کیږي د کوم په اساس چې تېر څه کم شل کاله مبارزه روانه وه. څوک چې اوس چیرته والي دی، هغه مهال به هم همغلته والي وي او څوک چې فعلا د کوم کمیسیون، یا حلقې مشر وي هغه به د امریکایانو د بیا راتلو په صورت کې هم د هماغه کمیسیون یا حلقې مشر وي...

۸ـ له مجاهدینو سره د مشترکو اهدافو او اسلامي فکر لرونکو ډلو سره مفاهمه

مجاهدین دې په هیواد کې د هغو کړیو له مشرانو سره د تفاهم ځانګړي مجالس ترتیب کړي چې اسلامي فکر لري، هیواد اشغال او موجوده نظام غیر اسلامي بولي. د مجاهدینو له اهدافو سره ورته اهداف لري. یواځې د مبارزې طرز یې بدل دی، په فکري مبارزه باندې اکتفاء کوي او د انتخاباتو له لارې اسلامي نظام ته رسیدل غواړي. د هیواد په پوهنتونونو او علمي مراکزو کې فعال حضور لري، دیني ـ فکري حلقې، مدرسې، ښوونځي، د لوړو زده کړو مؤسسې، کتابتونونه، ورځپاڼې، مجلې، راډیوګانې ... لري. دا ښکاره ده چې دا کړۍ له مجاهدینو سره فکري اختلاف لري، ځینو یې بې وخته، بې ګټې او تاواني سولې وکړې، په زغرده د مجاهدینو مبارزه نه تائیدوي، د روان مسلح جهاد په اړه ډېر ناځوانمردانه دریځ لري، یواځې په فکري هڅو تمرکز کوي او د جمهوریت د انتخاباتو له لارې د اسلامي نظام د قیام بې تعبیره خوبونهویني. خو د دې په څنګ کې تر اوسه یې د مجاهدینو مبارزه په زغرده رد کړې هم نه ده، له مجاهدینو سره جګړې ته هم ندي راوړاندې شوي، د مجاهدینو پر ضد یې د ګوډاګی ادارې او یرغلګرو ملاتړ هم ندی کړی، د مجاهدینو د مبارزې پر ضد یې په لویه کچه کې عمومي تبلیغات هم ندي کړي. نو که مجاهدین د جګړې د ختمولو لپاره له کمونستانو، ډیموکراټانو، نشنلستانو، جګړه مارانو... سره مذاکراتو ته کښیني او هغوی ته حتی امتیازات هم مني... نو له دا ډول د اسلامي فکر او له مجاهدینو سره د ورته اهدافو لرونکو کړیو له مشرانو سره هم حتما باید کښیني. د هغوی قدر وکړي، د اهمیت په سترګه ورته وګوري، نرم او له مهربانۍ ډک تعامل ورسره وکړي، په جهادي صف کې د مختلفو مسئولیتونو او د خدمت کولو د مختلفو موقع ګانو وړاندیزونه باید ورته وکړي او په روانه مبارزه کې یې د راشریکولو او د هغوی د راخپلولو پوره هڅې وکړي. که روښانو ووایو مجاهدین دې د ، او د ځینو نورو کړیو د افرادو د راملګري کولو او د هغوی د همکاریو د راجلبولو پوره هڅې وکړي. مجاهدینو د دې ډلو او کړیو په اړه اوږده موده د ګونګې روژه نیولې وه، د دوی په اړه یې د توقف اختیار خپل کړی ؤ، د دوی په اړه یې نه ښه ویل نه بد. د دا ډول خلکو په اړه به د دومره ډېرې مودې لپاره د غلي پاتې کیدلو حکمت ښایي دا ؤ چې یوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورځ به دا خلک د مجاهدینو ملګري کیږي نو باید په ضد او کینه رانوستل شي ، او طعنې ورنه کړل شي... د دوی د ملګرتیا وخت همدا اوس دی، مجاهدین په نړیوالو ستېجونو ځلیږي، په یرغلګر دښمن باندې د هیواد د خپلواکۍ ویاړمن سند امضاء کوي او په هیواد کې پوره واک ته د رسیدو لپاره یې ډیره کمه موده انتظار ته اړتیا ده.

۹ـ د اوسنۍ اداري د دفتریز سیستم محافظه او په هغه کې د پراخه اصلاحاتو راوستل

مشران دې هڅه وکړي چې د اوسني اداري په رأس کې راشي، د اوسنۍ اداري وزارتونه، ریاستونه ، دفترونه او په مجموع کې ټول اداري سیستم له مینځه یونسي، د اوسنۍ اداري ځینې مشران او د هیواد بانفوذه سیاسي مشران هم په نوۍ حکومت کې راګډ او حتی تر وزارتونو پوري ځینې چوکۍ ورکړي. د دې کار یوه ګټه به دا وي چې د سولې او تفاهم له لارې به اسلامي دولت ته رسیدل اسانه شي او له بل لوری به که بیا دوباره یرغلګر د نوی نظام په وړاندې پوځې عملیات کوي او هیواد اشغالوي نو په نوی نطام کې شته غیر طالب کسان(خصوصا په پوځ، پولیسو او امنیت کې) که ټول د امریکایانو په خلاف د مجاهدینو ملګري نشي نو د تر نیمايي زیاتو کسانو ضمیرونه خو به راویښ شي او غیرتونه به یې اجازه ورنه کړي چې بیا له امریکایانو سره ملګري شي. ګڼ تعداد به یې ښايي بیا د مجاهدینو ملګري هم شي. البته مجاهدین به په اداراتو کې اساسي اصلاحات راولي، د ادارتو کارکوونکو ته به د لازمو دیني زده کړو ورکول په نظر کې نیسي، ځینې کسان به له اداراتو حذف او پر ځای به یې نور وړ او مجاهد افراد په اداراتو کې ځای پر ځای کوي.

۱۰ـ د بهرنیو یرغلګرو د وتلو تر بشپړیدو پورې د پوځي عملیاتو کمول او د مجاهدینو دیني او فکري روزنه

د زور له لارې د ټول هیواد لاندې کول دې مجاهدین د وروستنی اختیار په توګه په پام کې ولري. د زور له لارې د داخلي دښمنانو له مینځه وړل به په لاندې دلایلو مجاهدینو ته سخت کار نه وي:

- بهرني ځواکونه له هیواد څخه خپلې پښې سپکوي او کورني دښمنان د خپلو بهرنیو بادارانو له پوځي، مالي او سیاسي مرستو څخه بې برخي کیږي.
- کورني دښمنان په خپل مینځ کې اتحاد نه لري؛ غیر متحد، تیت او پرک او په خپلو مینځو کې په سختو رقابتونو بوخت دي. کوم مشترک هدف او انګیزه نه لري، کوم مشترک فکر او ارمان سره ندي راټول کړي. د کمونستانو له بقایو څخه راواخله، تر ګیلم جمو، پخوانیو بې لارې شویو مجاهدینو، ډیموکراټانو، نشنلستانو... پورې د بیلابیلو نظریو او فکرونو لرونکي خلک پکې شتون لري.
- د فعلي اداري د زیاتره مشرانو کورونه له هیواد څخه بهر دي او دوی په خپله د بهرنیو هیوادونو تابعیتونه لري، نو د بهرنیو ځواکونو له وتلو سره سم دوی هم بیرته خپلو کورونه ته ځي او له هیواد څخه وځي.
- د ګوډاګیانو د اداري او د ولس تر مینځ ډیر زیات واټن شتون لري، ولس نور ترې ستړی دی او د ګوډاګیانو د پایښت ملاتړ نه کوي.
- د مجاهدینو د لومړنیو کلونو پر خلاف چې د مجاهدینو زیاتره غړي پښتانه ؤ، اوس د مجاهدینو په لیکو کې د پښتنو تر څنګ په لوړ تعداد غیر پښتانه مجاهدین هم شتون لري. اوس د پښتنو قومونو تر څنګ تاجک، ازبیک، هزاره، ترکمن او نور قومونه هم د مجاهدینو ملاتړي او د هغوی د راتګ پلویان دي.
- جګړه مارانو ته خپل او د مجاهدینو قوت معلوم دی؛ جګړه مارانو د مجاهدینو له لوری ماتې خوړلې وه ځینې یې له هیواده تښتیدلي او ځینې یې په هیواد کې پټ شوي ؤ. تېر ځل یې د خپلو قومونو ځینې افراد په

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخلتفو تبليغاتو او بهانو تيرايستلي او د مجاهدينو پر وړاندې دروږلي وو، دا ځل يې خپلو قومونو دوی او مجاهدين ډېر ښه پيژندلي؛ دوی يې څه کم شل کاله د کفارو په غلامۍ کې او مجاهدين يې د اسلام په ننګه له کفارو سره په جګړه کې ليدلي.

- د هيواد د شمال په ټولو سيمو کې وار له مخه مجاهدين فعال حضور لري، د بدخشان ډېرې ولسوالۍ او نيم فيض اباد عملا د مجاهدينو په لاس کې ده. په تخار، جوزجان، فارياب او نورو شمالي ولاياتو کې عملا مجاهدين ګڼې ولسوالۍ په خپل واک کې لري او پاتې ولسوالۍ او مراکز عملا د محاصرې په حال کې دي.

خو يو شمير انديښني هم شتون لري. تير ځل مجاهدين له مدرسو راووتل او رأسا د شر او فساد له عاملينو سره په جګړو بوخت شول، د شر او فساد په دوره کې خلک په رښتيا هم په تنګ شوي وو او د مجاهدينو په څېر د يو چا د راتګ انتظار يې کاوه تر څو د دوی سرونه، عزتونه، ناموسونه او مالونه د محلي قوماندانانو، ټوپکيانو، پاټکيانو او د شر او فساد د نورو عاملينو له پنجو څخه وژغوري. خو دا ځل د مجاهدينو د لومړني ظهور له وخته تقريبا ۲۵ کاله تيرېږي. مجاهد مشرانو په خپلو افرادو پوره کنټرول نه درلود، د مجاهدينو ټول افراد له لازمي ديني پوهې او تقوی څخه برخمن نه وو، د مجاهدينو د افرادو له لوري افغانان ځورول شوي، د عامو افغانانو د يوې برخې تر مينځ د مجاهدينو پر وړاندې د ملاحظې وړ کرکه او نارضايتي شتون لري چې لوی لامل يې د مجاهدينو د افرادو له لوري له عام ولس سره ناسم چلند دی.

نو دا ځل که موږ د ټول هيواد د فتحې عمليات پيلوو، نو ايا موږ له يو لک څخه ډېر په لازمه اسلامي پوهه سنبال، شعوري، مخلص او په خپل ولس مهربانه مجاهدين لرو چې هم د جګړې کرښې سنبال کړي او هم د هيواد په پراخه جغرافيه کې د جګړې د کرښو تر شا د مفتوحه سيمو امنيت او نظم خوندي کړي. ټول مجاهدين خو له مدارسو فارغ عالمان، حافظان او د الله تعالی له لارې خبر افراد نه دي؛ د مخلصو او پاکو مجاهدينو ترڅنګ ډېر لوېدلي او شرير خلک هم د مجاهدينو په کرښو کې شتون لري. ځيني افراد د جذبې له مخې او ځيني نور بيا د خپلو شخصي اغراضو د تعقيب او خپلو شخصي ګټو او اهدافو ته د رسيدو په موخه د مجاهدينو له کرښو سره يو ځای شوي، دا ډول افراد له لازمي ديني پوهې او شعور څخه بې برخې وي. جذبې يې ژر سړېږي، او د جهاد کرښې ته د راتګ پاک نيت يې په غلطو ارادو اوړي، او د خپلو اغراضو تعقيبوونکي خو له اولې ورځې د الله لپاره د جهاد په نيت نه وي راغلي. دا ډول افراد د عامو خلکو د ځورولو، وژلو، بې عزته کولو، د هغوی د مالونو د لوټلو، او د پاکو مجاهدينو د بدنامولو سبب کيږي. فعلا له مجاهدينو څخه د عامو خلکو د يوې برخې د نارضايت تر ټولو مهم سبب د مجاهدينو په کرښو کې د همدې خدای ناترسه خلکو شتون دی. له هيواد څخه د يرغلګرو له وتلو څخه وروسته که دا له ديني پوهې او تقوی څخه بې برخې افراد د پاکو مجاهدينو په څنګ کې د فتحې په نيليو سپرېږي، ولسوالۍ او ولايتونه فتحه کيږي، د دښمن د چاپو ويره نه وي، د دښمن د ډرون بريدونو، د بي ۵۲ طيارو د بمونو او د جيټ او څرخکو د ګوزارونو انديښنه نه وي، مجاهدين په فاتحانه انداز کې قرار ولري او پر دښمن يې لاس بر وي؛ کوم ځواک به د دا ډول بې تقوې خلکو د فتحې غرور په تواضع بدلوي، د مجاهدينو کوم استخباراتي قوت به عام خلک د دا ډول بې تقوی خلکو له تيري څخه ژغوري. ايا د مجاهد په څېره کې دا بې تقوی افراد به بيګناه خلک ونه ځوروي، مالونو، ناموسونو او عزتونو ته به يې غله نشي، د بې ګناه خلکو وينې به تويې نه کړي؟ ايا سپيڅلي مجاهدين به په پراخه کچه بدنامه نه کړي؟ ايا له اسلامي امارت څخه به په پراخه کچه د عامو افغانانو د ناراضتيا لامل نشي؟ ايا الله تعالی به د مظلومو افغانانو اهونه وانه وري، زموږ فتحې به بيا په شکست بدلي نشي، مشرانبه الله تعالی ته مسئول نشي، خپل د اخرت پيټي به درانده نه کړي؟ ايا عام افغانان به د يرغلګرو او د هغوی د ګوډاګي ادارې په ارمان نشي، ولس به بيا د يرغلګرو راتګ ته تمايل ونه کړي؟ ايا د يرغلګرو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بیا راتګ په صورت کې به بیا ولس موږ ته په خپله غیرہ کې ځای راکړي؟ ایا بیا به زموږ د مبارزې ننګه وکړي، له یرغلګرو سره اوږده او له قربانیو ډکې جګړې ته به راوړاندې شي؟ و به یې زغمي؟

مشران دې بیره نه کوي، له حوصلې او صبر څخه دې کار واخلي، څه کم شل کاله مبارزه مو چې وکړه، دا مبارزه دې دوه یا درې کاله نوره هم اوږده شي، خو ګامونه دې پاخه واخیستل شي. د پورتنیو اندېښنو د له مینځه وړلو او د پورتنیو احتمالي حالاتو د رامینځته کیدو د مخنیوي لپاره دې سر له همدا اوسه مناسب تدابیر ونیول شي. مجاهدین دې د هر مجاهد لپاره د روزنې دوه کلن پروګرام په نظر کې ونیسي. د دوه کلن روزنیز پروګرام د تطبیق پلان او میکانیزم دې ترتیب او امکانات دې ورته چمتو شي. دوه کلن روزنیز پروګرام کې دې د پوځې روزنې تر څنګ زیات تمرکز په اسلامي ـ فکري روزنه وشي. د روزنې په پای کې دې له هر مجاهد څخه معیارې ازموینه واخیستل شي، که څوک ناکامیږي مجبور به وي چې روزنیز پروګرام بیا تعقیب او بیا ځلي ازموینې ته چمتووالی ونیسي. د اسلامي امارت له خوا دې د علماء کرامو او لیکوالانو یوه ډله وګمارل شي تر څو د دې دوه کلن روزنیز پروګرام لپاره په اسلامي ـ فکري محتوی مشتمل، جامع، معیاري او ګټور درسي کتابونه ترتیب کړي. ترتیب شوي کتابونه دې چاپ او په ټول هیواد کې دې په ټولو مجاهدینو ووېشل شي. د درسي کتابونو تر څنګ دې د اسلامي فکر د درسونو صوتي او ویډیویي فایلونه هم چمتو او د ضمیموي درسي توکو په توګه دې په ټولو مجاهدینو تقسیم شي. د هرې سیمې مجاهدینو ته دې په خپله سیمه کې معسکر جوړ شي، د ټول هیواد د مجاهدینو لپاره دې استادان تعیین او خپلو اړوندو معسکرونو ته دې واستول شي. په دې توګه به ټول مجاهدین له خپلو اسلامي عقایدو، عباداتو، اخلاقو، سیاست، اقتصاد، تاریخ، سیرت النبي صلی الله علیه و سلم، د جهاد له فقهې، د جهاد له فضیلتونو او ګټو، د جهاد له اهدافو، د مجاهد له مسئولیتونو... او نورو ټولو اړوند موضوعاتو څخه خبر شي او پوهه به پرې ترلاسه کړي؛ د مدرسې د هغو طالب العلمانو یا د ښوونځیو د متعلمینو جذبې به په پاکو او مخلصو نیتونو، ټینګو عزمونو او نه ماتېدونکو ارادو واوړي چې له لازمې دیني پوهې څخه بې برخې وو او یواځې جذبې د جهاد تر کرښو راوستي وو. د خپلو اغراضو لپاره د جهاد کرښو ته د راغلیو افرادو نیتونه به بدل، له خپلو شخصي غرضونو څخه به تېر او د اسلامي فکر په ترلاسه کولو سره به پاک او مخلص مجاهدین شي.

اوس چې مجاهدینو له یرغلګرو سره د هیواد د ازادۍ او د هغوی د خروج تړون امضاء کړی او تر راتلونکو ۱۴ میاشتو پورې به یرغلګر په هیواد کې شتون ولري نو په دې څوارلس میاشتنۍ موده کې د مجاهدینو له لوري د هیواد د ولایاتو د مراکزو او د ګڼو ولسوالیو فتحه کول به بې ګټې او یا به هم ناشوني کار وي. معلومه ده چې مجاهدین به د ولایاتو او ګڼو ولسوالیو د نیولو پراخ عملیات نه ترسره کوي، نو په داسې حال کې چې موږ به د پراخه سیمو د لاندې کولو اراده هم نه لرو نو په پراخه کچه د کورنیو عسکرو وژل به موږ ته څه ګټه ولري؟ که په پراخه کچه عسکر ووژنو، یا یې ډلییزې تیښتې او د ساحو پرېښودلو ته اړ کړو، یا یې په لوړ تعداد تسلیم کړو نو د کابل اداره به د یرغلګرو په شتون کې وشنیږي، لمن به یې له ولایاتو راټوله شي. بیا به مجاهدین مجبور وي چې د ولایاتو اداره په لاس کې واخلي یا هم د ولایاتو اداره بې مسئوله داړه مارانو او جګړه مارانو ته پرېږدي چې هغوی به بیا په ملت باندې هیڅ ډول رحم نه کوي، د اړوند ولایاتو د خلکو پر عزتونو، ناموسونو او مالونو به تیری کوي، خلک به وژني او تر شکنجو لاندې به یې نیسي. له ولایاتو څخه د ګوډاګې ادارې د واک په راټولیدو که مجاهدین اړوند ولایاتو ته ننوځي او واک یې په لاس کې اخلي نو د بهرنیو یرغلګرو لپاره به لوی نړیوال شرم وي او ښایي یرغلګر دا لوی شرم ونه زغمي، یرغلګر به د امریکا له داخل او ټولې نړۍ څخه د پیغورونو، انتقادونو او په افغانستان کې د پوځیانو د پاتې کولو د غوښتنو له توپان سره مخ شي. چې په دې صورت کې بیا ښایي امریکایان له افغانستان څخه د خپلو پوځیانو ویستل وځنډوي، د سولې له تړون

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځخه په شا شي او د مجاهدینو له ولکې ځخه د ولایاتو د ویستلو لپاره نظامي عملیات په لاره واچوي او هیواد ته نور یرغلګر سرتیري راواستوي.

نو مجاهدینو ته لازمه ده چې په اوسني وخت کې د داخلي عسکرو د وژلو، تیښتي ته اړ اېستلو، تسلیمولو او له پښو غورځولو په عوض خپل ټول تمرکز د مجاهدینو په اسلامي ـ فکري او پوځي روزنه باندې راټول کړي. مجاهدین دې خپل پوځي عملیات په ټول هیواد کې مثلا ۸۰ سلنه راکم کړي، د ۸۰ سلني پوځي عملیاتو لګښتونه دې د مجاهدینو د روزنې پر دوه کلن پروګرام ولګوي. د دوه کالو په موده کې مجاهدین د ښې او بشپړې اسلامي ـ فکري روزنې تر ځنګ ښه او بشپړه پوځي روزنه هم ترلاسه کولای شي. د مجاهدینو د روزنې د دوه کلن پرواګرام د عملي کولو په جریان کې به نسبتا پُر امنه فضاء حاکمه وي؛ د یرغلګرو د ډرون او نورو هوایي بریدونو ویره به نه وي، د توغندویز او چاپو خطر به شتون نه لري.

د دوه کلن روزنیز پروګرام له ختم ځخه وروسته دې هم هر مجاهد مکلف شي چې د روزنیزې دورې درسي کتابونه او صوتي او ویډیویي فایلونه له ځان سره ولري. مثلا هرو شل یا دیرش نفرو مجاهدینو لپاره دې یو مجاهد د استاد په توګه وټاکل شي. مجاهدین سر او کال په عملیاتو نه وي بوخت، که یوه هفته په عملیاتو کې برخه اخلي بیا څو هفتو فارغ وي، که د ورځې دوه یا درې ساعته له دښمن سره جګړه کوي پاتې نوره ټوله ورځ فارغ وي نو په دا ډول فارغه وختونو کې به مجاهدین خپل مرکز ته نږدې د سیند په غاړه کې ، نږدې چمن او یا نږدې باغ کې تر سیوري لاندې له خپل استاد سره خپلو درسونو ته کښیني، په دوه کلن روزنیز پرواګرام کې لوستلي کتابونه به بیا لولي، دا چاره به بې له کومې وقفې په ټول هیواد کې د ټولو مجاهدینو له خوا ترسره کیږي.

څوارلس میاشتې وروسته به ټول یرغلګر له هیواد ځخه وتلی وي او موږ د مجاهدینو لپاره د دوه کلن روزنیز پروګرام یادونه کوو، نو ایا د یرغلګرو له خروج وروسته به لس میاشتې نور هم د ټول هیواد د فتحې عملیات ځنډول کیږي؟ د دې پوښتنې ځواب په دوه اختیارونو سره کیدلای شي: لومړی اختیار دا دی چې هو د ټولو یرغلګرو له خروج ځخه وروسته دې لس میاشتې نور هم د هیواد د بشپړې فتحې عملیات وځنډول شي. په دې موده کې دې ټول مجاهدین په فکري او عسکري ډول د ټول هیواد فتحې ته اماده شي او په ځنګ کې یې بل لوی احتمال دا دی چې د ټولو بهرنیو ځواکونو له وتلو ځخه وروسته به د ګوډاګی ادارې مشران په خپلو کې جوړ رانشي، حکومت او اداره به یې تر ډېرې مودې دوام ونه کړي، په خپلو مینځو کې به په خونړیو جګړو واوړي، اداره به یې وشنیږي. د مجاهدینو مخالفین به په ګڼو جهتونو وویشل شي، ټول جهتونه به له یو بل سره ښکر په ښکر شي. په دې صورت کې به په هیواد کې په حکومتي سطح د واک تشه رامینځته شي؛ د هیواد ژغورنې لپاره به د ټول ولس سترګې مجاهدینو ته ورواوړي او ترینه وبه غواړي چې هیواد له شته اوږدوږ ځخه وژغوري او په هیواد کې خپل نظام تشکیل کړي. نړیوال به هم په زغرده مجاهدینو ته د ټول واک د نیولو له امله د ملامتی ګوته نشي نیولای، په دې توګه به له یوې خوا د تیت او پرک او په خپلو مینځو کې په جګړو کې د اخته دښمن له مینځه وړل مجاهدینو ته اسانه وي، له بله پلوه به د ټول ملت ملاتړ له مجاهدینو سره وي او له بله خوا به مجاهدین تر ډېره حده له نړیوال فشار او ګواښونو ځخه بې غمه وي. دویم اختیار دا دی چې مجاهدین دې د یرغلګرو له بشپړ وتلو ځخه وروسته د ټول هیواد د فتحې عملیات پیل کړي خو ټول مجاهدین دې پکې برخه نه اخلي؛ د بیلګې په ډول پنځوس سلنه مجاهدین دې عملیاتو کې ګډون وکړي او پاتې مجاهدین دې په خپلو معسکرونو کې پاتې شي. ډېر مجاهدین له مدرسو ځخه فارغ فاضلان، حافظان او په دین او دنیا پوه افراد دي، دا افراد که د ټولو مجاهدینو دیرش سلنه تخمین کړو، او ورسره په ځنګ کې شل سلنه هغه افراد چې تر دوه کلونو پورې

(c) ketabton.com: The Digital Library

روزنه يې حتمي ده يو ځای کړو او عملياتو ته يې وليږو او پاتې پنځوس سلنه مجاهدينو ته اجازه ورکړو چې خپله دوه کلنه تربيوي دوره بشپړه کړي، په دې توګه به دوه کاله وروسته دا پنځوس سلنه مجاهدين له روزلو وروسته له هغو ديرش سلنه وار له مخه جوړو مجاهدينو سره يو ځای شي او خپلو پوځي عملياتو ته به دوام ورکړي او هغه شل سلنه مجاهدين چې تر څوارلس مياشتې روزنې وروسته يې خپله روزنه متوقفه کړې او عملياتو ته تللي وو، بيرته معسکرونو ته راوګرځي او د خپلې روزنيزې دورې پاتې لس مياشتې به هم بشپړې کړي. د دې لس مياشتو په موده کې به د ټولو مجاهدينو اتيا سلنه په نظامي عملياتو بوخت وي او تر لس مياشتو وروسته به دا شل سلنه مجاهدين هم بيرته عملياتو ته ورګرځي او په دې توګه به سل سلنه مجاهدين په پوځي عملياتو بوختيږي.

د چمتوالي په موده کې دې د مجاهدينو د پوځي او اسلامي ـ فکري روزنې سربيره د پوځي عملياتو له لارې د هيواد د فتحې تفصيلي پلان او نقشه هم ترتيب شي. د مجاهدينو قوماندانان دې خصوصا او نور مجاهدين دې عموما د هيواد په ټولو ښارونو او سيمو څو څو ځله وګرځول شي او په هره سيمه او هر ښار کې دې کوڅه په کوڅه بلد کړای شي. که ممکنه وي ټولو مجاهدينو ته دې نظامي يوني فورم يا پوځي لباسونه چمتو شي او مجاهدينو ته دې د يوه منظم پوځ په څير نظم او تشکيلات ورپه برخه شي.

د چمتوالي په دوره کې دې په يو مخيز ډول ټول پوځي عملياتونه نه ځنډول کيږي، بلکه مثلا د ټولو عملياتونو شل سلنه عملياتونه دې جاري وساتل شي، دښمن دې په ازادانه ډول په هيواد کې تحرک ته نه پريښودل کيږي او په دوامداره ډول دې تر پوځي ګوزارونو لاندې ونيول شي. د چمتوالي په دوره کې دې په ټول هيواد کې له قومي مشرانو، بانفوذه اشخاصو، د ګوډاګی اداري محلي منصوبينو، محلی زورواکانو او جګړه مارانو سره خبرې او تفاهم دوام ولري او په څنګ کې دې په عمومي ډول د نوي نظام راتلو ته د ټول ولس په فکر جوړونې کار وشي، مانا دا چې فکري او فرهنګي فعاليتونو ته دې لا ډېر زور ورکړل شي.

۱۱ـ د اسلامي فکر لرونکو محصلينو او عصري تعليم يافته ګانو د ليستونو چمتو کول

څومره به ښه وه او اوس به څومره د داډ او اميد ځای ؤ چې که مجاهدينو لس يا پنځلس کاله وړاندې ښوونځيو ته خپل اسلامي ـ انقلابي نصاب چمتو کړی وای، مدارسو ته يې د عصري علومو نصاب ترتيب کړی وای، مجاهدينو خپل پوهنتونونه فعال کړي وای... اوس به موږ سلګونه زره په ديني او عصري دواړو علومو باندې سنبال فکري او شعوري مسلمان ځوانان درلودلای. که مجاهدينو لس کاله وړاندې مثلا د مدرسو زر تنه فارغ ذهين او با استعداده فاضلان د عصري علومو د لس تنه تکړه استادانو په واسطه د پنځه کلونو لپاره تر منظمې روزنې لاندې نيولي وای نو پنځه کاله وړاندې به موږ زر تنه په ديني او عصري علومو سنبال تکړه استادان درلودای؛ دې زر تنو استادانو څخه که هر يوه سل تنه د مدارسو فارغان، يا ملايان د پنځه کلونو لپاره تر روزنې لاندې نيولای وای نو اوس به موږ سل زره تنه داسې ځوانان لرلای چې د ديني او عصري دواړو علومو خاوندان به وو. په دې ترتيب باندې د سل زرو تنو په عصري علومو باندې د سنبالولو ټول مصارف به د ټول هيواد په کچه د يو کال نظامي عملياتو د ټولو مصارفو له يو سلنې څخه هم کم وو خو نتيجه به يې ډېره ښه او ګټه به يې ډېره زياته وه. اوس خو دا چارې ندي ترسره شوي او مجاهدين دا دې عملا له مبارزاتي تشکيل څخه د هيواد په سطح نظام ته د ننوتلو په حال کې دي. د ديني او عصري دواړو علومو لرونکي مجاهدين او د مجاهدينو پلوي ځوانان ډېر کم دي. په داسې حال کې چې د نظام د جوړولو او چلولو لپاره يوازې ديني پوهه کفايت نه کوي بلکه په څنګ کې يې په دنيا پوهېدل او د عصري علومو درلودل هم لازم دي. نو په اوس وخت کې چې په دې برخه کې يوڅه د مجاهدينو لپاره اړين دي هغه دا دي چې مجاهدين دې په ټول هيواد کې د پوهنتونونو د هغو

(c) ketabton.com: The Digital Library

محصلینو د بشپړې پیژندنې لیستونه چمتو کړي چې جهادي فکر لري، د هیواد د استقلال او دلته د سوچه اسلامي نظام هیله مند دي. نه یواځې د برحاله محصلینو بلکه د هغو عصري تعلیم یافته ګانو لیستونه دې هم ترتیب شي چې اسلامی او جهادي فکر لري او په تیرو شاوخوا پنځلس کلونو کې له پوهنتونونو څخه فارغ شوي دي. د دا ډول محصلینو د لیستونو برابرول سخت کار نه دي او د همدې محصلینو پر مټ د فارغ شویو ځوانانو پیژندنه هم کیدای شي. مثلا یو فکري محصل چې سږ کال یې د پوهنتون د څلور کلنې دورې وروستی کال دی، د خپل پوهنځي د تیرو دریو کلونو د فارغینو په ډله کې په اسلامي فکر سنبال ټول کسان پیژني. د دې محصل د لومړي کال په پای کې فارغ شوی فکري محصلین د خپلې دورې په اوږدو کې د دریو یا څلور کلونو د فارغینو تر مینځ فکري محصلین پیژني.... په همدې ډول د ټول هیواد په سطحه په اسانۍ سره د فکري محصلینو او عصري تعلیم لرونکو د پیژندنې نوم لړونه چمتو کیدای شي. په نوي خپلواک اسلامي نظام کې همدا محصلین په اخلاص سره د خپلو مجاهدینو ورونو تر څنګ په بیلابیلو برخو کې د خپل ولس خدمت کولای شي. مسلکي او فني برخو کې دې دا ډول فکري ځوانانو ته د خدمت کولو لپاره لومړیتوب ورکول شي، تعداد به یې کم وي بنایي ټولو بستونو ته ونه رسیږي، پاتې خالي بستونه دې بیا د اوسنۍ اداري کارکوونکو یا نورو غیرفکري او غیر اعتمادي کسانو ته تر یو وخت وسپارل شي. داسې که ونشي نو فکري ځوانان به مو همداسې ګرځي او زموږ په مسلکي بستونو به هغو کسانو ډډې وهلې وي چې د ډیموکراسۍ عاشقان او د ډالرو او دنیا شوقیان به وي، مجاهدینو سره به فکرا جوړ نه وي، غلا، اختلاس او بل هر ډول رذالت څخه به مخ نه اړوي...

۱۲ـ د سیمې او نړۍ له هیوادونو سره د سولې د یو بل په هیوادونو کې د نه مداخلې او دوه اړخیزو همکاریو د تړونونو ترسره کولو ته د چمتوالي ښکاره کول

مجاهدین دې د سیمې او نړۍ له نورو هیوادونو سره هم د سولې او نه جګړې کولو، د یو بل په هیوادونو کې د نه لاسوهنې او د دوه طرفه همکاریو د تړونونو ترسره کولو ته خپله اماده ګی وښيي ، مجاهدین دې په ډاګه کړي چې دوی د دا ډول تړونونو ترسره کولو ته همدا اوس هم چمتوالی لري او که دوی په افغانستان کې د نظام په جوړولو بریالي کیږي نو هغه مهال به هم دوی چمتو وي چې دسیمې او نړۍ له هیوادونو سره دا ډول تړونونه رامینځته کړي.

۱۳ـ د عامو افغانانو د زوړونو ګټل او د ټول ولس د همکارۍ راجلبول

د ولس د ملاتړ د خپلولو لپاره دې مجاهدین لاندې دری اساسي چارې ترسره کړي:

۱ـ مجاهدین دې خپلې ټولې هڅې په کار واچوي تر څو د سولې، مذاکراتو او تفاهم له لارې د هیواد روانه معضله حل او د خپلواک اسلامي نظام په قیام بریالي شي.

۲ـ که د تفاهم او مذاکراتو له لارې د هیواد د معضلې حلول او اسلامي نظام ته رسیدل ناشونې کیږي نو اسلامي امارت به د روزل شویو، مخلصو، پاکو، شعوري او په ولس زړه سوځونکو مجاهدینو په واسطه د ټول هیواد د فتحې عملیات په لاره اچوي.

۳ـ اسلامي امارت دې په لیکلې بڼه د یوه کتاب له لارې په هیواد کې د راتلونکې اسلامي نظام جوړښت او څرنګوالی ملت ته شرح کړي. مجاهدین په هیواد کې د دولت دارۍ او د هیواد د ابادولو او پرمختګ لپاره کوم پروګرامونه ، پلانونه او ستراتیژۍ لري. د هیواد لپاره خپلې ټولې طرحې او پلانونه دې هیوادوالو ته د یوه کتاب له لارې وړاندې کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له پورتنیو درې مواردو څخه مو په دوه مواردو په تفصیل سره بحث وکړ اوس به په درېیم مورد باندې یو څه مفصل بحث وکړو:

هر افغان دا تلوسه لري چې د مجاهدینو د راتلونکي دولت د څرنګوالي په اړه پوه شي؛ فعلا هیڅوک هم نه پوهیږي چې د مجاهدینو دا ځل حکومت داري به څنګه وي. ډېر وګړي داسې ګمان کوي ، چې که مجاهدین په هیواد باندې پنځوس کاله هم حاکم پاتې شي، نه به افغانستان د پیاوړي پوځ خاوند شي او نه هم د ښه اقتصاد، نه به هیواد په تعلیم کې پرمختګ وکړي، نه هم په صنعت او تجارت کې ، نه به د هیواد زراعت په پښو ودرېږي، نه به هم د هیواد لویې لارې او ښارونه آباد شي او نه هم کلي او ولسوالۍ، نه به هم افغانان پیسه داره، آسوده او د ښه ژوند خاوندان شي، د ژوند ټولې چارې به افقي سیر لري، په یوه برخه کې به هم د صعود او پرمختګ څرک نه لګیږي. که د نړۍ هیوادونه د مجاهدینو له حکومت سره مالي مرستې ونه کړي نو د پوځ او عسکرو تنخوا ګانې به له کومې بودیجې څخه برابرېږي. ښوونځې، پوهنتونونه او شفاخانې به په کومو پیسو فعالې او چلول کیږي؟ د امربالمعروف او نهی عن المنکر اداره به په کومه طریقه او له کومو لارو څخه په ټولنه کې نیکیو ته وده ورکوي او د بدیو مخه به نیسي؟ ښځې به له کومو حقوقو څخه برخمنې وي، ښوونځې او پوهنتونونه به یې څنګه وي، ایا د هیواد ابادولو، صنعتي کولو او پرمختګ ته به کار کیږي؟ دا هغه پوښتنې دي چې تر ډېره پورې یې حتی له عامو مجاهدینو سره هم ځوابونه نشته. د ډیموکراسۍ د انتخاباتو لپاره کاندیدان خلکو ته د کمپاینونو پر مهال ډېرې وعدې ورکوي، د هیواد د ابادولو او پرمختګ لپاره خپلې طرحې او پلانونه له خلکو سره شریکوي او خلک هم بیا د همدې پلانونو او طرحو له مخې د کاندید ملاتړ کوي او خپله رایه ورکوي.هلته خو زیاتره وعدې دروغجنې، پلانونه او طرحې خیالي او ارماني وي او یواځې د خلکو د غولولو او د هغوی د رایې د ترلاسه کولو لپاره وړاندې کیږي. خو په اوس وخت کې چې مجاهدین نظام او دولت دارۍ ته د داخلېدو په درشل کې دي، د راتلونکي دولت دارۍ په اړه، د هیواد لپاره د مجاهدینو د طرحو، پلانونو، نیتونو او ارادو په هکله باید ولس ته مفصل معلومات ورکول شي، مجاهدین اړ ندي چې دروغ ووایي، د راتلونکي افغانستان لپاره دې خپلې ارادې له ولس سره شریکې کړي دا چې بیا دوی څومره توانیږي چې د خپلو ارادو ترسره کولو ته ورسیږي دا بیله خبره ده. د بیلګې په ډول که مجاهدین ولس ته ووایي چې موږ غواړو او عزم لرو چې افغانستان یو ازاد، بې طرفه، اباد، پرمختللی او له نړۍ سره سیال هیواد کړو. ښه اوس دې مجاهدین دا ډول افغانستان ته د رسیدو لپاره خپله تفصیلي تګلاره او نقشه له ملت سره شریکه کړي... ډېرۍ خلک مجاهدینو ته په دې خوشبین نه دي چې هغوی فکر کوي چې مجاهدین د دولت کولو خلک نه دي، اصلا د نظام چلولو وړتیا نه لري، مجاهدینو ته یواځې د یوې جنګې ډلې په سترګه ګوري. که مجاهدین د راتلونکي افغانستان لپاره خپله تفصیلي برنامه هیوادوالو ته وړاندې کړي نو دا ډله خلک به(چې ګڼ شمیر علمي څېې، محصلین، استادان او په ټوله کې د هیواد تعلیم یافته طبقه پکې راځي) مجاهدینو ته خوشبین شي، او د مجاهدینو ملګري او همکاران به شي. نور د مجاهدینو ډېرۍ مخالفین به له مخالفتونو څخه لاس واخلي په عام ولس کې به د مجاهدینو ملاتړ او له هغوی سره لیوالتیا زیاته شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د افغانانو تر مینځ تفاهمات، مذاکرات له کوم ځایه پیل شي؟ او د علماء کرامو لویه جرګه

د افغانانو تر مینځ خبرو اترو کې باید ټول لوري په دې توافق وکړي چې ټولې فیصلې به د اسلام د مبارک دین د هدایاتو له مخې کوي، ټول مسائل به د قرآن کریم او سنت له مخې ارزول کېږي کوم موارد چې له قرآنکریم او سنت سره مخالف وو هغه به مردود او د قرآن کریم او سنتو سره موافق موارد به منل کېږي. په فروعاتو او اختلافي موضوعاتو کې به حنفي فقه د اعتبار وړ وي، د نظام ځرنګوالی به د اسلام د مبارک دین له لارښوونو او د اسلامي سیاست د پوهانو له تشریحاتو او په تېر تاریخ کې د اسلامي نظامونو جوړښت ته په کتو سره سم به ټاکل کېږي او بالاخره په ټولو برخو کې به د اسلام سپیڅلی دین د سم والی یا ناسم والی یوائینی محک او معیار وي.

په بین الافغاني مذاکراتو کې تر ټولو لومړی باید د هیواد تېر شل کلن وضعیت وڅېړل شي، د قرآن کریم او حدیثو په رڼا کې په تیره شل کلنه جګړه کې کوم لوری په حق ؤ، طالبان که امریکا او ورسره بهرني او کورني ملګري یې؟ هیواد ته د امریکایانو او د هغوی د ائتلافیانو راتګ یرغل ؤ که نه؟ هیواد مستعمره ؤ که نه؟ په هیواد کې پراته بهرني پوځونه حربي کفار ؤ، که مستأمنین، ذمیان یا معاهدین؟ په هیواد کې جهاد فرض عین ؤ که نه؟ د طالبانو مبارزه د دین له لارښوونو سره سم د اسلام او وطن د دفاع او ازادئ لپاره وه که د پاکستان یا کوم بل ګاونډي په امر د هغوی د ګټو د خوندیتوب او د هیواد د ویجاړولو او وروسته پاتې کولو لپاره؟ طالبان خپلواک مجاهدین او مهاجرین ؤ که د ای ایس ای ایجنټان او غلامان؟ د بهرنیو له خوا رامینځته شوی جوړښت، اداره وه که نظام؟ د اسلام او افغاني ارزښتونو، تاریخي واقعیتونو او نړیوال سیاست له مخې د بهرنیو له خوا رامنځته شوی جوړښت، خپلواک ؤ، که مزدور، ګوډاګی او اجیر؟ د بهرنیو له خوا رامینځه شوی جوړښت اسلامي ؤ که غیر اسلامي؟ دا جوړښت د هیوادوالو په خدمت کې ؤ که د بهرنیو په ګټه له هیوادوالو سره په جګړه کې؟ په هیواد کې خصوصا په محاکمو کې فیصلې د شریعت له مخې کیدلې که د کوم بل قانون په اساس؟ په اقتصادي برخه کې اسلامي اقتصادي نظام پلی ؤ که غربي پانګوال نظام؟ له بهرنیانو سره د امنیتي تړون امضاء کول او هغوی ته اډې او قضایي مصئونیت ورکول د اسلام او وطن په خیر او په ګټه ؤ که په شر او تاوان؟

پورتنیو ټولو نکاتو باندې باید اوږده او ژور بحثونه وشي، او ټولو پوښتنو ته سم ځوابونه ومونډل شي، د بحثونو په پای کې که ثابته شي چې په تېر شاوخوا شل کلن دوران کې هیواد د امریکایانو او د هغوی د ائتلافیانو له خوا مستعمره ؤ، د هغوی رامینځته شوې اداره لاسپوڅې، ګوډاګۍ او غیراسلامي وه، د بهرنیو سره په څنګ کې ولاړ او همکار افغانان په غلطه وو. د طالبانو جګړه سپیڅلی ، فرض عین جهاد ؤ. او طالبان په تېره کې د انګریز او روسانو پر وړاندې د جنګیدونکو غازیانو په څېر د دین او هیواد په ننګ ولاړ خپلواک او سرښندونکي مجاهدین وو. نو د طالبانو مخالف مذاکره چیان به په اسانۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره خپل اشتباهات ومني او د دین او هیواد په ګټه به د طالبانو ټولو شرایطو ته غاړه کیږدي، د طالبانو په مشرۍ د هیواد له راتلونکي اسلامي نظام سره به موافقه وکړي او له مخالفتونه څخه به لاس په سر شي.

د افغانانو په خپل مینځي تفاهماتو کې باید جمهوریت او ډیموکراسي د اسلام له نظره تر څیړنې لاندې ونیول شي، د جمهوریت یا ډیموکراسی پس منظر تشریح شي، او بیا دا ثابته شي چې ایا جمهوریت له اسلام سره موافق دی، او که له اسلام سره په ټکر کې قرار لري؟ سیکولریزم تر بحث لاندې ونیول شي او د اسلام له نظره د سیکولریزم مردودوالی او د سیکولرانو تکفیر واضح شي.

د اسلام له مخې د جمهوریت کفر او ناسموالی څرګندول به د طالبانو مخالفو مرکچیانو ته دا جرأت ورنه کړي چې د جمهوریت په نظام باندې بې ځای تأکید وکړي او جمهوریت خپله سره کرښه وټاکي، د جمهوریت څخه د دفاع په پلمه مذاکرات اوږده کړي، یا هم طالبانو باندې د جمهوریت د منلو هڅه وکړي، هغوی څخه په انتخاباتو باندې د توافق غوښتنه وکړي او نورو ډیموکراټیکو پروسو کې د شراکت کولو بلنې ورکړي.

د ښځو د تعلیم، کار او نورو حقوقو په اړوند، همدا راز د بیان د ازادۍ او د رسنیو د فعالیت د حدودو په اړه، شخصي ازادۍ او نورو حقوقو او ازادیو په ارتباط دې په هیواد کې د علماء کرامو د یوې لویې غونډې رابلل دې په مخالف اړخ ومنل شي. د علماء کرامو دا غونډه دې د مذاکراتو په جریان کې راوغوښتل شي او د هیواد په داخل کې دې ترسره شي، د غونډې د ځای، د امنیت نیولو، لوجستیک او په غونډه کې د ګډونکوونکو علماء کرامو د غوره کولو په میکانیزم دې له مخالف جهت سره مذاکره وشي. د هیواد هغه حنفي مذهبه علماء کرام دې د غونډې ګډونوال شي چې د ولس په مینځ کې ژوند کوي، خطیبان، مبلغین او مدرسین دي، په خلکو کې منلي او د پراخه نفوذ او تاثیر خاوندان دي، د کابل اداره کې یې نه پخوا دنده ترسره کړې او نه یې اوسني مأمورین دي، د ښه پس منظر لرونکي او په تقوی او زهد کې مشهوره څېرې دي. که ممکنه او مناسبه وي نو له هیواد څخه بهر مشهور، متقي او بارسوخه علماء کرام دې هم د علماء کرامو جرګې ته راوغوښتل شي.

د علماء کرامو جرګه به د اسلام له نظره لاندې موضوعات شرح کړي:

آیا ښځې کولای شي چې له نارینه وو سره یو ځای په یوه ټولګي یا یوه دفتر کې تعلیم، تحصیل یا کار وکړي؟ آیا ښځې کولای شي چې سندرې ووایي، کنسرتونه ورکړي او موډلینګ وکړي؟ آیا ښځې کولای شي چې بهرنیو هیوادونو ته له خپلې کورنۍ پرته په یوازې سره په زده کړې، کار، سیاحت او یا کوم بل هدف پسې ولاړې شي؟ آیا ښځې کولای شي چې د سریالونو، ډرامو او فیلمونو لوبغاړې شي؟ آیا ښځې کولای شي چې د کیمرو او تماشاچیانو پر وړاندې د فوټبال یا کیرکټ لوبې وکړي، بایسکلې وځغلوي، د سکای په تختو وښوویږي او یا کومه بله لوبه وکړي؟ آیا ښځې کولای شي چې له شرعي محرم پرته سفر وکړي؟ له حجاب څخه پرته ښارونو ته وتلای شي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

آیا د هیواد د تلویزیونونو په پردو بهرني او کورني سریالونه، ډرامې، فلمونه، سندرې، رقصونه ... نشریدای شي؟ ښځینه ژورنالستانې په تلویزیون، او راډیو کې کار کولای شي، که کولای يې شي په کومو شرایطو؟ راډیوګانې، چاپي او انټرنیټي رسنۍ د کومو شرایطو پر اساس فعالیت کولای شي او د دوی د فعالیت ساحه کومه ده؟

د بیان د ازادۍ سرحدونه کوم دي؟ آیا هر څوک هر څه ویلای شي؟ ایا دیني او ملي ارزښتونو ته د سپکاوي اجازه شته؟ ایا په هیواد کې عیسویت، یهودیت، الحاد او نورو بی دینیو ته د دعوت اجازه شته؟ مرتد به سرې سترګې ګرځي، که پر اعدام به محکومیږي؟ قاتل بندي شي که قصاص؟ له غله څخه لاس غوڅ شي که محبس ته واچول شي؟ زاني په دُرو ووهل شي یا رجم شي او که څو میاشتې یا کلونه زنداني شي؟ د نکاح د فسخې حق به یواځې له خاوند سره وي که ښځه به هم کولای شي چې نکاح فسخ او خپل خاوند خوشې کړي؟

ایا دهیواد په بانکي او اقتصادي سیستم کې سودي معاملو، احتکار او انحصار ته جواز ورکړل شي؟ اداري فساد او اختلاس سطحي وبلل شي؟ اداري مفسدین او اختلاس کوونکي ازاد پریښودل شي؟ د شرابو او مخدره توکو له کاروبار سره څه وشي؟

ایا په مکلفو کسانو د نظام له لوري جبرا لمونځ اداء کیدای شي، روژه پرې نیول کیدای شي،زکات ترې راټولیدای شي، ږیرې پرې پرېښودل کیدای شي؟ حجاب پرې اغوستل کیدای شي؟ له قمار، بچه بازۍ، فحشاء، نشو، د موسیقۍ له مجالسو او اوریدو او نورو منکراتو څخه منع کیدای شي؟

د اسلام د سپیڅلي دین د لارښوونو له مخې د پورتنیو او ډېرو نورو مواردو تشریح او تفصیل به د علماء کرامو لویه جرګه په یوه کتاب کې راټول او د مجاهدینو او د هغوی د مخالفینو مخې ته به یې کیږدي. د پورتنیو مواردو توضیح که څه هم له چا پټه نه ده، خو فعلا لویه ستونزه دا ده چې د طالبانو له لوري له پورتنیو مواردو سره د اسلام له نظره د هغوی تعامل؛ د مخالفینو له لوري د طالبانو خپل مزاج بلل کیږي. مخالفین د ناپوهۍ له امله په ناشعوري توګه او یا هم په شعوري توګه عمدا تبلیغوي چې طالبان افراطیان دي، د ښځو د تعلیم، کار او لوبو مخالف دي، له هنر او موسیقۍ سره دښمني لري، په خلکو جبرا لمونځونه کوي، سریالونه، ډرامې، د ساعت تیرۍ محفلونه، عیشونه او خوندونه نه خوښوي... سخت طبیعته او سخت مزاجه خلک دي... خو که د علماء کرامو لویه جرګه دا ټول موارد تشریح کړي، او دې لویې جرګې ته پراخ ملي او نړیوال رسنیيز انعکاس ورکړل شي او بیا د لویې جرګې له لوري په پورتنیو مواردو مشتمل اسناد په پراخه کچه نشر شي، نو د بهرنیو او کورنیو مخالفینو خولې به وتړل شي، کورني ناپوه مخالفین به پوه شي او دې ټولو مواردو ته به د علماء کرامو له تشریح سره سم غاړه کیږدي، او هغوی به، چې عمدا یې د دې مواردو په اړه په طالبانو تورونه پورې کول او ویل به یې چې اسلام پراخه دین دی د هر څه ګنجایش پکې شته؛ لږتر لږه دا جرأت نه کوي چې بیا هم د دې روښانه اسنادو په شتون کې خپلو تورونو او ادعاوو ته دوام ورکړي او یا به هم مجبور وي چې مخامخ په اسلام باندې نیوکې وکړي، په دې صورت کې به د دوی اصلي شیطاني څېرې ټول ملت ته ښکاره او بیا به یې دلته ورځې او شپې صبا کول سخت وي. د ښځو د حقوقو، د بشر د حقوقو، مدني ازادیو، ډیموکراسۍ... د بهرنیو ډنډورچیانو مخه به هم نیول شوې وي، هغوی به اړ وي چې لږ تر لږه د افغانستان په اړه په دې مواردو کې له خپل شیطانت څخه تیر شي او که نه تیریږي بیا به ټول خلک پوهیږي چې دا ډنډورچیان له طالبانو سره نه بلکې له ټول اسلام او افغاني کلتور سره دښمني لري او د مختلفو رنګینو شعارونو تر چتر لاندې خپل مختلف شوم اهداف تعقیبوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د علماء کرامو جرګه دې د هیواد په داخل کې په کندهار، هلمند، کابل، ننګرهار یا هم په کوم بل ولایت کې جوړه شي. کومه لویه دیني مدرسه یا هم پوهنتون د نوموړې جرګې د جوړولو لپاره مناسب ځای کیدای شي. د جرګې د امنیت د خوندیتوب لپاره به له مخالف اړخ سره په تفاهم ګڼ شمیر مجاهدین هم ګمارل کیږي او په ښه توګه د جرګې د امنیت د تأمینولو لپاره به له مخالف جهت سره په تفاهم او هم اهنګۍ ګډ امنیتي پلان جوړیږي.

بله مهمه موضوع د نوي اسلامي نظام بهرنی سیاست په ځانګړې توګه د ملګرو ملتونو او نورو سازمانونو کې د هیواد غړیتوب او د نړیوالو اعلامیه، کنوانسیونونو، قوانینو او میثاقونو منل یا نه منل دي. په دې برخه کې دې د هیواد څرګند دریځ دا شي چې: افغانستان ټول هغه نړیوال قوانین، میثاقونه او اعلامیې یا یې هم هغه برخې چې د اسلام له دین سره په ټکر کې نه وي؛ مني. د اسلامي امارت د علماء کرامو او سیاست پوهانو له لوري دې ټول نړیوال قوانین، کنوانسیونونه، اعلامیې او میثاقونه وڅیړل شي او هغه برخې دې یې په نښه کړي کومې چې له اسلام سره ټکر لري. له قرآنکریم او احادیثو څخه د مفصلو دلایلو پر مټ دې له اسلام سره د دې برخو ټکر والی واضح کړي او خپلې څیرنې دې په یو سند کې چمتو کړي. بیا دې د ملګرو ملتونو او نورو نړیوالو ادارو سره مذاکراتو ته داخل شي او هغوی ته قناعت ورکړي چې په افغانستان باندې د هغو مواردو د منلو په اړه دې له تأکید څخه تېر شي کوم چې د افغانستان د خلکو له دین او عقایدو سره په ټکر کې دي او د اسلامي امارت علماء کرامو او سیاست پوهانو وار له مخه له مفصلو دلایلو سره لیست کړي دي. په ټوله نړۍ کې خلک د پاسپورټ او ویزې په درلودلو سره له یوه هیواد څخه بل هیواد ته سفر کوي، خو موږ ولیدل چې د اسلامي امارت نماینده ګانو پرته له ویزې او پاسپورټ څخه سفرونه وکړل. دا هم کیدای شي چې د ټولو نورو هیوادونو په خلاف په افغانستان باندې له اسلام سره د ټکر مادو د منلو په اړوند نړیوال له خپل دریځ څخه تیر شي او له افغانستان سره په مذاکراتو کې ټول هغه موارد په نښه او نړیوالو ته اعلان کړي کوم چې له اسلام سره په ټکر کې دي او نړیوال نه غواړي چې په افغانستان باندې یې حتما ومني. د علماء کرامو د لویې جرګې څیړنې او چمتو کړي اسناد هم د اسلامي امارت لپاره لوی او نه ماتیدونکي دلایل کیدای شي تر څو یې نړیوالو ته وروړاندې او هغوی وپوهوي چې دا د دوی شخصي مزاج او غوښتنه نه ده، بلکه د اسلام د مبارک دین لارښوونې هم دا ډول دي او دوی مکلف دې چې د خپل دین او عقیدې غوښتنو ته ژمن پاتې شي.

د افغانستان د نوي دولت اولویتونه

د غربیانو له یرغل وړاندې په ټول هیواد د طالبانو واکمني هر چا لیدلې یا ترینه خبر دي؛ اوس د هر چا زړه ته دا پخه لویدلې چې د غربیانو له ماتې وروسته طالبان د هغوی ګوډاګیان په آسانۍ سره راپرځولی او ټول هیواد تر ولکې لاندې راوستلی شي، په دې د هر چا باور دی، چې طالبان لکه د تېر ځل په څېر بیا هم په ټول هیواد کې د امنیت او عدالت د ټینګښت وړتیا لري، شریعت تطبیقولای شي، په نیکیو امر او له بدیو څخه نهي، دمخدره موادو کښت صفر او غصب شوې دولتي ځمکې بېرته راګرځولی شي.

خو ډېر وګړي داسې ګمان کوي ، چې که طالبان په هیواد باندې پنځوس کاله هم حاکم پاتې شي، نه به افغانستان د پیاوړي پوځ خاوند شي او نه هم د ښه اقتصاد، نه به هیواد په تعلیم کې پرمختګ وکړي، نه هم په صنعت او تجارت کې ، نه به د هیواد زراعت په پښو ودرېږي، نه به هم د هیواد لویې لارې او ښارونه آباد شي او نه هم کلي او ولسوالۍ، نه به هم افغانان پیسه داره، آسوده او د ښه ژوند خاوندان شي، د ژوند ټولې چارې به افقي سیر لري، په یوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

برخه کې به هم د صعود او پرمختګ څرک نه لګېږي. دا وګړي داسې انګېرنه لري؛ په داسې حال کې چې طالبان له نیمې نړۍ سره جګړه کوي، آزاد او مستقل هیواد غواړي، د مالي مرستو په بدل کې هیچا ته هم سر نه ټیټوي، نو د ښه پوځ جوړولو لپاره به سرتیرو ته معاشونه له کومه کړي، پوځ به په کومو پیسو مجهز او غښتلی کړي، پوهنتون او ښوونځی به په کومو پیسو فعال وساتي، د معلم او استاد تنخوا به له کومو پیسو ورکړي، د محصل خوراک به په کومو پیسو واخلي، لارې او ښارونه به په کومه خزانه آباد کړي؟

په هیواد کې د بشپړ اسلامي نظام له قیام څخه وروسته له افغانستان سره د نړیوالو د ډیپلوماتیکو او اقتصادي اړیکو او مرستو په اړه څو احتماله شتون لري:

- ✓ نړیوال افغانستان په رسمیت پیژني او په عادي توګه ډیپلوماتیکې او اقتصادي اړیکې ورسره پالي او په مختلفو برخو کې مرستې ورسره کوي.
- ✓ نړیوال افغانستان په رسمیت نه پیژني، اقتصادي بندیزونه پرې لګوي، مرستې نه کوي او ډیپولوماتیکې اړیکې نه پالي.
- ✓ ځیني نړیوال قدرتونه افغانستان ته لاس ورکوي، په رسمیت یې پیژني او اقتصادي راکړه ورکړه ورسره کوي.

موږ باید د لومړي احتمال لپاره چمتوالی ونیسو، موږ داسې فرض کړو چې موږ ته به په افغانستان کې د بشپړ اسلامي نظام قایمول، له موږ سره د نړیوالو د پرېکون په بیه پرېوځي. په دې صورت کې به موږ داسې پلانونه ترتیبوو چې له موجوده امکاناتو څخه اعظمي ګټه پورته شي؛ خلکو ته اساسي خدمات چمتو شي؛ ښوونځي، پوهنتونونه او روغتیايي سکتور فعال وساتل شي او پرمختیایي سیر ورکړل شي. پراخه پوځ جوړ او د وخت په تیریدو پیاوړی او مجهز کړل شي، ټول مهاجرین هیواد ته راستانه کړل شي، دولتي غصب شوې ځمکې بیرته راوګرځول شي، د مخدره موادو کښت صفر او په مخدره موادو روږدي کسان تر درملنې لاندې ونیول شي. خلک په دیني او فکري پوهه سنبال، د دولت ملاتړي، د نړیوالو د پریکون له امله له خپل دولت سره د سختو شېبو او د نورې نړۍ په نسبت ستونزمن ژوند تېرولو ته چمتو او هیواد ته بیا ځل د یرغلګرو د راتګ مخالف او د راتګ په صورت کې یې غزا ته تیار شي.

موږ په لاندې کرښو کې د هیواد د آبادۍ او پرمختګ په برخه کې د طالبانو په وړتیاوو بحث کوو؛ لومړۍ برخه کې په دې غږېږو چې طالبان به له کومو لارو نه په ګټه اخستنې سره خپل پوځ په پښو ودروي، په هیواد کې به ښوونځي ، پوهنتونونه او روغتونونه فعال وساتي او غصب شوې دولتي ځمکې به بیرته له غاصبانو څخه راوګرځوي.

په دویمه برخه کې د هیواد د آبادۍ او پرمختګ لپاره د نوي دولت په ... کلن پراختیایي پلان باندې رڼا اچوو؛ د حکومت له خوا له ګمرکونو، ښارونو ، ځمکو، او سوداګرو څخه راټول شوي مالیات، له منځنۍ آسیا نه جنوبي آسیا ته د افغانستان له لارې د انتقالیدونکي ګاز او برق له درکه ترلاسه کیدونکي عایدات، د هیواد غني کاني زېرمې، په هیواد کې د وطن میشتو او بهر میشتو افغان پانګوالو پانګونه، د پانګوالو او سوداګرو مرستې او پورونه او د ځیني هیوادونو بې قیده او شرطه مرستې او بې سوده او بې قیده او شرطه پورونه به د طالبانو د لوی پراختیایي پلان د پلي کولو لپاره عمده مالي سرچینې وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هیواد کې نوی دولت له موجوده امکاناتو څخه په استفاده په لاندې توګه سل په سلو کولای شي، چې د هیواد پوځ، ښوونځي ، پوهنتونونه او د عامې روغتیا برخې فعالې وساتي، سمبال يې کړي ، او پرمختيايي سير ورکړي.(البته دا يواځې او يواځې يوه بېلګه ده، داسې کوم پلان نه دی چې وار له مخه ورته اراده شوې وي، ممکن له دې څخه په کومه بله اسانه او ارزانه لار د نوموړو کارونو د ترسره کولو شونتیا موجوده وي.)

عسكر: عسكري به په ټولو افغانانو جبري كېږي؛ هر ځوان به مكلف وي چې د بېلګې په توګه ۲ يا ۳ كاله خپل هيواد او خلګو ته د عسكرۍ خدمت وكړي. د پوځ يوه برخه به هغه مجاهد ځوانان وي چې په خپله خوښه يې د دين او وطن ساتنې ته ځانونه وقف كړي وي.

د عسكرو په ليكو كې به پراخه او منظم روزنيز جال خپور وي؛ د مكلفيت په دوره كې به هر عسكر تر پراخې فكري او اسلامي روزنې لاندې نيول كيږي، هر عسكر به خپله د مكلفيت دوره په داسې حال كې سرته رسوي چې د بشپړو پوځي مهارتونو د ترلاسه كولو تر څنګ به په ليک ،لوست، اسلامي عقيده او فكر باندې هم پوهېږي، داسې مجاهد به ترينه جوړ شوی وي چې هره ګړۍ به د اسلام او وطن په دفاع كې ځان قربانولو ته چمتو وي.

ښوونځي: ښوونځي به د دولت له خوا نيمه خصوصي بڼه غوره كوي؛ د ښوونځيو اداره او كنترول، نصاب، د ښوونكو استخدام او نظارت به د دولت له خوا وي، همدا راز دولت به د ښوونځي د عمر په ټولو ماشومانو باندې تر دولسم ټولګي پورې د ښوونځي لوستل جبري كوي، زده كوونكي به ښوونكو ته په معين مقدار فيس وركولو هم مكلف وي. د ښوونځيو كم مصرفه ختيني ودانۍ به هم د ولسونو له خوا جوړېږي. د هيواد ټول زده كوونكي كه ۱۰ ميليونه تنه تخمين كړو- نو ۶ ميلونه تنو ته به يې محصلين درس وركوي او پاتې ۴ ميليونه تنو ته يې معلمان.

محصلين: پوهنتونونه او نور تحصيلي مراكز د هيواد په ښارونو كې موقعيت لري، محصلين به په درې برخو ويشل كيږي؛ دوه برخو ته به يې د پوهنتوني درسونو په جريان كې د خپل تحصيل تر څنګ د ښاري او ښارونو ته د نږدې مكاتبو د زده كوونكو د تدريس چارې هم ورپه غاړه وي. د منظم مهالوېش له مخې به هر محصل ته د راروان كال په جريان كې د هغه مضامين، درسي ساعتونه، ټولګي او ښوونځي ورپه ګوته كيږي، او بيا به هر محصل د همدې مهالوېش له مخې ځان په ټاكليو وختونو كې ورپه ګوته شويو ښوونځيو ته رسوي او زده كوونكو ته به خپل درسونه وړاندې كوي. د بيلګې په توګه طبي محصلينو ته به د ساينسي علومو تدريس ور له غاړې كيږي، د رياضياتو تدريس به د انجنيرۍ محصلينو ته سپارل كيږي، ديني علوم به د شرعياتو محصلين او د السنې(ژبې) مضامين به د ادبياتو محصلين تدريسوي.

ښاري او ښارونو ته نږدې ښوونځي به تقريباً د ټول هيواد د ښوونځيو ۴۰ سلنه جوړوي؛ په هغو كې ۴ ميليونه زده كوونكو ته به د ټولو محصلينو دوه برخې محصلين زده كړه وركوي، پاتې يؤه برخه محصلين به د هيواد د ټولو ښوونځيو په ۲۰ سلنه كليوالي ښوونځيو كې ۲ ميليونه زده كوونكو ته تدريس كوي.

هيواد به په درې زونونو وويشل شي؛ او د درې واړه زونونو محصلين به د كال په درې بېلابېلو فصلونو كې رخصتي ولري:

د لومړي زون محصلين به په دوبي كې د دويم به په مني كې او د دريم به په ژمي كې رخصت وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هیواد د هغه مهال ټول محصلین که ۱۸۰ زره تنه تخمین کړو دریمه برخه یې ۶۰ زره تنه کیږي؛ د رخصتی په هر موسم کې به د ټولو رخصت شویو محصلینو دریمه برخه ۲۰ زره تنه وي.

د لومړي زون رخصت شویو محصلینو څخه ۲۰ زره تنه به په دوبي کې، د دویم زون د رخصت شویو محصلینو ۲۰ زره تنه به په مني کې او د دریم زون د رخصت شویو محصلینو څخه ۲۰ زره تنه به په ژمي کې د ټول هیواد ۲۰ سلنه ښوونځیو کې د ۲ میلیونه تنه زده کوونکو د تدریس چارې پر مخ وړي؛ ۲ میلیونه تنه زده کوونکو ته به هر کال ۳ موسمه پرلپسې ۳ ګروپه محصلین زده کړې ورکوي او بیا د پسرلي موسم کې به زده کوونکي رخصت وي.

د پورته حساب له مخې د ۱۸۰ زره محصلینو څخه به ۱۲۰ زره تنه د پوهنتوني درسونو په جریان کې د ټول هیواد ۴۰ سلنه ښاري او ښارونو ته نږدې ښوونځي تر خپل تدریسي پوښښ لاندې نیسي، پاتې ۶۰ زره تنه محصلین به شل، شل زره تنه د رخصتی په هر ۳ میاشتني موسم کې هر کال د ۹ میاشتو په موده د ټول هیواد د ۲۰ سلنه کلیوالي ښوونځیو تدریسي چارې سمبالوي. دټول هیواد په ۶۰ سلنه ښوونځیو کې به د ۶ میلیونه تنه زده کوونکو روزل د محصلینو په غاړه وي.

محصلینو ته د زده کوونکو د روزنې د سپارلو یوه لویه ګټه به دا هم وي چې د ښوونځیو تدریسي کیفیت به ډېر لوړ شي؛ په وروستیو لسیزو کې معارف ته نه توجه او د ښوونکو ټیټ معاشونه د دې سبب شوی چې هیڅوک هم د معلم کیدو لپاره د لوړو زده کړو لوستلو ته تیار نشي، معلمی ته اصلاً څوک ارزښت نه ورکوي، یوازې هغه څوک دارالمعلمینونو او د تعلیم او تربیې پوهنځیو کې زده کړو ته مجبوریږي، چې د خپل نالایقتیا او تنبلی له کبله نورو پوهنځیو ته لاره پیدا نه کړای شي. چې د دې ټولو په پایله کې په هیواد کې د تکړه او وړ معلمانو تعداد خورا کم شوی، محصلین به نه یوازې دا چې د تکړه او لایقه استادانو خلا ډکه کړي، بلکه د طب او انجنیری پوهنځیو بااستعداده محصلین یا په بله اصطلاح نیمچه ډاکتران او انجنیران به د ښوونځیو درسي کیفیت خپلې لوړې څوکې ته ورسوي.

معلمان: د هیواد په پاتې ۴۰ سلنه ښوونځیو کې به معلمان د شاګردانو روزنه کوي؛ د ۴۰ سلنه ښوونځیو ۴ میلیونه زده کوونکو ته به د ۴۰ زره ښوونکو اړتیا وي چې همدومره تعداد تکړه او مسلکي ښوونکي به ښایي د ټول هیواد په ښارونو او کلیو کې شتون ولري، ۴۰ زره تکړه ښوونکي به په هیواد کې له شته لکونو ښوونکو څخه د یوې ښې او علمي آزموینې په واسطه چاڼ کیږي.

هر ښوونکي به د ۱۰۰ تنه زده کوونکو روزنه په غاړه لري؛ هر زده کوونکی که د بیلګې په توګه ۱۸۰ افغانی میاشتنی فیس معلم صاحب ته ورکړي نو د معلم میاشتنی معاش ۱۸ زره افغانی کیږي، چې نسبتاً ښه معاش دی.

معیاري نصاب به د دولت له خوا چمتو کیږي، کتابونه به په تجارتي کتابخانو کې چاپ او هر زده کوونکي به خپل د اړتیا وړ درسي کتابونه له بازارنه ترلاسه کوي. ان شاء الله

پوهنتونونه: د ټول هیواد د پوهنتونونو محصلین به ښایي ۱۸۰ زره تنو ته ورسیږي، د هر محصل د لیلیې میاشتني مصرف که ۳۶ ډالره (د کابل اوسنی اداره د هر محصل په لیلیه په میاشت کې له ۲۶ ډالرو نه تر ۳۵ ډالرو پورې مصرفوي، او تقریبا ۴۰ سلنه محصلین د پوهنتون د نمرو د ټیټې فیصدۍ یا نورو عواملو له کبله له لیلیې څخه محروم وي.) شي نو د ۱۸۰ زره تنه محصلینو میاشتنی د لیلیې لګښت ۶۴۸۰۰۰۰ ډالره کیږي. چې د ۹ میاشتو لپاره دا رقم

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه باندې ۵۸ میلیونه ډالرو ته رسېږي. هرو ۳۰ تنه محصلینو ته که یو استاد درس ورکړي ، نو د هیواد په ټولو پوهنتونونو کې به ۱۸۰ زره تنه محصلینو ته د ۶۰۰۰ تنه استادانو اړتیا وي، هر استاد ته که په اوسط ډول د میاشتې ۶۰۰ ډالر معاش ورکړل شي؛ د ټولو د یوه کال معاش ۴۳ میلیونه او ۲ لکه ډالر کېږي. د لوړو زده کړو نور اړوند مصارف هم شاید هر کال تر ۱۵ میلیونه ډالرو ورسېږي. د دې محاسبې له مخې د پوهنتونو ټول اړوند مصارف هر کال ۱۱۶,۵ میلیونه ډالره کېږي.

ښه دا دومره پیسې به دولت له کومه کوي؟ لکه څنګه مو چې مخکې یادونه وکړه، د هیواد د ۶ میلیونه تنه زده کوونکو روزنه به د محصلینو په غاړه وي؛ هر زده کوونکی به مجبور وي چې هره میاشت لږ تر لږه ۱۸۰ افغانۍ(۲,۶ډالره) د ښوونځي د فیس په توګه د فیس راټولوني ادارې ته وسپاري، د فیس راټولوني ځانګړې اداره به په منظمه توګه فیسونه راټول او بیت المال ته به یې سپاري.

د ۶ میلیونه تنه زده کوونکو د هرې میاشتې ټول فیسونه به ۱۵,۶ میلیونه ډالر او د ټول کال فیسونه به ۱۸۷,۲ میلیونه ډالره کېږي. له دې رقم نه به ۱۱۶,۵ میلیونه ډالر هره کال د پوهنتونونو په مصارفو لګول کېږي، او ۷۰,۷ میلیونه ډالر به اضافه کېږي.

عامه روغتیا: په هیواد کې موجود ډاکټران، تازه فارغ شوي طبي محصلین، ستاژران، په روغتیایي مراکزو کې په تخصص بوخت ډاکټران، متخصصین، او د طبي پوهنتونونو او پوهنځیو استادان به د منظم مهالویش له مخې پرته له کوم معاش څخه د هیواد په ټولو روغتونونو او صحي مراکزو کې نوکریوالۍ ترسره کوي او د دولت تر جدي نظارت لاندې به له خپلې وسې سره سم د ناروغانو تشخیص او درملنه کوي (دا چاره په اوس وخت کې په افغانستان کې او همدا راز نورو ډېرو هیوادونو کې هم عامه ده). د خدماتو په بدل کې به یوه کمه اندازه پیسې هم د وطنوالو د وسې مطابق له هغوی څخه اخستل کیږي، همدا پیسې او د ښوونځیو له فیسونو څخه اضافه شوي ۷۰,۷ میلیونه ډالر به د صحي مراکزو په تجهیز لګول کیږي، طبي او لابراتواري سامانونه او ماشین آلات ، دواګاني او نور ضروري توکي به پرې تهیه او خریداري کېږي.ان شاءالله

د غصب شویو ځمکو بیرته راګرځونه: په افغانستان کې د غربیانو او د هغوی د ګوډاګیانو د واکمنۍ له برکته ، ټوپکسالارانو او د غربیانو محلي زورواکو ملګرو د هیواد ډېرې زیاتې دولتي ځمکې غصب کړي، طالبان به واکمنۍ ته په رسېدو سره په ډېر چټک ډول په کمه موده کې دا ټولې غصب شوې ځمکې تثبیت ، د غاصبینو له منګولو به یې خلاصې او بیرته به یې دولتي ملکیتونه ګرځوي، په داسې توګه چې د یوه متر مربع په اندازه غصب شوې ځمکه هم د دولت له واکه بهر د بل چا په ملکیت کې پاتې نشي؛ غاصبین به د طالبانو له خوا شرعي محکمو ته سپارل کېږي. ان شاء الله.

که نړیوال بیا هیواد په رسمیت وپېژني او افغانستان ته هم د نړیوالې ټولنې د یوه فعال غړي په سترګه وګوري او عادي چلند ورسره وکړي. اقتصادي بندیزونو ونه لږوي او لږ تر لږه تجارتي اړیکې ورسره وپالي نو په دې صورت کې خو بیا واضح ده چې افغانستان د پراخه امکاناتو لرونکی دی، په لنډه موده کې به مو هیواد ودان او په هره برخه کې به د پام وړ پرمختګونه راشي، د هیواد د کاني زیرمو راویستل به پیل شي، اوبه به مهار، ګڼ شمیر لوی او واړه د برښنا بندونه به جوړ او د هیواد شاړې ځمکې به ابادې شي. په هیواد کې به لویې لارې په عصري شکل جوړې شي، د اورګاډي پټلۍ به وغځول شي، ښوونځي، پوهنتونونه او مدرسې به مو د یوه منظم پلان له مخې سره یوځای،

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرمختللي او عصري شي. صحي سکټور به مو سټندرډ او په نړیوالو معیارونو برابر شي. هیواد به مو د پرمختللي او پیاوړي پوځ خاوند وي. ان شاء الله

که د ټولې نړۍ پر ځای یوازې یو څو نړیوال قدرتونه هم افغانستان سره اقتصادي او ډیپولماټیکي اړیکې وپالي، بیا هم هیواد پورته موخې ترلاسه کولای شي، هیواد به مو د پانګونې مرکز او د مرکزي اسیا او جنوبي اسیا تر مینځ د ترانزیت او د انرژۍ د انتقال لویه لار وي.

په هیواد کې به اداري فساد نه وي، ملي عواید به په پوره امانت دارۍ راټول او د بیت المال په توګه به بیرته په متوازن شکل ولس ته د خدماتو په برابرولو او د هیواد په ابادولو مصرفیږي. د ولسمشرۍ، ولسي جرګې او ولایتي شورى ګانو د ټاکنو له پراخه لګښتونو څخه به د مالیې وزارت بې غمه وي او دا پریمانه لګښتونه به بیت المال ته سپما کیږي. د ولسي جرګې، مشرانو جرګې او ولایتي شوراګانو د وکیلانو پریمانه معاشونه او نور لګښتونه به هم نه وي او په دې بې ګټې او مسخره شوراګانو باندې د پانګونې پرځای به چیرته کوم بل ځای د افغانانو په بنسټیزو پروژو پانګونه کیږي.

البته د پارلمان او نورو شوراګانو کار به د هیواد هغه اساسي شورى کوي چې غړي به یې تر ټولو صالح، متقي، پاک او باکفایته خلک وي،په خپلو ورځنیو چارو به بوخت وي، یواځې به د اړتیا پر مهال سره جرګه کیږي او چارواکو ته به لارښوونه کوي، مشورې به ورکوي او د هغوی د کارونو ارزونه به کوي. ان شاء الله

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ډیموکراسۍ اصلي څېره!

د ډیموکراسۍ لفظ د دوه یوناني کلمو، Demos او Cratos له ترکیب څخه جوړ شوی، ډیموس د خلکو او کراټوس د واک او حاکمیت په معنی دی. نو د ډیموکراسي لفظ په لغت کې د (ولسواکۍ) یا (د ولس د حاکمیت) معنی ورکوي.

په اصطلاح کې: ډیموکراسي د ژوند لپاره یو داسې په دین نه ولاړ، سیاسي، ټولنیز او فکري نظام دی چې د قانون جوړول، د جوړ شوی قانون عملي کول او فیصله ورکښې د خلکو له خوا د خلکو په لاس او د خلکو لپاره؛ د هر دیني قید او بند څخه پرته ترسره کېږي.

او یا غربیانو په لنډ او ساده ډول ډیموکراسي داسې تعریف کړې:

Government of the people by the people for the people

د خلکو واک یا حاکمیت د خلکو له خوا د خلکو لپاره.

واک، سلطه، حاکمیت یا حکومت ټول مترادف کلمات دي. واک یا حکومت دوه برخې لري، یو قانون او بل د دې قانون عملي کول. په ډموکراسۍ کې د خلکو د ژوند د هر اړخ او هرې مسئلې لپاره قانون هم خلک جوړوي او عملي کوونکی(حاکم) یې هم خلک ټاکي. دین، وحي یا آسماني رسالت په ډیموکراسي کې ځای نه لري.

ډیموکراسي چېرته او څنګه منځته راغله؟

معاصره ډیموکراسي په اروپا کې د پادشاهانو او پاپانو د تیریو او ظلمونو په مقابل کې د خلکو له خوا د عکس العمل په پایله کې منځته راغلې. په منځنیو پېړیو کې په اروپا کې خلکو د بولس په لاس رامنځته شوی او تحریف شوی نصراني دین منلی ؤ. د دې منحرف شوي دین پاپانو د عام ولس پر وړاندې له پادشاهانو سره لاس یو کړی ؤ. کلیسا به پادشاه ته په خلکو باندې د واکمنۍ مشروعیت ورکاوه، او پادشاه به بیا خپل عسکري ځواک د کلیسا او د هغې د پاپانو په خدمت کې ورکاوه. د ولس په غاړه کې د پادشاه او د پاپ د غلامۍ دوه ګوني ځنځیرونه پراته وو. کلیسا به پاپان معصوم بلل، د پاپ وینا د الهي کلام حیثیت درلود، د پاپ له امرونو او حکمونو څخه سرغړونه به کفر ګڼل کېده، پاپانو به خلکو ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

ببښنلیکونه او د جنت ټیکټونه ورکول، که چا به ګناه وکړه نو اړ به ؤ چې په کلیسا کې د پاپ په وړاندې خدای ته توبه وباسي.

د کلیسا مشرانو د وخت فلسفه په تحریف شوی انجیل کې ننوېسته. علم، دین، تفکر او عقل د کلیسا په انحصار کې وو، فکري استبداد خپل اوج ته رسیدلی ؤ. که چا به کومه داسې نظریه وړاندې کړه چې د کلیسا به نه وه خوښه نو فورا به دا شخص له دین څخه د بغاوت په جرم په سخته سزا محکومیده. په منحرف مسیحیت کې د ژوند لپاره قانون او شریعت هم شتون نه درلود، په غرب کې د قانون خلاء موجوده وه. دا خلاء پادشاهانو، فیوډالانو او پاپانو له خپل اړخه د قانون په جوړولو ډکه کړې وه، دوی به له خپل لوري داسې قانون جوړاوه چې ټوله ګټه به یې دوی ته رسیدله او اکثریت ولس به د غلامۍ په ځنځیرونه تړل کېده. کلیسا به جوړ شوي قانون ته دیني رنګ ورکړ او خلک به یې منلو ته اړ کړل.

عام ولس په کروندو کې په سختو کارونو بوخت ؤ. د فصلونو د ټولولو وخت به چې شو، څه حاصلات به د ټکسونو په نوم پادشاه یووړل، څه به د قلنګونو او د کلیسا د مصرف په نومونو پاپانو یووړل، دوی ته به دومره پاتې شول چې تر بل کال پورې به ایله پرې ژوندی وو. د کلیسا مشرانو او پاپانو به د شاهانو په څېر د مستۍ او عیش ژوند کاوه، بد کاري او اخلاقي فسادونه به یې کول ، مانۍ به یې درلودې او له چِله خانو به یې د جرمونو او بدکاریو اډې جوړې کړې وې.

دا ناوړه وضعیت په پیړیو پیړیو روان ؤ. دا دوره اوس غربیان د تورې دورې (Dark ages) په نوم یادوي. په شپاړسمه پیړۍ کې له اندلس او نورو سیمو څخه اروپا ته د مسلمانانو د نقل شویو علومو تأثیرات زیات شول. د اروپایانو عقلونه په غوړېدو شو او د اروپا د نشأت ثانیه (Renaissance) دوره پیل شوه. په دې دوره کې د منحرف مسیحیت او ساینس(تجربي او عقلي علم) جګړه ونښته. پاپانو له ساینسي علومو او نظریاتو سره شدید مخالفت کاوه. د بیلګې په توګه پاپانو له مسلمانانو څخه ورنقل شوی د کیمیا علم شیطاني علم وباله او بندیز یې پرې ولګاوه، د ځمکې کروي بلل یې هغه کفر باله چې خلکو له مسلمانانو زده کړی ؤ، (ګالیله) یې په دې جرم په دار کړ چې ولې د ځمکې د حرکت نظریه وړاندې کوي، (برونو) یې ځکه وسوځاوه چې د ځمکې له کرې څخه پرته یې د نورو کایناتو د شتون یادونه هم کړې وه. د همدې ډول جرمونو په تور یې درې لکه او دیرش زره ساینس پوهان په مرګ محکوم کړل، شاوخوا ۳۲ زره کسان یې ژوندي وسوځول. د عقایدو د تفتیش په نوم به ځانګړې محکمې موجودې وې؛ جان ډیون پورټ په خپل کتاب (اپالوجی آف محمد صلی الله علیه و سلم اینډ قرآن) کې لیکي چې د دیني محکمو د فیصلو له مخې ۱۲ میلیونه انسانان وژل شوی دي.

د نشأت ثانیه په دور کې کرار کرار د پاچا او کلیسا په وړاندې کرکه زیاتېده، د دین په اړه اروپایان دوه ډلې شول ځینو سراسر له خدای، دین او رسالت څخه انکار وکړ چې دا فکر بیا وروسته د کمونیزم په

(c) ketabton.com: The Digital Library

نظریه کې راڅرګند شو، عملا یې مسکو کې واک ترلاسه او په پای کې یې زور د افغانانو په لاس اوبه شو. بله ډله اروپایانو بیا دین یواځې او یواځې د خدای او د بنده تر مینځ رابطه وبلله او په ژوند کې یې د دین مداخله رد کړه. چې دا نظریه بیا وروسته د سیکولریزم په بڼه راڅرګنده شوه. د تنویر یا د نشأت ثانیه د دورې متفکرینو په دې فکر کاوه چې څنګه خلک د پاچا او کلیسا له دوه ګونې غلامۍ آزاد او د ظلم او تیرې طلسمونه یې مات کړي. جان لاک، جان جاک روسو او توماس هوبز د معاصرې ډیموکراسۍ مشهور فیلسوفان بلل کیږي. دې فیلسوفانو د ټولنیز تړون فلسفه وړاندې کړه داسې چې: په پخوا زمانو کې خلک په نا منظم ډول په فطري ژوند کې اوسېدل د دوی د چارو د تنظیم لپاره قانون او دولت شتون نه درلود، وروسته بیا خلکو د قانون او دولت د درلودلو اړتیا احساس کړه؛ د قانون او نظام د جوړولو لپاره سره راټول شول او په خپلو مینځو کې یې ټولنیز تړون (Social Contact) رامینځته کړ په دې توګه د نظام ، قانون او حکومت تصور د خلکو له ارادې رامینځته شو. د دې فیلسوفانو دا نظریه له الله تعالی او د هغه له رسولانو او کتابونو څخه په انکار ولاړه ده او یا دا چې الله جل جلاله یواځې انسانان پیدا کړي نور یې نه پیغمبران ورته رالیږلي نه کتابونه ، نه هم د ژوند لپاره شریعت او قانون... نعوذ بالله

د ډیموکراسۍ د فیلسوفانو نظریات خلکو په شوق ومنل. د پادشاه او کلیسا په وړاندې انقلاب پیل شو خلکو شعار پورته کړ چې پاپ مړ کړئ او په کولمو یې پادشاه غرغره کړئ. په فرانسه کې پاڅون راوپارید، شپاړسم لویي د انقلابیانو له خوا اعدام شو، کلیسا یې بې واکه او منحرف مسیحیت یې د ژوند له ډګره په وېستلو د کلسیا تر څلورو دیوالونو محدود کړ.

د پادشاه او پاپانو په راپرځولو د هغوی هغه قوانین هم لغو شول چې خلکو ته یې ژوند سور اور ګرځولی ؤ. اوس به نو حلال او حرام، ښه او بد، روا او ناروا چا ټاکل، قانون به چا جوړاوه؟ فیصله به چا او په کوم قانون کوله، جوړ شوي قوانین به چا عملي کول؟ د ډیموکراسۍ د فیلسوفانو نظریاتو دا پوښتنې ځوابولې. ډېرو خلکو وار له مخه دا نظریات منلي هم وو. د دې نظریاتو له مخې د خلکو له خوا د ټولنیز تړون د رامنځته کولو له کبله قانون جوړول او چلول د خلکو حق ګڼل کېده چې دا حق پادشاهانو او پاپانو له خلکو غصب کړی ؤ او د پادشاه او پاپانو له راپرځولو وروسته د قانون جوړولو، ښه او بدو او حلالو او حرامو د ټاکلو حق بیرته خلکو ته سپارل کېده. لکه څرنګه چې ځینې خلکو به یو شی ښه باله او ځینو به بل شی، ځینو ته به چې کوم شی یا فعل حلال او روا ښکاریده؛ ځینې نورو ته به بیا همدا شی یا فعل حرام او ناروا ښکاریده په دې صورت کې خو بیا کیسه ورانېده؟ د ډیموکراسۍ سرلارو دې ستونزې ته داسې د حل لار وړاندیز کړې وه چې اکثریت خلکو چې کوم څه حرام او ناروا بلل هغه به ناروا او حرام وي او کوم څه یې چې روا او حلال بلل هغه به روا او حلال وي. دا نا ممکنه وه چې د ژوند په پراخه ډګر کې دې د هرې موضوع او مسئلې په اړه له ټول ولس څخه پوښتنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وشي او د هغوی د اکثریت نظر دې معلوم شي، نو د خلکو اتفاق په دې شو چې ولس به ځانته نماینده ګان ټاکي او هغوی به د خلکو په وکالت قانون جوړوي او د دې قانون چلونکي به یا د همدې وکیلانو له ډلې ټاکل کیږي او یا به نیغ په نیغه د خلکو له لارې ټاکل کیږي. لکه څرنګه چې په ولس کې به ډېر زیات خلک غواړي چې د خلکو په وکالت قانون جوړونې او یا د دې قانون عملي کولو ته ملا وتړي نو د دې زیاتو خلکو له ډلې څخه به یوازې هغه کسان د قانون جوړولو یا عملي کولو حقدار وي کوم چې د خلکو اکثریت یې په خوا وي.

په دې توګه په کال ۱۷۸۹ لمریز کې په فرانسه کې د انقلابیانو پاڅون بریالی شو پادشاه او پاپان بې واکه شول او د معاصرې ډیموکراسۍ یا جمهوریت بنسټونه کېښودل شول البته د معاصرې ډیموکراسۍ په رواج کېدو کې د امریکایانو د خپلواکۍ اعلان هم څه نا څه رول لوبولی؛ د امریکا په نوې کشف شوې وچه کې هم اروپایان میشت شوی وو. هلته هم د اروپا په څېر د برطانوي پادشاهانو او د برطانوي او سیمه ییزو پاپانو واکمني وه. امریکایانو د فرانسې له انقلاب څخه ۱۲ کاله وړاندې د برطانویانو پر ضد له جګړې وروسته د خپلواکۍ او د ډیموکراسۍ د فیلسوفانو له نظریاتو سره سم د ډیموکراسۍ په اساس د دولت د جوړولو اعلان کړی ؤ، د جورج واشنګټن له خوا د آزادۍ اعلان په دې جمله شوی ؤ چې (انسان د مور له نسه آزاد پیدا شوی، هیڅ چا ته حق نشته چې انسان خپل غلام کړي) دا د حضرت عمر رضی الله تعالی عنه هغې جملې ته ډېره ورته ده چې عمرو بن العاص ته یې ویلي ؤ: (تاسو له کوم وخت څخه خلک خپل غلامان کړي دي سره له دې چې مورګانو دوی آزاد زیږولي؟)

دا توپیر موجود دی چې جورج واشنګټن خلک یوازې د پادشاه او پاپ له غلامۍ آزادول او د حیوانیت په لوري یې بیول په داسې حال کې چې صحابه کرامو رضی الله تعالی عنهم خلک د بنده ګانو له غلامۍ آزاد او د لوی الله بنده ګۍ ته یې وربلل.

امریکا له اروپا ډېره لیرې پرته ده ځکه نو هلته د ډیموکراسۍ حاکمیت په اروپا چندان اغیز ونه کړ ، په اروپا کې لومړۍ په فرانسه کې ډیموکراسې حاکمه او له هغه ځایه ټولې اروپا ته وغځېده.

په دې توګه سیکولریزم د ډیموکراسۍ لپاره فکري بنسټ او تاداو جوړوي. د سیکولریزم نظریه په اروپا کې د پادشاهانو او د منحرف مسیحیت د پاپانو د ظلمونو له کبله راپیدا شوه. د سیکولریزم رابطه له ډموکراسۍ سره لکه د مور او د ماشوم د رابطې او یا د تعمیر او د هغه د تاداو د اړیکې په څېر ده؛ لکه څنګه چې ماشوم د مور په غیږ کې وده او تکامل کوي همداسې ډیموکراسي هم په سیکولر چاپیریال کې وده او پرمختګ کوي. او لکه څنګه چې تعمیر بې له تهداب څخه نشي جوړېدای همداسې ډیموکراسي هم په غیرسیکولر(اسلامي) نظام کې ځای نشي نیولای. سیکولر چاپیریال هغه چاپیریال دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چیرته چې دا قناعت ایجاد شوی وي چې دین به په ژوند، سیاست او دولت کې کار نه لري تر کلیسا یا جومات پورې به محدود وي، په دا ډول بې دینه محیط کې د دین تشه د ډموکراسۍ له خوا ډکېږي او د دین پر ځای ډیموکراسي د خلکو ژوند تنظیموي، دولت او سیاست د ډیموکراسۍ د قوانینو له مخې چلول کېږي، ډموکراسي د خلکو تر مینځ فیصله کوي ، حقوق او مسئولیتونه ټاکي، اخلاق، روا او ناروا تعیینوي.

موږ ولې د ډیموکراسۍ څېړنه کوو؟

ښه به دا وه چې اروپایي متفکرینو د اسلام ښکلی دین مطالعه کړی وای او د پادشاه او کلیسا له شر او ظلم څخه یې د اسلام لمنې ته پناه وړې وای. په دې سره به یې د دنیوي نجات ترڅنګ آخرت هم ګټلی وای. خو غربیانو ځانونه له یوه کفر څخه آزاد او بل کفر ته دننه کړل، د پادشاهانو او کلیسا جبر او تیري خلک له دین او رسالت سره تر وروستي بریده حساس کړی وو. له پیغمبرانو، فرښتو، آسماني کتابونو او شریعت سره یې دښمني راغلې وه؛ په همدې اساس د ډیموکراسۍ متفکرینو د اسلام د مطالعې تکلیف ونه کړ، بې له مطالعې او څېړنې یې اسلام هم په منحرف نصرانیت ورقیاس کړ. په داسې حال کې چې اسلام د نصرانیت په څېر منحرف نه ؤ، په اسلام کې د ژوند لپاره بشپړ او تر ټولو غوره قانون او نظام شتون درلود/لري، د اسلام علماوو په ربښتیني ډول د الله دین خلکو ته رساوه/رسوي او تشریح کاوه/کوي، اسلام د ساینس او عقلي علومو خلاف نه ؤ/نه دی بلکه د قرآن لومړني آیتونه د قلم او اقراء په الفاظو رانازل شوي. اسلام د فیوډالانو او خانانو د ناروا ګټو ساتنه نه کوله/نه کوي بلکه له لومړي سره د قریشو سرداران د اسلام په دښمنۍ کې او بې وزلان د اسلام په غېږ کې د اسلام په ننګه ولاړ وو. د اروپا د اوږدې تورې دورې پر مهال مسلمانو او غیر مسلمانو وګړو د اسلام تر حاکمیت لاندې آسوده او آرام ژوند کاوه او مسلمانو ساینس پوهانو د عصري علومو تاداونه کېښودل او وده یې ورکوله.

موږ پر دې بحث نه کوو چې ولې غربیانو یو کفر پر بل کفر بدل کړ یا ولې هغه مهال غربیانو اسلام ته مخه نه کړه... بلکه موږ پر دې بحث کوو چې د پاچا او کلیسا له جبر او ظلم څخه خوشې شوي ډیموکراټ انسان نما حیوانات نن صبا د نړۍ واکمنان دي او په خپل ټول زور سره غواړي چې ډیموکراسي په ټوله نړۍ وروټپي. که کوم ملت یې نه مني نو په خپل لاس د جوړ کړی قانون څخه یې د وژلو فتوی برابروي او بیا د ډیموکراسۍ د نه منلو په جرم په لکهاوو خلک وژني ، زندانونه له بې ګناه وګړو ډکوي، ښارونه او کلي ړنګوي او په هیڅ ډول تیري او وحشت صرفه نه کوي. د ډیموکراسي د خپرولو لپاره لس ګونه زره عسکر ګوماري، سلګونه او زرګونه ملیارده ډالر مصرفوي. د خلکو د فکري تسخیر لپاره په زرګونه مؤسسې او بنسټونه په کار ګوماري ، او د فکري جګړې ټول وسایل په کار اچوي تر څو خلک د ډیموکراسۍ یا جمهوریت په منلو قانع کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ډیموکراټ څواکونو لومړی او اساسي هدف مسلمان امت دی؛ هغوی پوهېږي چې په اسلام کې د ژوند لپاره تر ټولو معقول، له فطرت سره برابر او بشپړ نظام شتون لري؛ که یې مخه ونه نیول شي نو مسلمانان به سره یو لاس او د ډیموکراسۍ بشري نظام ته به ماتې ورکړي. د دې په څنګ کې د اسلامي خاورې ښه جغرافیوي موقعیت، پراخه کاني زیرمو او نورو طبیعي منابعو... هم غربیان هڅولي تر څو په اسلامي ملکونو کې په بیلابیلو پلمو خپل واک تثبیت او په مسلمانانو خپل لاسپوڅي حاکم کړي.

له بلې خوا د مسلمانانو تر مینځ د ډیموکراسۍ په وړاندې لازمه کرکه شتون نه لري. د نورو ډېرو عواملو تر څنګ یو لوی لامل چې د ډموکراسۍ په وړاندې یې کرکه کمه کړې دا ده چې په اسلامي ټولنو کې مسلمانانو ته ډیموکراسي سمه نه ده ورپېژندل شوې، په دې اړه کافي لیکنې او ویناوې نه دي شوې. بله خوا ډموکراټانو د ډیموکراسۍ اصلي څېره له خلکو څخه د آزادۍ، مساوات، بشري حقوقو، مدني ټولنه، قانونیت، ترقي، بیارغونه، ټولنیز عدالت او نورو عنوانونو او اصطلاحاتو تر شا پټه کړې ده.

هیره دې نه وي چې په پښتو، دري ـ فارسي، اردو او ځینو نورو ژبو کې ډیموکراسۍ ته جمهوریت یا جمهوري نظام هم وایي. د ژوند لپاره د بشر په لاس دا جوړ شوی نظام موږ دلته د ډیموکراسۍ تر عنوان لاندې څېړلی. لوستونکي دې متوجه وي چې جمهوریت او ډیموکراسي عین نظام دی، هیڅ توپیر یې تر مینځ شتون نه لري.

په اوسني وخت کې د غربیانو له خوا په ۳۹ اسلامي هیوادونو باندې ډیموکراسي یا جمهوري نظام ورتپل شوی دی. په دې هیوادونو کې عملا د الله تعالی شریعت نه تطبیقېږي، د قاتل قصاص او له غله څخه لاس پرې کول نشته. د زنا حد نه عملي کېږي، بلکه د زنا او فحشا د خپرؤلو لپاره شپه او ورځ زیار ویستل کېږي، پریمانه پیسې مصرفېږي، تلویزیونونه او راډیو ګانې شپه او ورځ د خلکو د بې لارۍ او بې اخلاقه کؤلو لپاره خپروني کوي. مشهوره فاحشو او ډمانو ته لوی لوی مډالونه او لقبونه ورکول کېږي. د امر بالمعروف او نهي عن المنکر نظام په بشپړه توګه ځنډېدلی. د اقتصاد په برخه کې پانګه وال نظام(کاپیټالیزم) حاکم دی، په بانکونو کې سود قانوني جواز لري. مسیحیت او نورو باطلو ادیانو ته دعوتونه کېږي. د ښځو د حقوقو د نارو او چیغو په مټ ښځې بې سرۍ ته هڅول کېږي او کورنۍ ړنګېږي. په اساسي قانونونو کې د ډیموکراسي حاکمول د دولتونو دنده بلل شوې او دولتونه د بشر د حقوقو د هغې اعلامیې په رعایت مکلف شوي دي چې له اسلام سره ټکر لري؛ هغه اعلامیه چې د الهي حدودو تطبیق د بشر پر ضد تیری بولي، له اسلام څخه وتل د بشر حق بولي، په رضاء د جنسي اړیکو نیول د هر چا حق ګڼي، ښځې ته د میړه د طلاقؤلو صلاحیت ورکوي...

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو لازمه ده چې موږ ډموکراسي په هر اړخيز ډول وپيژنو او بيا د شريعت په رڼا کې د هغې د اصولو او حقوقو او ازاديو څيړنه وکړو او دا خبره ځان ته معلومه کړو چې آيا ډموکراسي د اسلام له نظره کفر دی که نه؟ له زړه او په پوره قناعت د ډموکراسۍ منونکی مسلمان دی که کافر؟ موږ په ترتيب سره لومړی د ډموکراسۍ د پيژندنې بحث وړاندې کړ، د ډموکراسي په فکري بنسټ او پس منظر مو خبرې وکړې اوس به د ډموکراسۍ د اصولو او حقوقو او ازاديو يادونه وکړو او ورپسې به د اسلام له نظره د ډموکراسۍ اصول، حقوق او ازادۍ وڅيړو.

د ډموکراسۍ اصول

غربي ډموکراسي پر دوه اساسي اصولو ولاړه ده:

- د سيادت اصل
- د حقوقو او آزاديو اصل

د دې لپاره چې يوه ټولنه ډموکراټه وبلل شي نو بايد دا دواړه اصله شتون ولري.

د ډيموکراسۍ لومړي اصل: سيادت (اعلی حاکميت)

سيادت، حکم او يا اعلی حاکميت د امر او نهی داسې مطلق اُچت واک يا سلطه ده چې نه ورسره په څنګ کې بل مساوي واک يا سلطه او نه هم له هغه څخه پورته بل واک يا سلطه شتون لري. يا په لنډ ډول: سيادت هغه حاکميت ته وايي چې له هغه څخه پورته بل هيڅ حاکميت وجود ونه لري.

په ډموکراسۍ کې د سيادت يا اعلی حاکميت اصل دوه څانګې لري:

- د تقنين يا قانون جوړونې څانګه(پارلمان)
- د تنفيذ يا د جوړ شوي قانون د عملي کولو څانګه(اجرائيه قوه يا حکومت)

د ډموکراسۍ د تقنين څانګه(پارلمان) لاندې ځانګړتياوې لري:

- اعلی حاکميت د خلکو حق بلل کيږي، يعنې تر ټولو لوړ حاکميت د الله تعالی نه بلکه د خلکو ګڼل کيږي.
- د ولس اراده مقدسه وي، هر څه چې ولس غواړي هماغه به حق وي.
- د حق د پيژندلو اصلي معيار به د ولس د اکثريت رايه وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- د قوانينو د جوړولو يواځينی مصدر به عقل وي، څه چې عقل ښه ګڼي هغه به حق او څه چې عقل بد ګڼي هغه به باطل وي.

ټول ولس نشي کولای چې د قوانينو د جوړولو لپاره سره راټول او د اکثريت د رايو پر اساس حق او باطل معلوم کړي. ځکه نو ولس بايد خپل استازي وټاکي تر څو د دوی په استازيتوب قوانين جوړ کړي. د ولس له استازو څخه پارلمان تشکيليږي. پارلمان تر ټولو لوړه او له هر ډول خطاء او ګناه څخه پاکه اداره ګڼل کيږي. څه چې د پارلمان اکثريت ښه او روا بولي هغه به ښه او روا وي او څه چې بد او باطل ګڼي هغه به بد او باطل وي. لکه څرنګه چې پارلمان د هيواد لپاره قوانين جوړوي نو ځکه يې مقننه قوه يا Legislature بولي. په ځينې هيوادونو کې پارلمان د تقنين په څنګ کې د جوړو شويو قوانيو د تنفيذ واک هم لري او حکومت يا اجرايه ځواک هم د پارلمان د وکيلانو له ډلې څخه تشکيليږي. خو په ځينو نورو هيوادونو کې بيا د حکومت مشر هم د پارلمان د وکيلانو په څېر د خلکو د رايو له مخې ټاکل کيږي او پارلمان يواځې د تقنين او د حکومت د کړنو د څارلو دنده لري.

د ډموکراسی د تنفيذ څانګه(حکومت يا اجرائيه قوه) لاندې ځانګړتياوې لري:

په ځينو هيوادونو کې اجرائيه ځواک هم د پارلمان له خوا سمباليږي، لومړی وزير او کابينه د پارلمان له وکيلانو څخه تشکيل مومي.

خو په اکثريت هيوادونو کې د پارلمان د وکيلانو د ټاکلو په څېر د حکومت د تشکيل لپاره هم عمومي انتخابات کيږي. دا انتخابات به لاندې ځانګړتياوې لري:

- د انتخاباتو په قانون کې به دين هيڅ نقش نه لري.
- په انتخاباتو کې به د مسلمان او کافر ، ښځې او نر معيار شتون نه لري، د هيواد ټول وګړي به له يو ډول مساوي سياسي حقوقو څخه برخمن وي. هر څوک به کولای شي چې کانديد شي او يا رايه ورکړي؛ دين به د دوی تر مينځ د برتری لامل نه وي.
- عقل، علم، صالحيت، تقوی او تجربه په انتخاباتو کې هيڅ ارزښت نه لري. د يوه تر ټول هوښيار او ځيرک انسان رايه به د يوه تر ټولو غبي او احمق انسان له رايې سره برابره ګڼل کيږي، د يوه پاخه تجربه لرونکي ، ملي او سياسي شخص د رايې او د هغه چا د رايې به هيڅ توپير نه وي چې په هيڅ نه پوهيږي او مازې يو انسان وي؛ په انتخاباتو کې يوازې سرونه شميرل کيږي نور نو يو متقي، صالح ، پاک او محسن انسان له يوه رشوت خور، غله، حرامي، زاني، لوطي، قاتل او فاسق انسان سره بالکل برابر او مساوي سياسي حقوق لري.
- په انتخاباتو کې چې د هرې نظريې خلکو ډېرې رايې وګټلې نو پاتې ټول خلک به يې حکومت مني او په وړاندې به يې نه دريږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ډموکراسۍ دویم اصل : آزادۍ او حقوق

یو لړ حقوق او آزادۍ د ډموکراسۍ ثمره بلل کېږي. کومه ټولنه چې ډموکراسي مني نو حتما باید دا آزادۍ او حقوق ترلاسه کړي. د دې آزادیو او حقوقو له شتون پرته یو هیواد ډیموکراټ نه بلل کېږي. دا آزادۍ او حقوق په لاندې ډول دي:

د دین او عقیدې آزادي

په غربي ډموکراسي كه هر څوک آزاد دی هر دین يې چې خوښ وي ودې يې مني. وګړو ته له یوه دین څخه بل دین ته د اوښتلو او یا له ټولو دینونو څخه د انکار آزادي شته. دین او عقیده یو شخصي امر وي، د نظام په شمول هیڅوک هم له چا سره د دین او عقیدې د بدلون له امله محاسبه نشي کولای، که دا آزادي څوک له چا اخلي نو ډموکراټیک نظامونه به یې مخه نیسي.

د بیان یا نظر څرګندولو آزادي

هر څوک کولای شي چې څه یې زړه غواړي بیان یې کړي. خلک د خپل نظر د څرګندولو بې قیده او بنده(دا ازادی له دیني پلوه کوم قید او بند نه لري) آزادي لري. وګړي کولای شي چې حتی د دیني احکامو او مسائلو په اړه هم خپل نظرونه څرګند کړي، د بل چا دین او عقیدې ته سپکې سپورې ووایي. په غربي ډیموکراسۍ کې د خلکو د رایو او نظرونو ارزښت او قداست له وحي څخه لوړ بلل کېږي.

شخصي آزادي

د خپل بدن په اړه هر څوک آزاد دی خوښه يې چې هر څه پرې کوي ودې کړي. هر ډول اخلاق چې غواړي اختیار دې کړي. په اخلاقو کې بد نشته؛ ټول ښه دي. روا او نارو مطرح نه وي. زنا، لواطت، ګدا، له حیوان سره واده، له سپي یا بیزو سره جنسي اړیکې، نر له نر او ښځې له ښځې سره واده کول، د ښځو بدلول(د Swap union هڅې) ... د هر چا حق دی.

د هستوګنځي آزادي

هر څوک حق لري چې هر ځای ته چې وغواړي سفر وکړي او هر ځای چې وغواړي د اوسیدو لپاره غوره کړي. حتی یهود، نصارا او مشرکان کولای شي چې په جزیرة العرب یا حرمین شریفین کې واوسېږي.

د ملکیت حق

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر څوک کولای شي چې هر شی ولري. له هرې لارې د ملکيت د ګټلو او په هره لاره کې د مصرفولو حق هر چا ته په برخه وي. د مال په ګټلو کې ناروا لاره نشته، له هرې ممکنې لارې ګټل کيدای شي.

د کار حق

د ډموکراسي له نظره کسبونه او شغلونه ټول روا دي، ناروا پکې نشته. د جنسي خدماتو!؟ وړاندې کول، د ګډا کلپونه، سينما او شرابخانې خلاصول ناروا نه دي.

د زده کړې حق

د موسيقۍ، نڅا، جادو، مدارى بازي ، شعبده بازي په ګډون هر څوک هر علم او فن زده کولای شي.

د ښځينه او نارينه مساوات

ښځه او نر په هر څه کې مساوي وي، څه چې نر کوي هغه به ښځه هم کوي. حقوق يې برابر دي، د نر په څېر ښځه هم کولای شي د هيواد مشره شي. نر په ښځه واکمني نه لري ، بلکې دواړه به د يو بل متقابل درناوي کوي، ښځه هم د نر په څېر د نکاح د اړيکې د ختمولو واک لري.

سياسي پلوراليزم

هر څوک حق لري چې د خپل منشور پر اساس ګوند جوړ کړي، او بيا د واک ته رسيدو لپاره هلې ځلې وکړي. په اسلامي هيوادونو کې دا ګوندونه زياتره وخت د غرب له خوا حمايه کيږي، د هغوی لاسپوڅي او ځيره خواره وي.

ديني پلوراليزم

وګړي کولای شي چې ديني ګوند جوړ کړي، د ديني ګوند جوړونکي به قناعت کوي چې دين په سياست کې کار نه لري. ډيموکراسي به مني، په سياست کې به ګوتې نه وهي. همدا راز وګړي ازاد دی چې هر ځای د خپل دين تبليغ وکړي. په اسلامي هيوادونو کې د مسيحيت او نورو اديانو تبليغ ته اجازه وي. که څوک يې مخالفت کوي، نو ډموکراټ هيوادونه يې په وړاندې يو لاس او دريږي.

د ډموکراسۍ د تکفير شرعي دلايل

اعلی حاکميت

(c) ketabton.com: The Digital Library

په اسلام کې اعلی حاکمیت یواځې او یواځې د الله تعالی حق دی. د الله تعالی د حاکمیت منل د اسلامي تصور د بنسټونو بنسټ دی. د الله تعالی د حاکمیت مانا دا ده چې دا یواځې الله تعالی دی چې خوښه او اراده یې د قانون سرچینه ده، په کائناتو کې مطلق ځواک او اعلی اقتدار د هغه جل جلاله دی.

د الله تعالی حاکمیت د اسلام تر ټولو لومړنی بنسټیز اصل دی. داسې اصل چې نه پکې د اختلاف ځای شته، نه د اجتهاد، نه په کوم پړاو کې هیرېدای شي او نه پرې کوم جوړجاړی کیدای شي. قرآن کریم د الله تعالی د حاکمیت او واکمنی اصل په مختلفو الفاظو سره په دوه توکړو کې بیان کړی دی:

إِنِ الْحُكْمُ إِلاَّ لِلَّهِ (الأنعام، 57)

ژباړه: واکمني له الله پرته د بل چا نه ده.

أَلاَ لَهُ الْحُكْمُ (الأنعام، 62)

ژباړه: یاد ساتئ! واکمني یوازې د هغه ده.

أَلاَ لَهُ الْخَلْقُ وَ الْأَمْرُ (الأعراف، 54)

ژباړه: یاد ساتئ! خلقت هم هغه لره دی او حکم هم د هغه دی.

وَ لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ (آل‌عمران، 189)

ژباړه: او د آسمانونو او ځمکې واکمني یوازې د الله ده.

قُلِ اللَّهُمَّ مَالِكَ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ تَشَاءُ (آل‌عمران، 26)

ژباړه: ووایه، اې الله! د واکمنۍ څښتنه! ته چې هر چاته وغواړې واکمني ورکوې.

د "حکم" کلمه او د هغې مشتقات په ۲۲ قرآني آیاتونو کې راغلي دي دا قرآني آیتونه په ډاګه ثابتوي چې الله جل جلاله شارع او قانون جوړونکی دی. همدا راز په قرآن کریم کې د الله تعالی لپاره د "رب" کلمه په ۱۴۲ ځایونو کې د قانون جوړونکي او شارع په معنی راغلې ده.

انسانان د الله تعالی بنده ګان دي، الله تعالی د خپلو بنده ګانو په ضرورتونو او مصلحتونو تر ټولو ښه پوهیږي او د همدې ازلي پوهې له مخې یې په هره زمانه کې هر قوم ته د هغوی د حال او وضعیت مطابق قانون او شریعت رالیږلی. الله تعالی خپلو بنده ګانو ته نه یواځې دا چې د عقایدو، مختلفو عباداتو او اخلاقو په هکله لارښوونې رالیږلي بلکې هغوی ته یې د ژوند د تنظیم لپاره هم قانون رالیږلی. د دولت او حکومتدارۍ، قضاء او جنایاتو، تجارت او اقتصاد، کورني نظام، حقوقو او واجباتو په اړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

يې هم هدايات او احکام رانازل کړي. حلال او حرام، روا او ناروا يې ټاکلي. د الله تعالی له لوري خپلو بنده ګانو ته د قانون او شريعت رالېږلو سلسله له آدم عليه السلام څخه پيل او په خاتم النبيين محمد رسول الله صلی الله عليه و سلم باندې ختمه شوې. الله تعالی اسلام د وروستنی حق دين په توګه رالېږلی، داسې دين چې له ځان سره د ژوند بشپړ نظام لري او تر قيامته پورې په هره زمانه او هر ډول شرايطو کې د تطبيق وړ او د بشريت د ژوند د ښه تنظيم او د ستونزو د حل ضامن دی.

الله تعالی انسانان مکلف ګرځولي تر څو يواځې او يواځې د الله تعالی رالیږل شوي قانون او شريعت ته غاړه کېږدي او عملي کولو ته يې ملا وتړي. د الله تعالی په مقابل کې بل هېڅوک هم د قانون جوړونې حق ورنه کړي، فقط الله تعالی د يوائينې اعلی مقتدر او مطلق واکمن په توګه ومني او بس.

هر څوک چې د الله تعالی حاکميت نه مني او د هغه په مقابل کې بل چا ته د قانون جوړونې په صلاحيت قائليږي د ټول امت په اتفاق دا شخص له اسلام څخه خارج او کافر دی. ولو که دا شخص د اسلام په عبادتي او ځينو اخلاقي برخو باندې باور هم ولري.

يواځې د قرآن کريم د يوه آيت او يا هم د رسول الله صلی الله عليه و سلم د يوه حديث څخه د انکار له امله يو څوک د اسلام له دايرې څخه خارجيږي او کافر ګرځي؛ نو هغه څوک به څنګه نه کافر کيږي او د اسلامي دين له دايرې به نه وځي چې د سياست، اقتصاد، اخلاقو، قضاء او حدودو، حقوقو، واجباتو، د ژوند نورو ګڼو اړخونو او د انسانانو تر مينځ د معاملاتو د تنظيم لپاره له رانازل شويو ټولو آيتونو او همدا راز احاديثو څخه انکار کوي؟

ټول مسلمانان مکلف دي چې د الله تعالی له خوا د رالېږل شوي قانون او شريعت مطلق اطاعت وکړي. د الله تعالی د حاکميت په مقابل کې بل هيڅوک هم د حاکم په توګه ونه مني او نه هم د الهی شريعت او قانون څخه پرته کوم بل ساختګي قانون ته غاړه کېږدي نه يې ومني او نه هم پرې راضي شي. د اختلاف او منازعې په صورت کې د الله تعالی راليږل شوي قانون ته مراجعه وکړي نه دا چې د خپل عقل او پوهې پر اساس له ځانه قانون جوړ او بيا يې له مخې فيصله وکړي.

په اسلام کې قطعي الثبوت دلايل له هغه چا څخه ايمان نفي کوي او کافر يې بولي چې د الله تعالی له قانون څخه پرته د بل چا په قانون فيصله کوي. د الله تعالی په مقابل کې د بل چا حاکميت مني او يا دا چې د الله تعالی په قانون فيصله کوي خو له زړه څخه پرې راضي نه وي.

فَلاَ وَ رَبِّکَ لاَ يُؤْمِنُونَ حَتَّی يُحَکِّمُوکَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لاَ يَجِدُوا فِي أَنْفُسِهِمْ حَرَجاً مِمَّا قَضَيْتَ وَ يُسَلِّمُوا تَسْلِيماً (النساء، 65)

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه، اې محمده صلی الله علیه و سلم! ستا په رب قسم چې دوی هیڅکله مؤمنان کیدای نه شي، تر څو چې په خپل منځي شخړو کې تا فیصله کوونکی ونه مني. بیا چې ته څه فیصله وکړې، پر هغې باندې په خپلو زړونو کې هم څه تنګي احساس نه کړي؛ بلکې سر تر پایه یې ومني.

وَ مَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَ لاَ مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَ رَسُولُهُ أَمْراً أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ وَ مَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلاَلاً مُبِيناً (الأحزاب، 36)

ژباړه: هیڅ یو مؤمن او هیڅ یوه مؤمنه دا حق نه لري چې کله الله او د هغه رسول صلی الله علیه و سلم د کومې معاملې فیصله وکړي او بیا(د الله او د هغه د رسول په خلاف) هغه پخپله د خپلې هغې معاملې د فیصله کولو اختیار ولري. او څوک چې له الله او د هغه له رسول صلی الله علیه و سلم څخه سرغړاوی وکړي، په ښکاره ګمراهۍ کې وغورځیدی.

وَ مَا اخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِنْ شَيْءٍ فَحُكْمُهُ إِلَى اللَّهِ ذٰلِكُمُ اللَّهُ رَبِّي عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَ إِلَيْهِ أُنِيبُ (الشوری، 10)

ژباړه: په هره چاره کې چې ستاسې تر منځ اختلاف وي، د هغه فیصله کول د الله کار دی. هماغه الله زما رب دی، پر هغه ما توکُل وکړ، او د هغه لوري ته زه رجوع کوم.

أَ لَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَ مَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ وَ قَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَ يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلاَلاً بَعِيداً (60) وَ إِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَ إِلَى الرَّسُولِ رَأَيْتَ الْمُنَافِقِينَ يَصُدُّونَ عَنْكَ صُدُوداً (61) --- (النساء، ۶۰- ۶۱)

ژباړه: [اې پیغمبره (ص)!] آیا تا هغو خلکو ته نه دي کتلي چې دعوه کوي چې: موږ پر هغه کتاب چې تاته راغلی دی او پر هغو کتابونو چې له تا څخه مخکې نازل شوي ول ایمان راوړی دی؟- خو غواړي چې خپلې چارې د فیصلې لپاره د طاغوت لوري ته وړاندې کړي. حال دا دی چې هغو ته له طاغوت څخه د منکرېدو حکم شوی ؤ. شیطان غواړي هغوی وغولوي او د سمې لارې څخه یې ډېر لرې وباسي.

او کله چې هغو ته ویل کېږي چې راشئ، د هغه شي لوري ته چې الله نازل کړي دي. او راشئ، د پیغمبر لوري ته. نو ته به دغو منافقانو تو ګورې چې ستا لوري ته له راتګ څخه به بیخي ځانونه ګوښه کوي.

أَفَحُكْمَ الْجَاهِلِيَّةِ يَبْغُونَ وَ مَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ حُكْماً لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ (المائدة، 50)

ژباړه: آیا دوی د جاهلیت پرېکړه غواړي؟ حال دا چې هغو خلکو ته چې په الله تعالی باور لري، د الله عز و جل له حکم څخه بل ښه او بهتر حکم نشته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا او په لسګونو نور آیتونه په روښانه توګه ثابتوي چې " اعلی حاکمیت" یواځې او یواځې الله تعالی جل جلاله او د هغه رالیږلې شریعت ته حاصل دی او څوک چې د الله تعالی حاکمیت نه مني او د هغه د رالیږلې شریعت او قانون په وړاندې د خپل عقل او ارادې له مخې د بشر لپاره قوانین جوړوي له اسلام څخه جلا او ښکاره کافر دی.

د ولس د ارادې تقدس

د ولس اراده په دموکراسۍ که تر ټولو ارزښتمن او مقدس شی ګڼل کیږي، دومره مقدسه چې د ولس اراده په مطلق ډول د قانون مصدر وي. له همدې امله پارلمان چې د ولس د ارادې تمثیلوونکو نماینده ګانو څخه تشکیل شوی وي تر ټولو لوړ، مقتدر او له هر ډول خطا څخه پاک ارګان بلل کیږي. که ولس داسې کوم څه وغواړي چې د الله تعالی د شریعت او قانون خلاف وي نو د دموکراسي د حکم له مخې به د الله تعالی لارښوونې پرېښودل کیږي او د خلکو له ارادې جوړ شوي قانون باندې به عمل کیږي.

په دموکراسۍ کې له لومړي سره د کومې لویې جرګې یا کومې بلې ولسې مرجع له خوا د ولس اراده د اساسي قانون په شکل تدوین او منل کیږي؛ بیا نو شریعت او یا بل عرف یا قانون د اساسي قانون په تله تلل کیږي که له اساسي قانون سره برابر ؤ نو له اساسي قانون سره د توافق له امله منل کیږي نه دا چې د الله تعالی شریعت او حکم دی. خو که له اساسي قانون سره په ټکر کې راته بیا یې نو په هیڅ صورت د منل کېدو او عملي کېدو چانس نشته. د خلکو اراده او رایه په شریعت باندې لوړه ګڼل هغه کفر دی چې الله تعالی ترې خپل بنده ګان منع کړي دي:

وَ أَنِ احْكُمْ بَيْنَهُمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَ لاَ تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ وَ احْذَرْهُمْ أَنْ يَفْتِنُوکَ عَنْ بَعْضِ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْکَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَاعْلَمْ أَنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُصِيبَهُمْ بِبَعْضِ ذُنُوبِهِمْ وَ إِنَّ كَثِيراً مِنَ النَّاسِ لَفَاسِقُونَ (المائدة، 49)

ژباړه: نو [اې محمده (ص)!] ته د الله له نازل کړي قانون سره سم د دې خلکو د چارو فیصله وکړه، او د هغوی د خواهشاتو او خوښو پیروي مه کوه. پام کوه چې دا خلک تا په فتنه کې وانه چوي، یوه ذره قدري دې هم له هغه څه وانه ړوي چې الله تا ته درلیږلي دي. نو که دوی مخ ورڅخه واړوي، نو وپوهیږه چې الله د دوی د ځینو ګناهونو په مجازات کې، په غم کې د دوی د اخته کؤلو اراده کړې ده. او دا حقیقت دی چې له دې خلکو څخه زیاتره یې فاسقان دي.

آیا د اکثریت رایه د حق د ټاکلو معیار کیدای شي؟

د دموکراسۍ پرخلاف په اسلام کې هغه څه حق دی چې په قرآن او حدیث کې د حق په توګه بیان شوي وي که څه هم ډېر لږ خلک یې ملاتړ وکړي. په دموکراسۍ کې د خلکو اکثریت" اله" او رایـه یې د " شریعت" مرتبه لري. چې دا د دموکراسۍ لوی ښکاره او بربنډ کفر دی. په اسلام کې نه یواځې دا چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خلکو اکثریت یا اقلیت د حق او باطل ، روا او ناروا معیار نه دی. بلکه قرآني آیتونه په صراحت سره بیانوي چې لږ خلک حق ته غاړه ایښودونکي، د پوهې خاوندان او شکر ایستونکي دي:

وَ إِنْ تُطِعْ أَكْثَرَ مَنْ فِي الْأَرْضِ يُضِلُّوکَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلاَّ الظَّنَّ وَ إِنْ هُمْ إِلاَّ يَخْرُصُونَ (الأنعام، 116)

ژباړه: او [اې محمده(ص)!] که ته د هغو خلکو د اکثریت په خوله کار وکړې چې په ځمکه کې میشته دي، نو هغوی به تا د الله له لارې واړوي. هغوی خو یوازې په ګومان روان او د انګېرنو برابرونکي دي.

وَ لٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لاَ يَشْكُرُونَ (البقرة، 243)

ژباړه: خو زیاتره خلک شکر نه ادا کوي.

وَ لٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لاَ يُؤْمِنُونَ (هود، 17)

ژباړه: خو زیاتر خلک ایمان نه راوړي.

وَ لٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لاَ يَعْلَمُونَ (يوسف، 21)

ژباړه: خو زیاتره خلک نه پوهېږي.

وَ قَلِيلٌ مِنْ عِبَادِيَ الشَّكُورُ (سبإ، 13)

ژباړه: زما په بنده ګانو کې بیخي لږ شکر ایستونکي دي.

په ډموکراسۍ کې عقل د قانون د سرچینې په توګه

په ډموکراسۍ کې هغه څه" ښه" بلل کېږي چې د خلکو عقل یې ښه وبولي او هغه څه" بد" ګڼل کېږي چې د خلکو عقل یې بد وبولي. د عقل له خوا د همدې ښه ګڼلو او بد ګڼلو په اساس بیا قوانین وضع کېږي، روا او ناروا یا جائزې او ناجائزې چارې ټاکل کېږی؛په دې توګه د تقنین او تشریع حق په بشپړ ډول له الله تعالی څخه اخیستل کېږي او بشر ته سپارل کېږي چې دا په خپل ذات کې ښکاره او ډاګیز کفر دی.

آیا په عقل کې دا صلاحیت شته چې په شیانو یا افعالو باندې د (ښه والی) یا (بدوالی) صحیح حکم وکړي؟

د لاندې دلایلو له مخې عقل په اشیاؤ او افعالو باندې د صحیح حکم کولو وړتیا او صلاحیت نه لري:

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱ـ د انسانانو عقلونه سره بېل بېل دي، د ځينو خلکو عقلونه يو شی يا يو کار ښه او تر سره کوونکی يي د مکافاتو وړ بولي خو د ځينو نورو انسانانو عقلونه بيا هم دا شی يا همدا کار بد او ترسره کوونکی يي د مجازات وړ ګڼي. که عقل کې رښتيا هم د ښه او بد د تعيينؤلو وړتيا وای نو بايد د ټولو انسانانو عقلونو عين شی يا فعل ښه يا بد ګڼلی او يو ډول پريکړه يې کولای. حقيقت دا دی چې د " وحی" له لارښوونې پرته عقل د صحيح حکم کولو وړتيا نه لري.

۲ـ د انسانانو عقلونه د هغوی له فطري غريزو، تمايلاتو او خواهشاتو څخه متأثر کېږي. د انسانانو غريزې، خواهشات او تمايلات سره مختلف دي؛ په دې توګه له مختلف ډول خواهشاتو او تمايلاتو څخه متأثر شوي عقلونه مختلف او له يو بل سره متضاد حکمونه کوي چې په دې صورت کې بيا هم د حقيقي مصلحت او سم حکم پيژندل يو نا ممکن کار ګرځي.

۳ـ د انسانانو عقلونه د حالاتو، شرائطو او زمانې په بدلون سره بدلون مومي. هغه عقلونه چې پرون به يې يو شی يا فعل ښه ګڼه نن به د حالاتو او شرايطو په بدلون سره هماغه شی يا فعل بد ګڼي يا هغه څه چې نن يې بد ګڼي څه موده وروسته به يې د شرائطو او حالاتو په بدلون سره ښه وبولي. په دې توګه عقل په **(بې ثباتۍ)** اخته کېږي په داسې حال کې چې الهي وحی د ټولو حالاتو، شرائطو او زمانو په نظر کې نيولو سره **(ثابت)** حکم کوي.

په اسلام کې د ثواب او عقاب په لحاظ په اشياؤ او افعالو باندې د حِل او حرمت(حلال او حرام ګڼلو) حکم يواځې او يواځې د الله تعالی حق دی:

إِنِ الْحُكْمُ إِلاَّ لِلَّهِ (الأنعام، 57)

ژباړه: واکمني له الله پرته د بل چا نه ده.

په اسلام کې د قانون مصدر **(وحي)** دی. اصلي او اساسي قوانين(Supra Constitution) اسلامي شريعت ټاکلي دي. د فرعي(Subordinate) قوانينو په برخه کې مجتهدين اجازه لري چې د اسلام له اساسي سرچينو څخه يې استنباط کړي.

انتخابات

د غربي ډموکراسۍ د انتخاباتو په قانون کې دين ځای نه لري؛ د اسلام د لارښوونو پر خلاف د مسلمان تر څنګ هندو، سک، عيسوي، يهودي، کمونست کافر، سيکولر کافر، ډيموکراټ کافر... او همدا رنګه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښځه هم کولای شي چې ځان انتخاباتو ته کاندید کړي او له خلکو څخه د رايې غوښتنه وکړي. د اسلامي لارښوونو له مخې د مسلمانانو مشر باید مسلمان او نارینه واوسي؛ د مسلمانانو د مشر لپاره د نورو ډېرو شرطونو تر څنګ اسلام او نارینه توب هم له اساسي شرطونو څخه دي. د اسلام له نظره په مسلمانانو باندې د کافر مشر واکمني حرامه ده، او ښځه هم اسلامي شریعت د مسلمانانو د مشرۍ له درانده مسئولیت څخه معاف کړې ده.

په غربي ډموکراسۍ کې خبیث والی او فاسد والی، طیب والی او صالح والی ارزښت نه لري. د یوه کافر، خبیث، فاسد، فاجر، خائن، بې عقل، غله، مجرم او فاحش انسان رایه د یوه پاک، مؤمن، صالح، متقي، هوښیار او عالم انسان له رايې سره برابره او مساوي شمیرل کیږي. د بیلګې په توګه که د یوه دیني عالم په مقابل کې یو کافر کاندید وي؛ دیني عالم ته ۹۹۹ تنه صالح، پاک، متقي او له خدایه ویریدونکي خلک رایه ورکړي او کافر کاندید د ۱۰۰۰ تنو لنډغرو، نشه یانو، فاسقانو او خاینانو رايې واخلي نو ډیموکراسي حکم کوي چې کافر کاندید بریالی او د منصب حقدار دی. د خبیث، فاسد او فاسق انسان رایه د متقي، صالح او پاک انسان له رايې سره برابرول او ټولو ته یو ډول انتخابي حقوق ورکول د اسلام، عقل او فطرت خلاف عمل دی. د اسلام له نظره خبیث، فاسق او فاجر کسان په هیڅ شان له پاکو او طیبو انسانانو سره برابر ندي.

قُلْ لاَ يَسْتَوِي الْخَبِيثُ وَ الطَّيِّبُ وَ لَوْ أَعْجَبَکَ كَثْرَةُ الْخَبِيثِ فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ (المائدة، 100)

ژباړه: [اې پیغمبره (ص)!] دوی ته ووایه چې پاک او ناولي په هیڅ شان یو شانته نه دي، که د ناپاکو ډېروالی هر څومره ستاسي لپاره جالب هم وي. نو اې هوښیارانو! د الله له نافرمانۍ څخه ځان وژغورئ، ښايي چې بریالیتوب مو په برخه شي.

په ډیموکراسۍ کې هر څوک حق لري چې ځان کاندید کړي، د ټولو انسانانو رايې برابرې حسابیږي او څوک چې د دې ټاکنو په نیتجه کې کامیاب شو نو د ټولو له خوا د قانون جوړونې او د خپل جوړ کړی قانون د تنفیذ واکدار او حقدار منل کیږي. چې دا صریح او ښکاره کفر دی.

أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنْ بِهِ اللَّهُ...(الشورى، 21)

ژباړه: ایا د دوی لپاره داسې حصه داران کیدای شي چې قانون د تحلیل او تحریم ورته جوړ کړي هغه چې الله تعالی یې اجازه نده کړې.(نه هیڅ کله نه)

په انتخاباتو کې له خلکو څخه تمه کیږي چې د هیواد د ادارې او پرمختګ لپاره د کاندیدانو یا ګوندونو طرحې او منشورونه په ژور ډول مطالعه کړي بیا یې یو تر بله مقایسه کړي او هغه طرحه یا منشور

(c) ketabton.com: The Digital Library

پکي پیدا کړي چې د هیواد د راتلونکي په خیر وي بیا د همدې طرحې یا منشور کاندید یا ګوند ته خپله رایه ورکړي. دا تمه په هغه هیوادونو کې هم له خلکو څخه کېږي چې ۷۰ یا ۸۰ سلنه وګړي یې بې سواده وي او اصلا د طرحې یا منشور د لوستلو وړتیا ونه لري!!! په دې توګه ډیموکراسي د سلیم عقل او فطرت خلاف، د بشر په لاس جوړ شوی مسخره نظام دی.

له دې سره سره د انتخاباتي ټګلارې له مخې د خلکو پوهې او تجربې ته هیڅ پام نه کېږي. د یوه پوهاند او د یوه بې سواده ملازم رایې برابرې وي. د یوه رسېدلي دیني عالم، تجربه لرونکي سیاست مدار او متخصص رایه د یوه نالوستي عامي له رایې سره مساوي وي. په داسې حال کې چې په اسلام کې پوه او نا پوه هیڅکله یو برابر نه دي.

قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَ الَّذِينَ لاَ يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُوا الْأَلْبَابِ(الزمر، 9)

ژباړه: د دوی څخه پوښتنه وکړه: " آیا پوهېدونکي او نه پوهېدونکي یو شانته کېدای شي؟" نصیحت خو د پوهې خاوندان مني.

موږ چیرته هم ندي لیدلي چې د کومې ناروغۍ د مخنیوي لپاره د لارو چارو د لټولو په کنفرانس کې دې انجنیرانو یا معلمانو هم د ډاکټرانو په څنګ کې ګډون کړي وي، نه هم چیرته ډاکټر د انجنیرانو په نقشو کې نظر ورکړی. خو په ډیموکراسۍ کې د سیاست پوهانو په څنګ کې د ټول هیواد د سیاسي سنبالښت لپاره بی سواده وګړي هم پوښتل کېږي عجیبه یې لا دا چې د بی سواده انسان او د سیاست پوه انسان نظرونه مساوي او یو برابر شمیرل کېږي!!!

د ډموکراسۍ له نظره د دې لپاره چې په یوه هیواد کې ټول خلک د یو بل په څنګ کې سوله یز ګډ ژوند وکړي نو باید ټول وګړي د یو بل دین او عقیدې ته احترام وکړي او حق یې وبولي؛ مسلمان به د عیسویت او هندویزم درناوي کوي او حق به یې بولي او عیسوي او هندو به د اسلام درناوی کوی او حق به یې بولي... په دې توګه ډیموکراسي د خپل حاکمیت په قلمرو کې دینونه په حق او باطل نه وېشي بلکه ټول دینونه یو ډول حق او سم ، د بشر ضرورت او د تسکین ذریعه یې بولي. په همدې اساس ډیموکراټ چاپیریال کې څوک د خپل دین له کبله په بل چا لوړوالی نه لري او ټول وګړي یو ډول سیاسي حقوق لري. مسلمان، هندو، سک، عیسوي، یهود... ټول کولای شي چې خپله رایه وکاروي یا ځان کاندید کړي.(البته د ژوند په ډګر کې یوه دین ته هم د مداخلې اجازه نه ورکوي)

په اسلام کې تر هغه وخته د یو چا مسلماني نه صحیح کېږي تر څو چې د الله تعالی او د هغه د دین له منلو څخه وړاندې له ټولو باطلو ادیانو، باطلو مفکورو، د طاغوت له ټولو ډولونو او ټولو ساختګي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خدايانو(بتانو، غواګانو، خوسکيانو، پيرانو، زيارتونو، فرعون نما انسانانو) څخه منکر نه شي. همدا مفهوم د اسلام په کلمه، لومړۍ بناء او دروازه (لا اله الا الله محمد رسول الله) کې هم پروت دی. اسلام داسې دين دی چې نه ترې پورته او نه هم ورسره په څنګ کې مساوي کوم بل دين يا نظريه شتون لري. اسلام په ټولو اديانو او مفکورو لوړتيا لري او مسلمانان نظر غير مسلمان وګړو ته اعلی او اُچت خلک دي.

وَ لاَ تَهِنُوا وَ لاَ تَحْزَنُوا وَ أَنْتُمُ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ (آل‌عمران، 139)

ژباړه: بې زړه کېږئ مه، انديښمن کېږئ مه. همدا تاسې برلاسي ياست، که تاسې مؤمنان واوسئ.

الله تعالی يوائې او يوائې اسلام د وروستني حق دين په توګه غوره کړی؛ اسلام د پخوانيو ټولو آسماني اديانو منسوخوونکی دی. د بشر په لاس جوړ شوي ساختګي اديان او مفکورې بې له خرافاتو، کفر او شرک څخه هيڅ هم له ځان سره نه لري. پخواني آسماني اديان نه يوائې دا چې د اسلام له لوري منسوخ شوی بلکه په خپل اصلي شکل هم نه دي پاتې شرک او کفر په کې ننوتی.

إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلاَمُ (آل‌عمران، 19)

ژباړه: د الله تعالی په وړاندې دين همدا اسلام دی.

مسلمانان له جګړه کوونکو او د اسلام د سياسي واکمنۍ نه منونکو کفارو سره په جګړه مکلف دي. که غيرمسلمان وګړي له جګړې لاس واخلې، د مسلمانانو سياسي واکمنۍ ته غاړه کېږدي او اسلامي دولت ته جزيه ورکړي نو بيا کولای شي چې په ازادانه ډول د مسلمانانو تر څنګ ژوند تېر کړي، په خپل دين پاتې او خپل ديني مراسم ترسره کړي. جزيه هغه خاصه ماليه ده چې نامسلمان وګړي يې اسلامي دولت ته سپاري او په بدل کې يې اسلامي دولت دوی ته امنيتي، حقوقي، ټولنيز، پرمختيايي... خدمات وړاندې کوي.

وَ قَاتِلُوهُمْ حَتَّى لاَ تَكُونَ فِتْنَةٌ وَ يَكُونَ الدِّينُ لِلَّهِ فَإِنِ انْتَهَوْا فَلاَ عُدْوَانَ إِلاَّ عَلَى الظَّالِمِينَ (البقرة، 193)

ژباړه: او تاسې له هغو سره وجنګېږئ تر دې پورې چې فتنه پاته نشي او دين د الله لپاره شي، بيا که هغوی لاس په سر شول، نو وپوهېږئ چې له ظالمانو پرته د بل چا په ضد لاس غځول روا نه دي.

په ډموکراسي کې د کفر او اسلام تر مينځ د توپير د نشتون له امله ډموکراسي ښکاره او شديد کفر دی او د اسلام په مخالف قطب کې قرار لري؛ د دواړو يو ځای کول قطعا نا ممکن دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اسلام له نظره د ډموکراسۍ د آزادیو او حقوقو څېړنه

د دین او عقیدې آزادي

په ډموکراسۍ کې هر انسان حق لري چې کوم دین یې زړه غواړي؛ غوره یې کړي او یا خپل اوسنی دین او عقیده بدله کړي. دین او عقیده د یوه فیشن یا لباس حیثیت لري. مسلمان کولای شي یهودي شي، بله ورځ بیا هندو، مسیحي یا ملحد او یا له ټولو دینونو څخه منکر شي او بله ورځ بیا بیرته مسلمان شي. د دین انتخاب او یا بدلون یو شخصي امر بلل کېږي. نظام او چارواکي له چا سره د دین د بدلون محاسبه نه کوي. خو د اسلام له نظره دا باور چې مسلمان کولای شي چې خپل دین پرېږدي او د اسلام د پرېښودو له امله هغه ته څوک د سزا ورکولو حق نه لري؛ ښکاره او صریح کفر دی. په اسلام کې د مرتد سزا قتل دی. مرتد هغه څوک دی چې لومړی مسلمان وي خو بیا له اسلام څخه ووځي او بیرته توبه هم نه باسي. رسول الله صلی الله علیه و سلم فرمایلي دي: من بدّل دینه فاقتلوه (بخاري) ژباړه: چا چې خپل دین بدل کړ ویې وژنئ.

په اسلام کې هم د دین او عقیدې آزادي شته، هغه داسې چې هیڅوک حق نه لري چې غیر مسلمان وګړي د اسلام په منلو مجبور کړي، د غیر مسلمان وګړو د معبدونو د ړنګولو حق او اجازه هیچا ته هم نشته.

لاَ إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ...(البقرة، 256)

ژباړه: د دین په چارو کې څه زور او مجبورول نشته، سمه خبره له غلطو مفکورو څخه جلا کړای شوې ده.

وَ لَوْ شَاءَ رَبُّکَ لَآمَنَ مَنْ فِي الْأَرْضِ كُلُّهُمْ جَمِيعاً أَ فَأَنْتَ تُكْرِهُ النَّاسَ حَتَّى يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ (یونس، 99)

ژباړه: که ستا د رب اراده دا وای (چې په ځمکه کې دې ټول خلک مؤمنان او حکم منونکي اوسي) نو د ځمکې ټولو اوسېدونکو به ایمان راوړی وای. نو ایا ته خلک مجبوروې چې ایمان راوړي؟

د صحابه کرامو رضی الله عنهم له دورې څخه تر اوسه پورې په اسلامي قلمرو کې د مسیحیانو، یهودو، هندوانو او نورو غیر مسلمانو طایفو شتون دا خبره ثابتوي چې مسلمانانو دوی ته په خپل دین د پاتې کېدو حق ورکړی او دوی یې د اسلام په منلو ندي مجبور کړي. خو د ډیموکراسۍ په څېر اسلام مسلمانو وګړو ته اجازه نه ورکوي چې خپل حق دین پرېږدي او بل دین غوره کړي یا ملحد شي، د دین د پرېښودو په صورت کې یې ورته د مرګ سزا ټاکلې ده.

د بیان یا د نظر څرګندولو آزادي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډموکراسي وګړو ته د بیان بې بندوباره آزادي ورکوي، هر څوک کولای شي چې هر څه ووايي او د هر څه په اړه نظر ورکړي. ډموکراټان د بیان د آزادۍ په عنوان دیني لارښوونې او احکام هم تر برید لاندې نیسي. د رسول الله صلی الله علیه و سلم له توهینه ډک کارټونونه خپروي، د رسول الله صلی الله علیه و سلم او قرآن پر ضد فیلمونه جوړوي، قرآن ته اور ورته کوي، د اسلام او قرآن پر ضد کتابونه لیکي...

په ډیموکراسۍ ځپلو اسلامي هیوادونو کې خلکو ته یواځې د شریرو او باطلو نظرونو او بیانونو د اظهار اجازه شته، د حق او سپینو خبرو کولو اجازه څوک نه لري، که څوک حق وایي او سپین غږېږي نو یا به وژل کېږي یا به زندان ته وړل کېږي، یا به شړل کېږي او یا به له نورو ډول ډول تهدیداتو او ستونزو سره مخامخ کېږي. زموږ په هیواد کې پرویز کامبخش د اسلام پر ضد مضامین خپاره کړل او جاوید احوار په کابل ایکسپریس کې د الله تعالی پر ضد!!! لیکنه وکړه؛ دواړه سرې سترګې ګرځي، ځکه دوی له هغې آزادۍ څخه ګټه اخیستې وه چې ډیموکراسۍ ورته منلې وه.

اسلام د باطل ویلو او د بې لارې کوونکي نظر اظهار ته اجازه نه ورکوي. د ښو او حق خبرو او نظرونو په څنګ کې د بدو او باطلو خبرو او نظرونو څرګندول د هر چا حق بلل؛ د اسلام له نظره صریح کفر دی او په دې حق او آزادۍ باورمند کسان ښکاره کافران دي.

په اسلام کې نه یواځې دا چې د حق او ښو خبرو او نظرونو ویلو او څرګندولو ته اجازه شته بلکه د حق بیان او ښه نظر څرګندول عبادت بلل کېږي، د ظالم حاکم پر وړاندې د حق خبره کول لوی جهاد شمیرل کېږي او که څوک د خپلې حق خبرې، له بدۍ څخه د منعې او په نیکۍ د امر له کبله ووژل شي نو د حمزه رضی الله تعالی عنه په څېر غوره شهید به وي. رسول الله صلی الله علیه و سلم فرمایلي دي:

ان من اعظم الجهاد کلمة عدل عند سلطان جائر(الترمذی، کتاب الفتن، باب افضل الجهاد)

یقینا له لوی جهاد څخه یو دا دی چې د عدل خبره دې د ظالم پادشاه په مخ کې وکړای شي.

د رسول الله صلی الله علیه و سلم په یو بل حدیث شریف کې راځي:

خیرالشهداء حمزة بن عبدالمطلب و رجل قام الی رجل فأمره و نهاه في ذات الله فقتله علی ذالک (المستدرک للحاکم)

په شهیدانو کې غوره شهید حمز بن عبدالمطلب او هغه سړی دی چې د الله جل جلاله لپاره یو بل چا ته په نیکۍ امر وکړي او له بدۍ څخه یې منع کړي او هغه یې بیا ووژني.

شخصي آزادي

(c) ketabton.com: The Digital Library

شخصي آزادي یا اخلاقي آزادي د ډموکراسۍ تر ټولو مهمه آزادي ده، له همدې کبله یې د ډموکراسۍ زړه بولي. د دې آزادۍ له مخې وګړي د خپل بدن په اړه پوره واک لري چې څه یې زړه غواړي هغه پرې کولای شي. خوښه یې چې چېرته یې نڅوي او که پلوري یې ، لواط کوي که سحاق، زنا کوي، که له سپي خره، بیزو یا بل کوم حیوان سره واده، لوڅ لپړ ګرځي او که شلېدلي پتلون اغوندي، ږېره کې ډېزاینونه اچوي که په غوږو او غاړه کې والۍ او ځنځیرونه، قیلون او شراب وهي که بنګ او... څه چې چا ته ښه ښکاري او خوند ترې اخلي هماغه ښه اخلاق دي، دین به ښه او بد اخلاق نه ټاکي، د ټولنې عرفونه، رواجونه او ادبي قوانین به د وګړو په شخصي ژوند کې مداخله نه کوي...

د اسلام له نظره وګړو ته په دا ډول آزادۍ قائلېدل ښکاره کفر دی. دا ډول بې سرحده اخلاقي آزادي د فطرت خلاف ده او په اسلام کې شتون نه لري. په اسلام کې د امر بالمعروف او نهي عن المنکر نظام شتون لري، په ټولنه کې نېکیو ته وده او د بدیو او شر مخه نیول کېږي. په کومه ټولنه کې چې ډموکراسي حاکمه وي هلته د امر بالمعروف او نهي عن المنکر قوانین په بشپړه توګه ځنډول شوي وي. بالعکس په کومه ټولنه کې چې د امر بالمعروف او نهي عن المنکر نظام جاري وي نو هلته به د ډموکراسۍ د زړه د نشتون له کبله ؛ ډموکراسي مړه وي. دواړه، ډموکراسي او د امر بالمعروف او نهي عن المنکر نظام په یوه ټولنه کې په یوه وخت کې نشي سره یو ځای کیدای؛ له دوی څخه به یکي یو موجود وي او بس.

د هستوګنځي آزادي

غربي ډموکراسي خلکو ته آزادي ورکوي چې هر چېرته یې زړه غواړي هلته واوسېږي، د حرم په ساحه او په جزیرة العرب کې مشرکانو، یهودو او نصاراوو ته د اوسېدو حق ورکوي. په اسلام کې غیر مسلم وګړي د حرم ساحې ته د ننوتو اجازه نه لري او په مسلمانانو لازمه ده چې له جزیرة العرب څخه کفار وباسي. رسول الله صلي الله علیه و سلم فرمایلي دي:

اخرجو المشرکین و فی الروایة: الیهود و انصار من جزیرة العرب... (بخاري)

ژباړه: مشرکان له جزیرة العرب څخه وباسئ. او په بل روایت کې راغلي: یهود او نصارا له جزیرة العرب څخه وباسئ.

حضرت عمر رضی الله عنه په وخت کې ټول یهود او نصارا له جزیرة العرب څخه ویستل شوي وو، خو په اوس وخت کې که څوک له جزیرة العرب څخه د یهودو او نصاراوو د ویستلو غوښتنه وکړي، نو د ډموکراسۍ د سرلارو له خوا به له ډموکراسۍ سره د مخالفت په جرم د ډموکراسۍ له قانون څخه د هغوی د وژلو فتوی برابره او ځمکه به پرې سور اور کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ملکیت حق

په غربي ډموکراسۍ کې خلک کولای شي چې له هرې لارې مال وګټي او په هره طريقه يې چې زړه غواړي مصرف کړي. د سود، احتکار، قمار، د مزدورانو زبيښاک، فريب... له لارو مال ګټل کېدای شي او بيا په عيشونو، فحشاء، نڅا، قمارونو... کې مصرفېږي. ډموکراټ هيوادونه د مال د ګټلو لپاره نور ملتونه استعمار او د هغوي کاني زيرمې غلا کوي. د خپلو وسلو پلورلو لپاره نور ملتونه په خپلو کې سره په جګړو او سياليو اړوي په نړيواله سطحه له هيڅ ډول جنايت څخه دريغ نه کوي.

په اسلام کې د مال ګټلو او مصرفولو روا لارې معلومې دي. له ناروا او حرامو لارو څخه د مال ګټل منع دي. اسلام خپل ځانګړی اقتصادي نظام لري چې د ټول بشريت د اقتصادي ستونزو حل په کې موجود دی. د ډموکراسۍ په کاپيټاليزم باندې باور لرل د اسلام له نظره ډاګيز کفر دی.

د کار حق

په ډموکراسۍ کې وګړي د هر ډول کار او کسب حق لري، په کارونو او کسبونو کې ناروا نشته، خو د اسلام له نظره روا نده چې خلک ځانونه په ناروا کارونو او کسبونو باندې بوخت کړي، په اسلام کې قمار خانې، شراب خانې، زنا خانې، د موسيقۍ کلبونه، د موسيقۍ د زده کړې انسټيټيوټونه... خلاصول او چلول ناروا دي. د ځان بوختولو او کسبونو ټول ډولونه روا ګڼل د اسلام له نظره واضح کفر دی.

د زده کړې حق

په ډموکراسي کې وګړي د هر ډول علم او فن زده کړه کولای شي، خو د اسلام له نظره د موسيقۍ او نڅا، د کوډو او جادو... زده کړه حرامه ده. جادو ګري او د جادو زده کړه د اسلام له نظره کفر دی. اسلام هغه څوک کافر بولي چې د جادو زده کړه کفر نه بولي او يا خلکو ته د جادو په شمول د هر علم د زده کړې په حق باورمند وي.

د ښځينه او نارينه مساوات

په ډموکراسۍ کې د ښځې او نر حقوق مساوي بلل کېږي، څه چې نر کولای شي هغه به ښځه هم کوي، ښځه او نر برابر سياسي حقوق لري. په داسې حال کې چې په اسلام کې د ښځې او نر حقوق مساوي نه بلکې عادلانه دي. ښځه د نر نيمايي ميراث وړي، د دوه ښځو شاهدي د يوه نر له شاهدۍ سره برابره وي، د ښځې نفقه په پلار يا په خاوند وي، ښځه د مهر، له ميره او پلار څخه د ميراث وړلو حق لري، په ښځه باندې هيڅ ډول نه خپل او نه د بل چا مالي مکلفيت شته. په سياسي برخه کې د اسلام مبارک دين ښځه د مسلمانانو د مشرۍ له درانده مسئوليت څخه معاف کړې ده. د اسلام له نظره د قرآن او حديثو پر خلاف ښځه او نر په هر څه کې مساوي بلل ښکاره کفر دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لنډيز او پايله

معاصره ډيموکراسي د ژوند د تنظيم لپاره د بشر په لاس جوړ شوی نظام دی چې په لومړی ځل په اروپا کې د پادشاهانو، منحرف مسحيت او پاپانو د ظلم او وحشت په مقابل کې د خلکو له خوا د عکس العمل په نتيجه کې رامنځته شو. په ډموکراسي کې د دولت او سياست، اقتصاد، معاملاتو او د ژوند د نورو ټولو اړخونو او د خلکو تر مينځ د فيصلې لپاره قوانين د خلکو له خوا جوړيږي. د قانون مصدر د بشر عقل ګڼل کيږي. روا او ناروا، ښه او بد د خلکو له خوا ټاکل کيږي. د خلکو اراده تر هر څه مقدسه، او لوړ او اعلی حاکميت د خلکو حق بلل کيږي. د خلکو د اکثريت خوښه او رايه د حق او باطل يا روا او ناروا د معلومؤلو معيار وي. خلک د اله او اکثريت يې د شريعت حيثيت لري. ډيموکراسي د خپلې ثمرې په توګه ځينې حقوق او ازادئ لري چې خپل منونکي ترې برخمن کوي. د عقيدې، بيان، او اخلاقو د ازادئ په څېر د ډيموکراسئ ټولې ازادئ او حقونه بې سرحده او هيڅ ډول ديني بريد، بند او قيد نه لري.

د اسلام له نظره ډيموکراسي تر ټولو شديد کفر دی. د ډيموکراسئ منونکي، ډيموکراسئ خپرونکي، د ډيموکراسئ ملاتړي، او د ډيموکراسئ مرسته کوونکي د **اسلام له دايرې وتلي، ښکاره او بې شکه کافران دي**، که څه هم له مسلمان مور او پلار څخه پيدا شوي او ځانونه مسلمان هم وبولي. دا مسلمان نما کافران دي ځانونه نه تېر باسي. اسلام د ماشوم د اودس په څېر نه دی چې هيڅ دې مات نه شي. لکه څرنګه چې شريعت ،اسلام ته د داخلېدو لارې ښوودلې، همداسې يې له اسلام څخه د وتلو لارې هم روښانه کړې دي. د ډيموکراسئ مسلمان نما ملاتړي دې د شريعت له مخې ډيموکراسي ولولي او که واقعا دوی په ناخبرئ کې وي نو الله تعالی ته دې ريښتينې توبه وباسي له ډيموکراسئ دې لاس واخلي او اسلام ته دې مخه کړي. په يوه ټولنه کې په يوه وخت کې ډيموکراسي او اسلام يو ځای نه شي عملي کيدای بلکه دا دواړه د يو بل ضد دي، اسلام که موجود وي ډيموکراسي له مينځه وړي او که ډيموکراسي راشي اسلام له واکه غورځوي. په اسلام کې اعلی حاکميت د الله تعالی حق دی، د لوړو يا اصلي قوانينو مصدر " وحی" دی. بشر ته دومره اجازه شته چې د اجتهاد له لارې فرعي قوانين د دين له اصلي سرچينو څخه استنباط کړي. په اسلام کې د خلکو اکثريت د حق او باطل معيار ندی بلکه حق او باطل د قرآن او حديثو له مخې ټاکل شوی دي. د ډيموکراسي د انتخاباتو په څېر انتخابات په اسلام کې ځای نه لري. په اسلام کې د مسلمانانو د مشر لپاره شرايط ټاکل شوي، د جاهل او عالم رايه او د متقي او پاک انسان رايه د فاسق او فاجر له رايې سره مساوي نه وي. اسلام د دولت او سياست لپاره خپله تګلاره او نظام لري چې د ډيموکراسئ له سياسي او دولتي نظام څخه ډېر متفاوت دی. په اسلام کې د ډيموکراسئ په څېر بې سرحده آزادئ نشته، له اسلام څخه مرتد کس ته د مرګ سزا ورکول کيږي، د ضرري او له شر څخه ډکې وينا کولو ته اجازه نشته، ښځه د مسلمانانو مشري نشي کولئ، د

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښځې او نر حقوق عادلانه دي. ښه او بد اخلاق شریعت ټاکي، د بد اخلاقۍ د مخنیوي او د نیکیو د دودولو لپاره د امربالمعروف او نهي عن المنکر نظام شتون لري.

یادونه:

قدرمن لوستونکی کولای شي چې د ډموکراسۍ د پس منظر په هکله د لا ډېرو معلوماتو د ترلاسه کولو لپاره د (د اروپا د اخلاقو تاریخ) او د (دین او ساینس جګړه) په نوم کتابونه پیدا او ولولي.

همدا راز د ډموکراسۍ د لا ښه پیژندلو لپاره لاندې لینک ته ولاړ شئ او د غربیانو په ژبه د ډموکراسۍ د پیژندې لپاره له ۲۰۰ څخه ډېر لینکونه ترلاسه کړئ:

https://en.m.wikipedia.org/wiki/Democracy

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library